

BEN TAGART

DOK HOLIDEJ

CENA 150 DINARA

BROJ 185

**DOŠAO JE TIHO
I UŠAO U LEGENDU**

**IZGNANIK
IZ
ALKALI
VELSA**

★ **DOK HOLIDEJ** ★

BROJ 185

BEN TAGART

**IZGNANIK
IZ ALKALI VELSA**

NIŠRO FORUM OOUR MARKETPRINT

EDICIJA VESTERN ROMANA
DOK HOLIDEJ
Broj 185

V. d. glavnog i odgovornog urednika:
Slavko DRAGINČIĆ

Urednik:
Zorka ĆIRIĆ

Naslov originala:
Ben Taggart
THE OUTCAST WORE A BADGE

Recenzija:
Radomir MILOSAVLJEVIĆ

Adaptacija i prevod:
Dragoslav MILOSAVLJEVIĆ

Lektor:
Sava DAMJANOV

Tehnički urednik:
Lajoš ILEŠ

Korektori:
Iren MENGL
Erika HORVAT KOČIŠ

Štampa: 31. VII 1986.
Tržište: 15. VIII 1986.

Izdaje i štampa NIŠRO FORUM — OOUR MARKETPRINT, Novi Sad, Vojvo-
de Mišića 1. V. d. glavnog i odgovornog urednika: Slavko DRAGINČIĆ. Urednik:
Zorka ĆIRIĆ. Naslov originala: Ben Taggart — THE OUTCAST WORE A
BADGE. Copyright: UNIVERSUM PRESS.
Oslobođeno osnovnog poreza na promet, mišljenjem Pokrajinskog sekretarijata
za obrazovanje, nauku i kulturu SAP Vojvodine, broj 413-279/73. od 10. maja
1973. godine.

Dok Holidej je ravnodušno klimnuo glavom i čvrstim korakom pošao prema vratima. — Nisam ništa drugo ni očekivao — rekao je.

— Ali, mister Holideje! — Lens Rezler se razdraženo vrpolio na stolici. — Ja nemam nikakva prava da nekog hapsim. Ja sam samo budući kandidat za šerifa i ništa više! — raširio je ruke ne bi li tim gestom dao više uverljivosti svom stavu, ali Holideju nije promakao prizvuk skrivenog olakšanja u njegovom tonu. Budući šerif Lens Rezler bio je zadovoljan što još nema šerifska ovlašćenja i što može izbeći suočavanje sa opasnošću bez rizika da bude proglašen za kukavicu. — Da je šerif Hamond tu...

— Šerif Hamond nije tu, jer grad nije našao za shodno da mu da platu koju zaslužuje — primetio je Dok jetko i uhvatio rukom kvaku.

— I da jeste, uveren sam da mi on ne bi ništa preduzeo — nastavio je Rezler uporno. — Blejden je tek dojahao u grad i nije učinio ništa protivzakonito.

Na Rezlerove reči Holidej se okrenuo i zastao sa rukom na kvaki. Smirenim, skoro hladnim sivoplavim očima pogledao je sažaljivo svog ne mnogo mlađeg sagovornika.

— Li Blejden je revolveraš, ali bez obzira na zločinačku suštinu tog poziva, ne bih imao ništa posebno protiv njega da nije u pitanju nešto mnogo gore od toga: on je napasnik i ubica! — Holidejeve oči blesnule su kao odsjaj polarne svetlosti na ledu. — On i četvorica nje-

govih pajtaša silovali su jednu devojku i ubili njenog brata. Misliš li da to nije dovoljno gnusan zločin?

— Do đavola, sigurno da jeste — omeškao je Rezler, ali je odmah našao nov argument u svoju odbranu. — Ali, protiv njega ne postoji poternica! Kako je to moguće ako je izvršio takav zločin?

— Zbog toga što su ljudi kukavice, nezainteresovani, i što ga igrom slučaja niko nije optužio. Nije bilo pravih dokaza da je on sa svojim društvom to učinio. Ali, ta devojka i mladić bili su moji znanci i pošto sam ja siguran da su oni izvršili taj zločin, neću propustiti da učinim ono što treba. Uostalom, misliš li da je Blejden tek onako navratio u Alkali Vels? Otkud znaš da nije došao ovamo sa ciljem da nekoga ubije? On je revolveraš.

— Kao što rekoh, još nije prekršio zakon. A komačno, šta bih ja tu i mogao?

— Pa, mogao bi, na primer, da organizuješ takozvano građansko hapšenje, ta mogućnost postoji u zakonu kad u gradu nema šerifa. Ali, ti očigledno nisi čovek za to i nema smisla da dalje razgovaramo — rekavši to, Holidej je izvadio svoj „kolt“ sa drškom od slonovače i okrenuvši cilindrični magacin, proverio da li je revolver pun, a onda obarač spustio na prazno ležište metka.

— Šta bi ti radio kada bi našao na zmiju zvečarku? — nastavio je. — Da li bi čekao da te ujede?

Rezler je čutao, a Holidej je vratio revolver u futrolu.

— Koliko dugo radiš ovde kao čistač i ključar? — zapitao je.

— Šest meseci — odgovorio je Rezler.

— Moglo se očekivati da si za to vreme ponešto naučio — rekao je Dok. — U svakom slučaju, mogao si čuti kako je radio šerif Hamond. On je ovaj grad držao na uzdi. Kad ga je gradski odbor angažovao, Alkali Vels je bio paklena rupa i on ga je za nekoliko godina pomoću revolvera učinio mestom pristojnim za život. Pošto je, zahvaljujući njemu, ološ izbegavao da dođe u grad, gradski odbor je našao da je šerifova plata prevelika. Zažaliće to, jer će grad uskoro biti pun šljama. Što se tiče Blejdena, za njega ću se ja postarati, i to besplatno. Neće mi biti prvi put.

— Čuo sam za to — rekao je Rezler bojažljivo. — Čuo sam priče o vašim podvizima sa šerifom Erpom. O. K. Koral i ostalo — začutao je sekund i dodao. — Ali čuo sam i štošta drugo.

— Šta time hoćeš da kažeš? Šta si čuo?

Rezler se pokolebao. Mašio se duvankese i počeo zavijati cigaretu, ali su mu prsti podrhtavali odavali njegovu nervozu.

— Čuo sam da niste potezali revolver samo kad ste baš morali... u čamoodbrani — gledao je u prste, kao da mu je sva pažnja usredsređena na zavijanje cigarete. — Vi ste prvi na pištolju, ali neki kažu da ne samo brzo nego i olako potežete revolver... čak i onda kad bi mogli da izbegnete obračun. Čujte, to me se ne tiče...

— Tačno — presekao ga je Dok. — To te se ne tiče. Čisti ti tvoj zator, a ja idem da zgazim zmiji na glavu.

Otvorio je vrata i izašavši na po-dnevnu žegu bleštavog sunca, za trenutak zastao na trotoaru. Znao je da od Lensa Rezlera i građana Alkali Velsa ne treba očekivati da se uhvate ukoštac sa revolverašom Blejdenovog kalibra, ali on će to pokušati i bez njih, makar ga to vodilo u još jedan obračun. A sigurno će ga odvesti, jer Blejden neće pristati da pođe sa njim u Red Galč i izloži se riziku da ga neko prepozna. Mada je od nasilja i ubistva prošao skoro tri godine, takvi zločini dugo ostaju u sećanju, kao i lica nepoznatih ljudi koji su se u kritično vreme našli u blizini mesta zločina. Li Blejden je to dobro znao.

Holidej je žmireći očima pogledao u nebo prekriveno izmaglicom. Baš jednog takvog dana pre tri godine Rozali Mekintoš je doživela pakao od kojeg se nikada nije oporavila. Silovana i slomljena smrću svoga brata, koga su banditi prethodno ubili, ona je napustila Red Galč i zauvek nestala u prostranstvima Divljeg zapada. Posle nekoliko meseci čuo je da su je videli u nekoj ozloglašenoj krčmi na granici Tek-sasa i Arizone, gde je, ulapajući jad u alkoholu, pravila društvo ljudima sa dna životne lestvice, a onda joj se dalje trag izgubio. Šta se dalje sa njom desilo, Holidej nikada više nije doznao.

Niko nije znao ko je izvršio zločin. Počinioce dela niko nije poznavao, a opis koji je žrtva dala bio je nejasan i nedovoljan za gonjenje. Ipak, upornim traganjem Holidej je na obližnjoj poštanskoj stanici našao trag petorice mogućih zločinaca, koji ga je konačno odveo do Toda Pikerta, do tada neosuđivanog izgređnika iz dalekog Ohaja. Pikert se hodaњem van zakona bavio sporadično i zato mu je teško bilo pripisati tako težak zločin, pa je Holi-

dej morao primeniti krajnje lukavstvo da od zločinca izmami priznanje da je kritičnog dana bio u blizini Red Galča. Pikert nije direktno priznao zločin, ali je rekao dovoljno da potvrdi Holidejeve sumnje. Kada je shvatio da je prevaren, Pikert se mašio pištolja i Dok je morao da ga ubije. Ali ipak, pre nego što je izdahnuo, Pikert mu je odao imena ostale četvorice zločinaca. Jedan od njih bio je Li Blejden.

Holidejev pogled zadržao se na leptir vratima saluna. „Zlatni anđeo“ je bio jedini salon kojem je šerif Hamond dozvolio da i dalje posluje. Tri druga saluna zatvorio je i njihove vlasnike oterao iz grada zbog nameštanja ruleta, varanja na kartama i sipanja vode u viski.

Pošao je trotoarom i nekoliko građana, videvši ga kuda je pošao, na odstojanju su se uputili za njim. Kao što u malim mestima obično biva, neko je već proneo glas da Dok Holidej ima neke neraščišćene račune sa Blejdenom i očekivalo se da može doći do obračuna. Znajući Holideja i Blejdena, većina je verovala da je sukob neizbežan i da je samo pitanje minuta kada će revolverj zapraštat. Drugi su opet mislili da Holidej neće smeti da se sudari sa Blejdenom, mladim ali opakim ubicom.

Prošao je pored banke i topao vetar doneo je do njega šumove iz „Zlatnog anđela“. Nije očekivao da će u ovo doba dana u salunu biti mnogo gostiju, ali je u hodu čuo glasan smeh i zveckanje čaša. Prišao je bliže i zastao u senci nadstrešnice. Sa zida pored leptir vrata na njega se osmehivao ogroman naslikani zlatni anđeo, predmet mnogih ozbiljnih zamerki izrečenih sa crkvene predikaonice od strane gradskog sveštenika Kart'ua. Anđela je trebalo da predstavlja skoro

naga žena u razbludnom položaju, što je po mišljenju sveštenika bilo krajnje neukusno. Bivšem šerifu Hamonu to očigledno nije smetalo, jer u zakonu ništa nije pisalo o slikama, a nije smetalo ni Holideju zaokupljenom drugim mislima.

Holidej je otvorio leptir vrata, ušao unutra i zastavši na ulazu, pustio ih da se škripeći zanjišu iza njega. U salunu kao da su očekivali njegov dolazak. Klavirista je za trenutak prekinuo sviranje, a onda nastavio drugu melodiju, tišim tonovima. Dve salunske devojkice izvinile su se svojim kavaljerima i pod izgovorom da moraju doterati šminku, žurno otišle u svoje sobe na spratu. Holidej je lagano pošao između stolova i prišao šanku, gde ga je Džejk Inklton dočekao bezizraznim osmehom.

— Malo ste poranili, mister Holideje, zar ne?

— Za nešto sam poranio, Džejk — rekao je Dok i pogledom preleteo po salunu, da bi se zaustavio na grupici kod drugog kraja šanka, okupljenoj oko jednog nepoznatog mladog čoveka. — Ali, za nešto kasnim već godinama. Ako se ne varam, ono je Li Blejden?

Ljudi okupljeni oko nepoznatog kao da su osetili Holidejev pogled. Uzevši svako svoju čašu, oni su se brzo udaljili od šanka i ostavili nepoznatog čoveka samog.

— Čujte, Holideje, ako niste znali, Li Blejden je najopasniji revolveraš u ovoj pokrajini — šapnuo je Inklton. — Ne bih vam preporučio da se hvatate sa njim. Bilo bi bolje...

Začutao je kada je shvatio da ga pustolov ne sluša. Holidejeve oči bile su okrenute ka jedinom preostalom čoveku iz grupe. Taj čovek stajao je bahato naslonjen na šank

i sa čašom dignutom do usana posmatrao Holideja.

Kada su im se pogledi sreli, Li Blejden je ispio piće i spustivši čašu na tezgju, ponovo je nalió iz flaše

— Gle, gle — rekao je. — Svi moji novi prijatelji odjednom su me napustili! Izgleda da ću morati da pijem u društvu sa jednim... pravim nagizdanim džentlmenom. Kakva čast!

— Nikakva čast, Blejdene, nećete piti sa mnom — Holidejev glas ledeno je zvučao u grobnoj tišini.

Blejden se upola okrenuo ka Holideju i nadmeno se isprsió. — Tačno, nikakva čast, jer za Lija Blejdena nije čast da pije sa nekim varoškim kicošem — mladi revoliveraš se bezglasno nasmejao. Njegov mladički izgled bio je narušen nekoliko dana nebrijanom bradom i crvenim ožiljkom na levom obrazu. Blejden je odjednom nabrao obrve i zamišljeno se pogladio po vrhu brade. — U stvari, kad bolje razmislim, nema u ovom gradu toga sa kime bi mi bila čast da pijem, mister.

Počutao je za trenutak i nastavio. — Ali ipak, s vremena na vreme prekršim to pravilo... iz dosade — nasmejao se kratko na sopstvenu šalu, a u uglu saluna neki stari pijanac prasnuo je u smeh, da bi na Blejdenov pogled naglo začutao uplašen svojom slobodom, i Blejden je nastavio. — Kao, na primer, sada. Ne bih imao ništa protiv da vas častim pićem, jer izgledate inteligentniji od ovih glupaka... — pogledao je prezrivo po salunu — ...i hrabriji — osmeh je nestao sa njegovih usana i oči kao da mu je zamaglila seta. — Došao sam u ovaj grad da se odmorim i razonodim. Nisam nikome ništa učinio i ne nameravam da učinim. Hoću samo da se zabavim i da gucnem neku ča-

šicu, a to čovek ne može sam. Čujete — nastavio je Blejden življe — u jednom momentu čoveku počne da smeta kad ga se svi plaše i kad izbegavaju da ga pogledaju u oči. Zato mi se i svidelo kako ste nastupili. Znali ste ko sam, a ipak se niste uplašili. Izgledate kao nalikani varošlija, ali imate nerv. Ko ste vi, mister?

Holidej je netremice slušao Blejdena i za trenutak mu se učinilo da u njemu još postoji neka iskra čovečnosti. Možda ipak neće biti potrebno povući najteži potez, možda će surovi revoliveraš Blejden, uprkos mladosti okoreo i ogrezao u zločinu, ipak pristati da izađe pred lice pravde i okaje svoje grehe. To bi mu bila šansa da počne nov život, za koji mu još uvek nije bilo kasno. U svakom slučaju, Dok je pomislio da se pre svakog pokušaja mora predstaviti.

— Ja sam Džon Holidej — rekao je.

— Holidej? Čuveni Dok Holidej? — Blejden je odjednom živnuo i izraz zadovoljstva razlio mu se na licu. No, ipak je u tom zadovoljstvu ostala prisutna neka neodređena strepnja i rezervisanost. — Odmah sam naslutio da vi niste običan čovek, mister Holideje — nastavio je hvalisavo. — Čuo sam za vas i moram reći da mi je drago što sam vas sreo. Sad zaista mislim da вреди popiti čašicu u čast ovog susreta.

— Ne вреди, Blejdene, neću da pijem sa vama — uprkos naporu da se savlada, Holidejev glas je sekao ledenom odlučnošću.

Blejden je zamišljeno srknuo gutljaj viskija. — Čemu ljutnja, Holideje? Mi se nikada do sada nismo sreli i koliko znam, nemamo neraščišćenih računa.

— Varate se, Blejdene — mada mu je razum govorio da ne treba

dražiti revolveraša, Holidej nije mogao da zadrži gnev. — Imamo!

— Na šta to mislite? — Blejden se namrštio kao da se priseća.

— Na Rozali i Endija Mekintoša. Red Galč pre tri godine.

Li Blejden se neprimetno trgao. — Ime mi je nepoznato — rekao je. — Ne znam o čemu to govorite, a bilo šta da je u pitanju, nemam veze sa tim.

— Imate — Holidejev glas odzvanjao je kao eho sudbine. — Tod Pickett mi je to priznao pre nego što je otišao na onaj svet.

— Vi ste, dakle, smakli Toda Picketta — primetio je Blejden uz ki-seo osmeh. — Čujte, Holideje, to je sve laž — Blejdenov glas je zadržao od nestrpljenja da neprijatan razgovor što pre okonča. — U svakom slučaju, vi možete reći šta hoćete, ali tvrdnje treba nečim i dokazati...

Holidej ga je prekinuo. — Imam dovoljno dokaza da vas smestim u zatvor dok ne nađem Rozali, koja će vas identifikovati.

— U zatvor? — Blejden se prezirivo osmehnulo. — Kako to mislite da izvedete?

— Jednostavno — Holidej je zaigrao na glavnu kartu. — Predaćete mi oružje i ja ću vas odvesti u Red Galč, gde će vam biti suđeno. Obzirom na to koliko je vremena proteklo od onog događaja, verovatno nećete dobiti vašala i posle izvesnog vremena izaći ćete iz zatvora. To je jedini put i jedini način da počnete nov život.

— Nov život? Vraga, šta vi to govorite. Holideje? Jeste li sišli s uma?

— Ne, ali ako imate trunku razuma, poslušaćete me. Ispiite svoje piće, odložite revolver, pa da pođemo. Put do Red Galča je dugačak.

Blejden je prineo čašu penama. Pogledao je po salunu i naišao na

neprijateljska lica, ali i na nekoliko njih koja su izražavala simpatije. Računao je otuda da nisu svi na Holidejevoj strani i da se neće mešati u obračun. Sručio je sadržaj čaše u grlo i spustio čašu na šank.

— Predajte oružje, pa da podemo — ponovio je Dok.

Revolveraš je nezainteresovano uzeo flašu i počeo da sipa piće sebi u čašu. Viski je potekao iz flaše i klokotanje je odjeknulo u grobnoj tišini. Sluteći zlo, Džejk Inkilton se žurno odmakao od šanka. Holidej je sačekao da revolveraš naspe viski u čašu pre nego što je jednim skoro neprimetnim pokretom izvukao revolver. Revolver je grmnuo dva puta. Jedan kuršum je razbio flašu u sitne komadiće, a drugi je smrskao čašu. Viski se razlio po šanku i preko ivice pocureo na pod posut strugotinom. Izvesno vreme Blejden je nemo zurio u sjajne komade stakla na šanku, a onda se lagano okrenuo i pogledao Doka.

— Čoveče — rekao je glasom koji kao da je dolazio iz groba, — pa to je bio moj viski.

— Znam. A vaš konj je na privezištu.

Blejden je posiveo u licu. — Još nikome nisam dozvolio da mi namerno prospe piće i da ostane nekažnjen. Mnogo takvih drznika kao što si ti poslao sam na groblje, Holideje. To bih sada učinio i s tobom da me ne držiš na nišanu. Samo, to nije fer, nisi mi pružio šansu.

Holidej je ćutke spustio zapet obarač i vratio revolver u futrolu. Svestan šta dolazi, prigušio je uzdah.

Blejdenovo lice naružilo je grč s mukom uzdržavane mržnje. On je stajao napregnut, neprimetno poguren, sa rukama malo odmaknutim od tela. Usiaktelim očima zurio je u Holideja, koji se naspram bleštavog podnevnog sunca u otvoru vrata

ocrtavao kao crna, paklena silueta. Blejdenovo lice, pak, bilo je jasno osvetljeno, a svaki mig lako uočljiv. I baš to je pomoglo Holideju da zapaži onaj treptaj očiju koji označava momenat odluke i prethodi potezanju revolvera. U trenutku kada se Li Blejden mašio revolvera, Holidejeva ruka poletela je naniže i pre nego što je Blejden uperio revolver, crni otvor cevi Dokovog „kolta“ zjapio je prema njemu.

Jedna salunska zabavljačica je vrisnula i revolveri su grmnuli skoro istovremeno. Holidejev metak pogodio je Blejdena u prsa, a tane iz njegovog pištolja zviznulo je pored Dokovog vrata i otkinulo komad drveta na vratima. Kao munjom ošinut, Blejden se zaneo i uz jauk skamenjen na usnama opalio po drugi put, ali još manje precizno. Drugi metak probio je prozor i zveket stakla prigušio je tup udar kuršuma u meso. Pre nego što je uspeo da po treći put opali, tane iz Holidejevog teškog „kolta“ kalibra 44 bacilo ga je na zid poprskan krvlju. Li Blejden je bio mrtav.

Grmljavinu revolvera propratio je kratak tajac, a onda se napolju razlegao očajnički vrisak neke žene. Holidej je zastao sleđen i odmah potom istrčao iz saluna. U ruci je još uvek držao revolver zadimljen od poslednjeg ispaljenog hitca. Cim je kročio nogom na trotoar, pogled mu je skrenuo do skrupčanog detinjeg tela na drugoj strani ulice. U tom trenutku grad oko njega kao da se pretvorio u mravinjak. Ljudi i žene su nagrnuli iz bočnih ulica i iz svojih domova, i potrčali prema nepomičnom malom telu Tomija Sinklera, ali od svih je do njega prva stigla njegova majka. Lusi Sinkler se bacila na trotoar pored deteta i uzevši mu glavu u krilo, uzaludno je sa očajanjem tražila znake života u njemu.

Dok Holidej je i dalje stajao kao skamenjen i držao revolver mlitavim prstima.

Tada je misis Sinkler ustala držeći u naručju telo svog šestogodišnjeg sinčića.

Holidej je bez reči zurio u beživotno dečije telo i nije smogao reči ni kada su se optužujuće oči građana okrenula ka njemu. Konačno su se reči probile iz njegovog grla... reči od kojih je tišina postala još dublja.

— To je... nesrećan slučaj! — izustio je Dok promuklo i nesvesno pustio da mu revolver klizne u futrolu. — Nisam ni slutio... da će se dete naći na ulici... kad počne pucaње.

Sa krvlju umrljanim telom svog sina jedinca prigrljenim na prsa, Lusi Sinkler ga je gledala optužujućim, krvničkim pogledom. Samo minut pre toga njen mali Tomi je živ i zdrav trčao ulicom. A sada je bio mrtav... ubijen metkom ispaljenim u obračunu koji je izazvao Holidej.

Dok Holidej je prašao pogledom od lica do lica. Neki od tih ljudi gledali su ga sa interesovanjem, pa čak i blagonaklono, nekima se nije svidao, dok su ga se treći pribojavali. Ali, svi su ga na izvestan način uvažavali, sve do ovog trenutka. Sada su ga svi gledali sa mržnjom, koja je dugo tinjala čekajući da izbiće. Njihova osećanja najbolje je sažela Lusi Sinkler rečima.

— Proklet da si, Holideje! — povikala je u očajanju. — Proklet da si i posle smrti!

Toga dana Dok Holidej je preživljavao možda najteže trenutke u svom životu. Činilo mu se da je njegovo postojanje na ovom svetu došlo do one kritične granice gubitka svakog pozitivnog smisla, te mu se

prekidanje sopstvenog života činilo kao jedini izlaz. Kletva iz usta Lusi Sinkler bila je poslednja kap u prepunoj čaši i njegovo očajanje nije mogla da ublaži ni stalno prisutna nepobitna činjenica da nikada nije smišljao zlo i da je Tomi Sinkler izgubio život čistom slučajnošću. Trudio se da sebe u sopstvenim očima opravda i tako izbegne presecanje one tanke niti samopoštovanja, koja ga je vezivala za život. No i pored toga što je znao svoje, u osnovi časne životne stavove, svest da ga je neka zla kob sudbine neraskidivo povezala sa smrću mnogih ljudi, pritiskala ga je težinom planine. Mogao je misliti i verovati što god je hteo, ali je na njegovom životnom putu smrt stajala kao stalan i očit fenomen, i svi su izgledi bili da će tako ostati sve dok bude živ. Da li je onda tu tragičnu zbrku, koja se zvala život, trebalo prekinuti samoubistvom?

Sa prozora svoje sobe posmatrao je pogreb Tomija Sinklera. Ljudi tužnih lica prolazili su ulicom da bi se na prilazu brdu slili u kolonu koja se svršavala na groblju. Mada je brežuljak bio daleko, činilo mu se da čuje reči propovednika Kartjua i da njegove reči prati hor glasova koji ponavljaju kletvu Lusi Sinkler. Taj refren dovodio ga je do ludila.

Verovatno da je časovima stajao tako nepomičan pored prozora, jer ga je bol ukočenih mišica trgao tek pred kraj dana. Sunce se klonilo zapadnom horizontu i bližilo vrhovima borova, a slab večernji povetarac, kao predznak večeri, šumeo je lišćem granatih topola. Glavnom ulicom kretalo se dosta sveta, ali ipak nešto manje nego obično, verovatno zbog žalosne atmosfere koja je tog dana vladala u gradu. Čak se ni u obližnjem salunu nije čuo uobičajen žagor glasova. Pogled mu

je još jednom odleteo do zapadnog horizonta. Smiraj dana. Šta će doći noć? Da li će uopšte nešto doći?

Nešto kasnije začuo je šum koraka u hodniku. Izoštreno uho naviknuto na oprez razabralo je tapkanje ženskih potpetica po zastirci i šuškanje uštirkane podsuknje. Neka žena. Koraci su se zaustavili pred njegovim vratima i u sobi se začulo kucanje. Prišavši vratima, Dok ih je otvorio da bi pred sobom ugledao Džuli Stringer, vitku, tamnokosu, očiju blagih kao u košute. Iznenadio se što je vidi i zaključio da mora postojati jak razlog koji je gradsku modnu krojačicu naterao da ga poseti u njegovoj hotelskoj sobi. Gradska pravila ponašanja nisu dopuštala takav prestup pristojnim devojkama.

— Džuli, nisam te očekivao — rekao je. — Udi.

Šušteći haljinom, Džuli je prošla pored njega i uputila se divanu. Dok ju je pogledao diveći se njenom dražesnom izgledu. Ljudi su imali običaj da kažu kako je Džuli najlepša žena u Alkali Velsu i kako je srećan što mu ona poklanja pažnju, ali Holidej je smatrao da je Džuli jedna od najlepših žena koju je uopšte sreo. Viša rastom od većine devojaka, Džuli Stringer je vitkim stasom, hodom, nabujalim čvrstim grudima koje je još više isticala tesno krojena haljina, dugim nogama koje su se nastavljale na istaknuta bedra i čvrste butine, privlačila poglede svih muškaraca u Alkali Velsu.

— Džone, ti znaš zašto sam ovde — rekla je sedajući na divan. — Zabrinuta sam jer te nisam videla već dva dana.

— Ništa se nije desilo. Džuli — kazao je Dok sa gorčinom u glasu.

— Želeo sam da budem sam, to je sve.

— Ali... niko te nije video. Rekli su da nikuda ne izlaziš iz sobe jer se bojiš gneva građana, ali ja sam znala da nije to. Šta si radio?

— Razmišljao sam. Razmišljao o svemu i svačemu.

— I

— Zaključio sam da moj život nema nikakvog smisla — Dok je umorno opustio ramena. — U svakom slučaju, najmanje smisla ima moje ostajanje u ovom gradu... iako sam doskora mislio drukčije.

Džuli je oborila glavu. — Čuj, Džone — rekla je pogruženo — nas dvoje smo za ovo kratko vreme proveli dosta prijatnih trenutaka. Tako nešto još nikada nisam doživela i sve ovo me teško pogađa. Ali... ne vidim šta bih mogla da učinim da nešto izmenim. A ti?

Holidej je prišao prozoru i pogledao na ulicu, gde su večernje senke bile sve duže ostavljajući suncu još samo poneki kvadratni metar fasada kuća okrenutih zapadu. — U jednom momentu činilo mi se da sam blizu rešenja, ali sada više ne znam — okrenuo se i pogledao devojku. Ipak, jedno je izvesno.

— Šta si naumio — zapitala je sa strepnjom u glasu.

— Moram otići odavde. Na žalost, to znači da se moramo rastati, ali naš odnos bi u ovoj gradskoj atmosferi ionako postao nemoguć.

Ona je ustala i prišavši mu, obgrlila ga rukama oko vrata. — Oh Dok — zaječala je — kad bi samo znao koliko mi je teško što to čujem. Pomišljala sam da ćeš mi to reći i lupala sam glavu ne bih li našla neki razlog koji bi govorio protiv, ali nisam uspela da ga nađem. Pomišljala sam i na to da pođem s tobom, ali to je nemoguće. Ne mogu ostaviti mesto gde sam stвори-

la ugled i posao koji mi omogućava egzistenciju, u zamenu za neizvesnost koja bi me s tobom čekala. Da li me razumeš?

Holidej je klimnuo glavom i čvršće je prigrlio. — Naravno, Džuli. Naši se putevi razilaze, ali naš rastanak neće pomutiti reči gorčine. Želim ti sreću — poljubio ju je u obraz vlažan od suza, a zatim i u željno ctvorene usne. — Poželi je i ti meni, jer će mi trebati.

Ona se čvrsto upila usnama u njegove, grčevito ga stegla rukama oko vrata i otrgla se. Sekund kasnije vrata za njom su se zatvorila i hodnikom je odjeknuo bat žurnih koraka. Dok Holidej je prišao prozoru i posle nekoliko sekundi na ulici pred pansionom pojavila se njena visoka vitka figura. Neki čovek na trotoaru učtivo je digao šešir da je pozdravi. Holidej je napregao oči da razazna crte lica i prepoznao zatvorskog ključara Lensa Rezlera. Na Rezlerovom licu lebdeo je lukav lišićiji osmeih.

Sutradan odmah posle izlaska sunca Dok Holidej je dilažansom otputovao iz Alkali Velsa. Malo ljudi videlo je njegov odlazak, a verovatno niko nije zažalio zbog toga. Još neko vreme prepričavalo se o njegovom boravku u gradu i o nesreći koju je doneo, a onda je i to prestalo. Nikoga zaista nije interesovalo da li je živ ili mrtav.

Možda bi potpun zaborav pokrio njegovo ime da posle osam meseci pokrajinske novine nisu donele vest da je poznati pustolov i revolveraš Dok Holidej u obračunu revolverima na ulici Santa Rozite usmrtio notornog bandita Reba Mak Fila. Svi u tom kraju znali su za Reba Mak Fila, ali niko nije znao da je Reb bio jedan od one petorice koji su napastvovali Rozali Mekintoš. Ni-

ko, pa ni šerif Lens Rezler, koga je propovednik Kartju pozdravio prolazeći pored gradskog zatvora, gde je sada već davno izabrani novi šerif stajao oslonjen na stub nadstrešnice. — Kakva sreća što smo se otarasili onog revolveraša Holideja — rekao je. — Tako nešto moglo se desiti i u našem gradu. Šta mislite, kakav bi to utisak ostavilo na javnost na Istoku?

— Loš, vrlo loš — složio se Rezler. — Neka samo ostane što dalje od nas.

Obojica bi bili vrlo razočarani da su mogli pretpostaviti šta će bliska budućnost doneti.

II

Četiri meseca kasnije Dok Holidej se iznenada pojavio u Alkali Velsu. Sišao je jednog dana iz dilažanse koja je stigla oko podne, bezmalo isti onakav kakav je izgledao pre godinu dana, kada je napustio grad. Bio je odeven, kao i obično, u skladno skrojen sako od kariranog tvida i svetle pantalone golubije boje, a njegovu garderobu su, pored prsnika od svile, dopunjavali kicoški vezana kravata i mekani šešir sa umereno širokim obodom. „Kolt“ teškog kalibra sa drškom od slonove kosti više je ličio na ukras nego na opasno oružje i onaj ko nije poznavao Holideja mogao se lako prevariti i taj revolver smatrati kao prikladan dekor uz garderobu jednog džentlmena zapadnjaka. No, taj pogrešan utisak nestao bi onog momenta kada bi se čovek zagledao u njegove oči, čeličnosive, sa senkom gorčine, pa čak i melanholije u dubini, ali oči odlučne i opasne. Mada se to na licu nije videlo, te oči bile su za godinu iskustva starije.

Gradani Alkali Velsa odmah su

ga prepoznali i vest o njegovom dolasku proširila se munjevitom brzinom, da bi do portira u pansionu stigla pre nego što se Holidej pojavio. To je pomoglo da ga portir ne dočeka usta zinitih od iznenađenja i da mu bez reči pruži knjigu gostiju, a zatim i ključ njegove sobe. Holidej se popeo na sprat, ostavio svoje stvari i pošto se osvežio i očetkao prašinu sa odela, uputio se na ulicu. Cilj mu je bila šerifska stanica, a pretpostavljao je da će tamo zateći poznato lice. I nije se prevario. Šerif Lens Rezler bio je obavešten o Holidejevom dolasku i kada je ovaj došao do zatvorske zgrade, Rezler ga je već očekivao naslonjen na stub nadstrešnice.

Dok Holidej ga je pozdravio i ušao unutra. Ne čekajući da ga Rezler ponudi da sedne, spustio se na stolicu, a Rezler je lenjim korakom ušao za njim. Nasuprot Doku Holideju, Rezler se za tu godinu znatno izmenio. Ugojio se, trbuh mu je mlitavo visio preko opasača i kosa mu je bila znatno ređa.

— Čuli smo da za poslednjih godinu dana niste sedeli skrštenih ruku. Bilo je neke pucnjave?

— Da, bilo je.

— Onaj Mak Fil... bio je učenjen, zar ne? — Rezler je lukavo žmirnuo očima.

Holidej ga je pogledao ispod oka. — Na šta to ciljate, Rezlere? Bio je učenjen i naravno da sam naplatio učenju, ali razlog obračuna nije bio novac. Taj Mak Fil je jedan od onih koje sam tražio... isto kao i Li Blejden.

— Ah tako? Ljudi su svejedno počeli da pričaju kako je Dok Holidej postao lovac učenjenih. A šta je bilo sa Grešemom? I taj je bio bandit sa pedigreeom.

— Da. Tragao sam i za njim, i našao sam ga — rekao je Dok va-

deći tabakeru. — Ali, našao ga je i neko drugi.

— Aha? Ko?

— Jedan đavolji lovac učenjenih — objasnio je Dok vadeći cigaru.

— Lov na učenjene postao je poprilično popularno zanimanje u poslednje vreme — primetio je šerif sa kiselim osmehom na usnama.

Holidej se napravio da nije čuo njegovu primedbu i zapalio je cigaru. — Kako je Džuli? — zapitao je.

Rezler je sumnjičavo zažmirio očima. Holidej nije mogao znati da se Džuli u međuvremenu udala za njega, ali zato je on znao za njene nekadašnje simpatije prema Doku, mada nikada nije mogao dokučiti koliko su te simpatije bile duboke i do čega su one dovele.

— Dobro je. Uzgred da vam saopštim da je ona sada moja žena.

— Zaista? — izustio je Dok posle sekunde ćutanja. Nastojao je da prikrije svoje iznenađenje i da odglumi ravnodušnost, što mu je i uspeo. — Imali ste sreće, Razlere, izvukli ste glavni zgoditak.

— Slažem se sa vama, ali ostavimo se beznačajnih razgovora, pa da raščistimo jedno: koji vas razlog dovodi u Alkali Vels? Sigurno je da neki razlog postoji, jer ne biste tek iz radoznalosti došli u grad gde ste krajnje nepoželjna ličnost.

— Kako govorite, imam utisak da ćete posle mog odlaska počistiti ulice za mnom.

— Bez uvrede, ali skoro da je tako. Otkako se počelo pričati da ste postali lovac učenjenih, svi misle da zaslužujete prezir.

Holidej se rezignirano osmehnuo. — Gluposti! Ali, ovo što ću vam reći, verovatno će dati još hrane takvom govorkanju. Pitali ste me zašto sam došao ovamo? Reći ću vam: došao sam po obaveštenja. Tražim poslednjeg iz zločinačke pe-

torke i čuo sam da se on kreće negde u blizini Alkali Velsa.

Šerif je mahinalno počeo listati poternice naslagane na stolu. — Ko je taj?

— Met Hendri.

— Vraga! — Rezleru je zastao dah, kao da se opekao. — To bogami neće biti mnogo pametno, mister Holideje. Hendri nije sitan lupež. On je krupna riba... jedan iz Minijeve bande.

— Ali, postoji đavolski krupan razlog što želim da ga ščepam — naglasio je Holidej.

Rezler je iz gomile poternica izvadio jednu i preko stola je pružio Holideju. Sivoplave Holidejeve oči preletele su po poternici na kojoj je pisalo:

„Traži se živ ili mrtav.

Metju Džon Hendri.

Nagrada 1.000 dolara.

Opis: star oko četrdeset godina, visina oko sto osamdeset santimetara, težak oko sedamdeset pet kilograma, ćelav. Kratak ožiljak od noža na vrhu brade.”

Zatim je na poternici sledila lista Hendrijevih zločina. Ubistvo, oružana pljačka, silovanje i ucene. Na kraju poternice stajalo je naznačeno da je Met Hendri sada član bande Emosa Minija.

Iz kutije za cigare na pisaćem stolu šerif Rezler je odabrao jednu. — Zagrizli ste veliki zalogaj, Holideje. Istina, za njega je raspisana velika nagrada, ali verujte da nimate nikakvu šansu da je zaradite.

— Ostavimo se sada praznih razgovora, Razlere, i recite mi šta znate o Hendriju. Kao što sam vam rekao, čuo sam da je u ovom kraju.

— To sam i ja čuo, ali sasvim pouzdanih podataka nemam — rekao je Rezler. — Neki stari kopač zlata rekao mi je da Minijeva banda obično šalje Hendrija za namirnice u salun „Redrok” i to jednom u me-

secu. Kako sam čuo, tiendri obično dolazi tamo sam, ali ja se ne bih zavaravao da će posao sa njim biti lak. Verovatno da neko iz daljine motri na njega.

Holidej je nabrao čelo i klimnuo glavom.

— Vi znate gde je „Redrok”? — zapitao je Rezler.

— Bio sam tamo jednom — odgovorio je Holidej — To je jedan usamljen salun na ivici divljine. Nema tu ničega, nikakav grad, nikakve druge zgrade, samo ta jedna građevina izgrađena na graničnom putu i u njoj salun i trgovina mešovite robe. Pa ipak, poslovi tamo cvetaju.

— Da — prevaljao je lenjo preko usana šerif Rezler. — Tu svraćaju vlasnici rančeva, dilažanse u prolazu i banditi koji se kriju u planinskim predelima.

Holidej se osmehnulo i savio poternicu.

— Vrlo pogodno mesto za postavljanje zamke ucenjenom razbojniku — rekao je.

Ustao je i odsečnim korakom izašao iz šerifove kancelarije, ostavljajući Rezlera da gricka cigaru. Pošao je ka svom pansionu, koji se nalazio na sasvim drugom kraju grada, i uz put u trgovini kupio široku pelerinu za kišu i mekane čizme, koje će mu trebati umesto cipela koje je obično nosio. Zatim je u gradskoj štali kupio jednog dobrog zelenka sa krupnim belim pečatima i rekao štalaru da mu konj bude spreman za sutra ujutro. Sutra ujutro počeo poslednja etapa njegovog traganja.

•

Prohladan povetarac pomilovao ga je po licu kada je pojavio zelenka i poterao ga niz ulicu. Prošao je

pored „Zlatnog andela” i skrenuo u sporednu ulicu. Na samom kraju grada naišao je na prizemnu zgradu od crvene cigle, ispred koje se širila brižljivo negovana bašta sa cvećem. Po portirovom opisu procenio je da je to kuća šerifa Rezlera i njegove supruge.

— Džone!

On je zategao vođice i okrenuo se u sedlu da dočeka Džuli Rezler, koja se sa sporedne verande uputila prema ogradi. U ruci je nosila četkicu za boju, a tragovi boje videli su joj se tu i tamo po licu i haljini. Holidej je uspeo da se osmehne iako se u duši nosio sa različitim osećanjima.

— Zdravo, Džuli — pozdravio je i njegov pogled se sreo sa njenim. — Bio sam već na putu da odem iz grada.

— I to bih ti zamerila. Mogao si se ipak javiti — rekla je šerifova žena. — Bacila sam pogled sa verande i ugledala te. Zar čistoj slučajnosti da zahvalim što te vidim?

— Nisam hteo da te uznemiravam — rekao je Dok.

— Ne bi me ni malo uznemirio — odvratila je ona i začutala.

Čim ju je ugledao, stari bol je ponovo ophrvao Doka. Džuli je bila lepa kao i pre, pa čak na neki način i lepša jer je njena vitka i čvrsta figura dobila oblike i mekše oblike, koji su čulno delovali za oko muškarca. Delila ih je puna godina, ali je Holidej još uvek na mišicama i prsima osećao dodir njenog tela, a u nozdrvama miris njene kose. Bilo je toliko toga što joj je mogao reći, ali preko njegovih usana prešle su samo obične reči. Među njima je sve bilo završeno i preostali su im samo obični konvencionalni razgovori.

Gledajući je sa senkom čežnje u očima, Holidej je rekao. — Ti si sada Lensova žena.

Ona je nervozno progutala pljuvačku. — Ali, nekada sam vrlo usamljena, Dok.

Holidej je pogledao četku u njevoj ruci i Džuli se nasmejala. — Radim nešto za Ligu žena — objasnila je. — Pišem nešto na verandi, jedan natpis.

— Natpis?

— Pa, nešto kao transparent — objasnila je ona. — Veliki transparent koji će se pružiti od jednog do drugog kraja ulice kada sledećeg meseca dođe ovamo dilažansa iz Kara Bele. Znaš, propovednik Kartju dobio je obaveštenje da će u toj dilažansi biti Veneta Maršal!

Dok Holidej je razvukao usne. — Kraljica saluna?

— Nafrakana drolja! — povikala je Džuli Rezler i planula rumenilom. — Završila je karijeru u Kara Beli, pa se uputila ovamo!

— Zar će raditi kod „Zlatnog anđela“?

— Vlasnik saluna poriče da ona ima angažman kod njega — rekla je Džuli. — Prema tome, ništa se ne zna. Sigurni smo samo da je kupila kartu za Alkali Vels i da smo mi ovde odlučni da joj jasno stavimo do znanja kako osobe njenog sloja nisu dobrodošle u našem gradu.

Holidej je pogledao reči ispisane na transparentu. Reči su bile ispisane krupnim crvenim slovima i poruka je glasila: „Kurvo vavilonska, idi kući!“

Reč po reč Dok Holidej je glasno pročitao parolu i nasmejao se.

— Vavilon je sinonim za greh — objasnila je Džuli stidljivo citirajući reči propovednika Kartjua.

— Nikada nisam sreo tu damu — rekao je Dok Holidej. — Ali po onome što sam čuo, ona nikako ne zaslužuje takav doček.

— Dok — primetila je Džuli Rezler, sada odlučnim glasom — ovde

u Alkali Velsu već imamo nekoliko salunskih zabavljačica i Ženska liga smatra da nam je to više nego dovoljno. Ta... ta dama, kako si je ti nazvao, nije neka obična zabavljačica, kakvih ima na stotine, nego ženska... na najlošijem glasu! Ona je ceo svoj život provela uzimajući novac od ljudi koji su pali u iskušenje zavedeni njenim dražima i njenom pokvarenošću!

— To što kažeš zvuči kao opis interesantne žene — promrmljao je Dok.

— Dok!

— Slušaj, Džuli — prekinuo je Holidej — ostavi pridikovanje za kasnije. Bilo bi bolje da se vratiš tvom pisanju, a ja idem svojim putem.

Ona ga je pogledala u oči. — Da li je moguće ono što sam čula, da si postao lovac ucenjenih? Da li si i sada pošao sa istim ciljem? — kratkopriličan susret bio je završen i odjednom, ona mu se obraćala optužujućim tonom, kao i bilo ko drugi u Alkali Velsu. — Zar je moguće da si pošao za prljavim, krvavim novcem?

— Nije tačno — rekao je Dok. — Ali, mislim da je iluzorno pokušavati da ti to sada objasnim. Možda nekom drugom prilikom. Dovidjenja.

Poterao je konja i ubrzo je bio daleko od njene kuće, u prostranoj preriji. Povetarac ga je dočekao kao da mu nosi pozdrav sa udaljenih obzorja brdskih visoravni. Iza nje ostala je jedna usamljena osoba posmatrajući ga kako nestaje u zagrljaju divljine. Konačno, kada ga više nije bilo na vidiku, Džuli Rezler se zamišljeno vratila svom transparentu i kada je pogledala krupno ispisana slova, odjednom je zapazila da su joj oči nekako čudno zamagljene.

Brdski prevoj sa nizom oštih vrhova ličio je na izduženu bodljikavu mamuzu i bio je načičkan visokim borovima i obrastao gustim žbunjem. Preko dana sunce je mla-ko grejalo udoljice, još hladne od nedavno istopljenog snega, ali uveče, kada bi se na visoravan uvukla noć, hladan vetar je šumeo u krošnjama visokog drveća i zavijao oko Holidejevog skrivenog logora.

Već dve nedelje on je samoću brdskog prevoja delio sa divljim zečevima danju i žutookim sovama noću. Sve vreme motrio je na vijugav put koji je vodio sa visoravni da bi se negde blizu saluna „Red-rok” spojio sa putem kojim je prolazila diližansa. Ni jednom za te dve nedelje Dok nije sišao u sahn. Jednostavno se zadržavao na svom usamljenom osmatračkom mestu, motreći budnim ostrim okom svakog konjanika koji bi se sa visoravni spustio uzanim putem da bi u „Red-roku” potražio udobnost i uživanje.

U toku prve nedelje video je samo dvojicu konjanika, jednog starijeg čoveka sa bakenbardima i jednog visokog, mršavog, odevenog u crno odelo. Neobrijani i neoprani, katkad samo kupani kišom, ti ljudi nisu na njega ostavili utisak dobro uhranjenog i dobro živećeg razbojnika, i Holidej ih je pustio da mirno prođu.

Druga nedelja donela mu je čitavu bujicu ljudi koji su se spuštali tim putem, većinom istraživača i kopača zlata sa njihovim natovarenim mazgama. Jednom prilikom zapazio je čoveka čijeg se lika sećao sa poternice koju je pred nekom šerifskom stanicom video pre godinu dana. Bio je to neki Frenk Jets, Holidej se slučajno setio njegovog imena, kradljivac stoke za kojim je u Vajomingu i obližnjim državama bila raspisana nagrada od tri stotine dolara. Zgrčen na svojoj osmatrač-

nici, Holidej je propustio i njega, kao i sve druge koji ga nisu interesovali.

Petnaestog dana ujutru primetio je jednog konjanika koji se približavao sa severa.

Taj čovek pojavio se na vrhu obližnjeg brdskog prevoja sa prvim zracima jutarnjeg sunca i pružajući ruku da dohvati pušku, Dok Holidej je sigurno znao da je konačno našao zverku koju je gonio. Čak i sa te udaljenosti pustolov je jasno mogao da razabere lice koje je gledalo sa bezbrojnih poternica prikucanih na zidove i stabla širom pokrajine. Holidej je provirio kroz granje i nekoliko bora namreškalo mu je čelo, jer je shvatio da Hendri ne dolazi uobičajenim putem, već seče prećicom i kraćim stazama kroz borove šumarke iznad puta.

Izustivši poluglasnu kletvu, Holidej se uspravio, a konjanik je zamakao u obližnju dolju. Dok je narišanio puškom u očekivanju da se rač. Dok Holidej nije bio lovac konjanik pojavi, ali kada se to desilo, njegov prst nije pritisnuo oba-ucenjenih, kao što su ljudi u Alkali Velsu mislili. On je bio osvetnik koji je hteo da zločinca privede pravdi.

Spustio je lagano pušku.

Čekao je tri duge godine, a onda još dve duge nedelje, pa čekanje od nekoliko dodatnih časova neće predstavljati veliku razliku.

Rano jutarnje sunce počelo se dizati na bledom plavetnilu ranog prolećnog neba. Čekajući na planinskom prevoju, Holidej je iz saluna čuo promukle glasove i smeh, a zatim zvuk nekog raštimovanog klavira. Izvadio je cigaru iz tabakere, jednu od nekoliko poslednjih iz rezerve koja se znatno smanjila, i zapalio je ne skidajući nikako pogled sa saluna. Konačno je njegova upornost bila nagrađena, jer

je Met Hendri izašao na vrata i pošao prema svom konju. Za njim je, tapšući ga srdačno po ledima, izašao i neki mali dežmekast čovek i dok se Hendri razgovarajući s njim penjao u sedlo, iz pozadine saluna jedna žena izvela je natovarenu mazgu. Mazga je privezana za sedlo banditovog konja i Met Hendri je bacio pogled na pakete i džakove svezane na njenim ledima. Neko je napravio neku šalu i prostranom divljinom još jednom je odjeknuo ras-kalašan Hendrijevi smeh.

Držeći se senki borova, Dok Holidej se vinuo u sedlo.

Hendri je i sada pošao drugim putem, a ne onim uobičajenim. Držao se granične linije borove šume koja se uz padinu pružala sve do samo vrha brdskog prevoja. Holidej je uzdama pljesnuo svog zelenka po vratu i šapatom mu naredio da pođe. Pustolov se uputio preko uzanog brdskog puteljka i zaustavio se na ivici jedne jaruge. Oštrim okom pratio je bandita sve do udaljenog šumarka, ostajući nepomičan u svom zaklonu sve dok Hendri nije nestao među drvećem.

Pustolov je onda poterao svog konja ka jednom džinovskom boru, iza kojeg je njegova žrtva nestala u šumarku.

Trag Hendrijevog konja i mazge bio je jasno vidljiv na mekanom šumskom tlu i Holidej se pripremio da iznenadi svoju žetvu. Visoki borovi zaklanjali su mu nebo dok je Holidej jahao ispod njih. Tlo je bilo mekano, pokriveno debelim tepihom borovih iglica, koji je prigušivao topot kopita njegovog konja dok se nečujno šunjaao za svojim plenom. Trag Meta Hendrija vijugao je kroz šumu obilazeći drveće i oborena debla, a onda se šuma odjednom proradila i prešla u vetrom brisan kameniti proplanak.

Holidej je tu zaustavio svog konja.

Bandit je već bio prešao preko ogoljenog brdskog prevoja i brzo se kretao niz padinu ka potoku koji je oticao kroz jedan uzan kamenit kanjon. Holidej je bacio pogled ka prolazu kroz koji će Hendri morati da prođe kada stigne do drugog kraja jaruge. Ako bude jahao ivicom uvala, pustolov će do tog prolaza stići prvi.

Holidej je poterao svog konja da iskoristi tu prednost. Brdski prevoj, koji je pravio neku vrstu balkona nad uvalom, bio je ispresecan stotinama manjih jaruga i Holidej je ubrzo shvatio zbog čega je bandit pošao dužim putem kroz kanjon. No bez obzira na to, on je terao svog konja napred prisiljavajući ga da preskače provalije i bira put oko ogromnih stena razbacanih po prevoju. Na kraju se planinski prevoj naglo spuštao i padina se pretvorila u niz džinovskih stepenica obraslih kržljivim rastinjem. Dok Holidej je ipak bezdušno terao svog konja žureći svom snagom ka mestu gde se kamenito stepenište slivalo u dno planinskog prolaza. Konačno je petama naterao konja na poslednji skok sa jednog visokog ispusta i odmah zašao u zaklon iza šumarka hrastova. Nije čekao ni trenutka da sjaše s konja i da se šćućuri u zaklon iza jednog oborenog stabla. Odatle je pažljivo osmotrio prolaz.

Ovoga puta Holidej nije morao dugo da čeka.

Njegova žrtva pojavila se iz jaruge i uputila se ka potoku. Hendri se počeo približavati i Holidej je stisnuo pušku u rukama. Sada je sasvim jasno video lice svoje žrtve i mogao je da razabere mali ožiljak koji je odgovarao Hendrijevom opisu na poternici. Uskoro su se konj i konjanik izravnali sa oborenim sta-

blom hrasta i sa naperenom puškom Holidej se uspravio iz svog zaklona.

— Stoj! — gromka Holidejeva komanda odjeknula je kanjonom.

Hendri je naglo trgao vođice i siv u licu zagledao se u crn otvor cevi „vinčesterke“, koji je zjapio ka njemu.

— Šta, grom i pakao...

— Digni ruke uvis! — izustio je Dok Holidej kroz zube. — Brzo... ili ću ti prosvirati glavu!

Ostajući nem od iznenađenja i besa, bandit je lagano digao ruke ka nebu.

— To je već bolje, Hendri — rekao je Dok.

— Ti... znaš moje ime! — promucio je bandit sa nevericom. — Znaš ko sam, a ipak si se usudio da dignesh oružje na mene!

— Naravno da znam tvoje ime — odgovorio mu je Dok. — Znam ime većine takvih lešinara kao što si ti.

Hendri je izbuljenim očima osmotrio Holideja od glave do pete. — Šta si ti, šerif? Ne vidim da imaš šerifsku značku.

— I ne možeš da je vidiš. Nisam predstavnik zakona.

Hendri je žmirnuo, a onda su mu se oči raširile od užasa. — Lovac učenjenih! — izustio je promuklim glasom. — Smrdljivi lovac učenjenih!

— Opet se varaš, mada neću odbiti nagradu koja je za tebe raspisana.

Hendri je sedeo u sedlu začuđen, sa rukama još uvek dignutim uvis. Po njegovim očima videlo se da grozničavo razmišlja. — Ko si ti? — upitao je posle nekog vremena. — Ne sećam se da sam te nekada sreo.

— Ne, nisi me sreo. Ja sam Dok Holidej.

— Holidej? — Hendriju kao da je

pao težak kamen sa srca, ali se odmah zatim opet smračio i uvukao u sebe. — Koliko znam, nisam ti se ničim zamerio...

— Jesi — odvratio je Holidej hladno. — Seti se Red Galća.

Hendri je prebledео. Shvatio je da nema smisla da poriče i klinajući glavom, uspeo je da prevali preko usana. — To je, dakle. Pitao sam se kako se desilo da Pikert, Blejden i Mak Fil nalete baš na tebe. Slutio sam da tu nešto postoji i da nije u pitanju čista slučajnost.

— Nije. Ti si poslednji iz petorke i samo od tebe zavisi da li ćeš u Red Galč stići živ.

Hendri se za trenutak zamislio. — Ali, ti nemaš nikakvih dokaza protiv mene.

— Za onaj zločin nemam, ali svedno je zbog čega ćeš biti obešen, zar ne?

Hendri je očajno zakolutao očima.

— Prokletstvo! — uzviknuo je sa mešavinom gneva i očajanja.

III

Dok Holidej je napravio kratak pokret puškom i rekao. — U redu, Hendri, svršićemo ovo mirno i bez buke. Ako budeš slušao ono što ti kažem, ostaćeš živ, bar još neko vreme. Sjaši s konja.

— Zašto me odmah ne ubiješ? — zapitao je Hendri. — To u svakom slučaju nameravaš, zar ne? Istog momenta kad okrenem leđa, dobiću metak, je li tako?

— Zaveži i sjaši! — naredio je Dok.

Držeći ruke daleko od revolvera, bandit je sjahao iz sedla.

— Na redu je opasač sa revolverom — nastavio je Dok — Spusti levu ruku i otkopčaj ga.

Hendri je prešao jezikom preko suvih mesnatih usana. Na njegovom licu ogledao se strah, ali i ljutnja, i on je lagano izvršio Holidejevo naređenje.

Holidej nije skidao pogled sa bandita dok je ovaj levom rukom ot-kopčavao opasač, i kaiš sa revolver-om kliznuo je sa banditovih bedara na tlo.

— A sad moramo obaviti još jednu sitnicu pre nego što pojašerno konje i podemo za Alkali Vels — rekao je Dok Holidej. Iz bisaga na sedlu Dok je izvukao par lisica i bacio ih prema Hendriju. Lisice su pale na zemlju. — Uzmi to i stavi ih sebi na ruke — nastavio je Dok.

— Pseto! — razdrao se Hendri i pljunuo. — Znači tako! Kad budem vezan lisicama, ti ćeš me ustreliti, je li!

— Stavi lisice!

Hendri je zakoračio korak napred i uzeo lisice sa zemlje. Otežući, stavio je lisice sebi na ruke.

— Sad ih zatvori.

Hendri je učinio kao što mu je Holidej naredio i pustolov je prišao do njegovog konja i izvukao banditovu pušku iz futrole na sedlu.

— Šta sada? — promucuo je Met Hendri.

— Idemo za Alkali Vels.

— Gospode bože! — uzviknuo je bandit. — Ne misliš valjda da me odvedeš čak do tamo?

— Da, baš to mislim. Uostalom, zar ti nisam rekao da ćeš visiti? — upitao je Dok.

— Da, vidiću, ako uspeš da me tamo odvedeš — rekao je Hendri. — Ali, ne budi lud, Holideje! Ja sam član Minijeve grupe i Emosu Miniju neće se dopasti što si me ovako spetljao i što hoćeš da me predaš šerifskim psima.

— To je njegova stvar.

— Čuj, čoveče — nastavio je Hendri očajnički. — Otključaj mi

ove lisice, pa ćemo podeliti ono što je na mazgi i zaboravićemo da se ovo uopšte desilo. Na taj način nećeš se zameriti Emosu Miniju.

— Ne dajem ja ni pet para za Emosa Minija — odvratio je Dok. — Nameravam samo da te odvedem u grad i da te predam u ruke predstavnicima zakona. Je li ti jasno? A sad se penji u sedlo.

Hendri je slegnuo ramenima i okrenuo leđa pustolovu. Stavivši vezane ruke na jabuku sedla, on se vinuo na konja. Holidej je uzeo komad konopca i vezao banditovog konja i mazgu za sedlo svog konja.

— Do Alkali Velsa put je đavolski dugačak — upozorio ga je Met Hendri.

— Možda — složio se Dok. — Ali, ne zaboravi jedno, Hendri. Meni je svejedno da li će te tamo odvesti živog ili prebačenog preko sedla. Sve zavisi od tebe.

Holidej je pljesnuo uzdama konja po vratu i kolona je prošla kroz prolaz. Dvojica ljudi jahali su čutke, pustolov napred, a uhapšenik na konju iza njega. Dok su jahali iz prolaza ka udaljenim vrhovima planinskih prevoja, senke borova zaklanjale su ih od podnevnog sunca. Dok Holidej je nameravao da obiđe istim putem kojim je došao iz Alkali Velsa.

Pustolov nije ni slutio da ga sve vreme iz prikraja posmatraju nečija dva tamna oka. Te oči pripadale su Margo Navares, tamnokosoj živahnoj kćeri vlasnika saluna na Redroku.

Posle Hendrijevog odlaska iz saluna, ona se kao i uvek iskrala i pošla za njim na njihov uobičajeni sastanak. Ali, toga dana nije im bilo suđeno da vode ljubav na mekanom tepihu borovih iglica. Drhteći, ona je iz svog skrovišta između borova videla kada je Meta Hendrija zaustavio i zarobio neki nepoznati čo-

vek koji je, kako se jedva sećala, nekada davno svratio u njihov salun.

Ona je očajnički pozelela da odmah pojaše konjem do njih i pomogne svom ljubavniku, ali znala je da će mu nenaoružana biti od male koristi. Postojao je i drugi način da pomogne čoveku koji je zapalio njenu strasnu prirodu i probudio u njoj ženu svaki put kada se sastala sa njim. Margo je okrenula konja i uputila se nazad u pravcu saluna. Znala je da neće biti lako da uveri svog oca kako je njeno prisustvo na licu mesta gde je Hendri uhvaćen slučajna posledica iznenadne neodoljive želje da se razmrda jahanjem po okolini, ali bez obzira na rizik, morala je to da učini.

Vlasnik saluna znao je gde su se Mini i njegovi drugovi utaborili, i sigurno neće propustiti priliku da im učini uslugu time što bi odjahao u njihov logor i odneo im neprijatnu vest.

Ošinuvši svoju kobilu, Margo se punom brzinom uputila prema prevoju iznad kanjona.

*

— Zar rizikuješ vatru? — podsmehnuo se Met Hendri.

Holidej je naslagao nekoliko suvih grančica na gomilu i pripalio šibicu. Zapalio je komad izgužvanog papira i stavivši ga ispod naslaganih drva, potpalio mali plamen na kojem je počeo grejati ruke.

— Ne vidim zašto ne bih — rekao je pustolov.

Met Hendri se zagledao u njega preko plamena koji je podrhtavao.

— Ne bojiš li se možda da će banda kojoj pripadam poći tvojim tragom i da će nas stići?

— Ne posebno — rekao je Dok mašajući se tabakere. — Znam da

smo za sobom ostavili jasan trag, što je normalno kad su u pitanju dva konja i mazga, ali noćas je dosta mračno. Svako ko bi pokušao da nas prati imao bi težak posao da bez mesečine sledi naš trag.

Bandit na to ništa nije rekao.

— U svakom slučaju, Hendri, šta i ako pretpostavimo da nas tvoja banda stigne — procedio je Holidej kroz zube. — Znaš šta bi se tada desilo? Moj prvi metak pogodio bi tebe.

Deset minuta kasnije Holidej je pružio Hendriju tanjir sa prženim mesom i bandit ga je prihvatio rukama stegnutim lisicama.

— Vraški je nezgodno jesti ovako — primetio je Hendri.

— Da — složio se Dok suvo. — Zaista je nezgodno.

Časovi su nastavili da teku. Holidej nije bio raspoložen za razgovor. Bio je umoran i očni kapci su mu se počeli spuštati. U toku svojih pustolovnih lutanja, za kockarskim stolom, u zasedama ili bdenjima u očekivanju obračuna, proveo je mnoge besane noći i bio je naviknut na duga nespavanja, ali dve nedelje neredovnog života na brdskom prevoju, bez udobne postelje i redovne ishrane, konačno su pokazale svoje posledice. Umor ga je konačno savladao. Trgao se i naglo otvorio oči. Hendri je ležao sa druge strane vatrišta, nepomičan i tih na postelji od suvog lišća.

Protrljavši oči crvene od nespavanja, Holidej se naslonio na sedlo i iz tabakere izvadio još jednu cigaru. Nedaleko od njegovog logora, u šumskoj tami šunjali su se vukovi i s vremena na vreme, kada bi se približili da osmotre svoj željeni plen, čoveka i konja, Holidej bi između grančica žbunja mogao da nazre njihove sive siluete. Dok je podjarivao vatru, Holidej je osetio da ga umor ponovo obuzima. Za-

mor se polako navlacio na njegove oči i umorna čula kao lak oblak magle i još uvek svestan zbivanja. Dok je osetio kako mu se očni kapci sklapaju, a u isto vreme njime je overlada nemoć da to spreči.

Krckanje grančice sorečilo je njegovo padanje u san. Prstima je zagrabio hladnu mekanu zemlju i prinudio sebe da otvori otežale očne kapke. Hendri mu je bio skoro nadomak ruke i vezanim rukama držao je zamahnutu oblicu koju je izvukao iz vatre. Holidejevi uspavani refleksi su se probudili. Desnom rukom mašio se futrole i još dok je zapaljena oblica letela kroz vazduh, noć je prolomio pucanj njegovog revolversa. Holidej se posle toga sećao samo umrtvljujućeg udarca po glavi i potpune tame koja je njime overladala.

Dva topla dana potpuno su izbrišala tragove zime i ranog kišnog proleća, i put više nije bio traka žitkog blata. Kada se tim putem Holidej spuštao niz padinu koja je dalje vodila do glavne ulice Alkali Velsa, tu i tamo videle su se još samo retke prijava barice. Holidej je lagano prošao pored putokaza koji je označavao granicu grada. Dva niza kuća nemo su ga pozdravila, a poneki retki prolaznik zastao je da pogleda pustolova koji se uputio prema šerifovoj stanici.

Holidej je znao zašto ga gledaju. Bilo je za to dva razloga. Na levom obrazu još je nosio ružnu modru mrlju od udarca koji mu je Hendri zadao, a drugi razlog bio je bandit spakovan i privezan preko sedla njegovog konja. Oko ovog drugog Dok se dugo dvoumio. U prvom momentu hteo je da Hendrija prepusti lešinarima, ali je konačno odlučio,

da, makar razbojnik, Hendri pak zaslužuje da bude sahranjen. Sem toga, nije bilo razloga da se odrekne visoke nagrade od hiljadu dolara, koja mu je po slovu zakona pripadala. Natovario je stoga Hendrija na konja i doneo ga u Alkali Vels.

Stigavši pred zatvor, pustolov je sjahao i odvezao konopac kojim je Hendrijevi konj bio privezan za sedlo njegovog konja, a onda konja i mazgu svezao za privezište. Hendrijevo telo ostalo je da visi preko sedla, sa tamnom mrljom krvi na košulji, gde ga je pogodio Holidejev metak.

Šerif je širom otvorio vrata kancelarije i videvši Holideja, zinuo od čuđenja. — Dakle, ipak ste ga doneli!

— To je Met Hendri — odgovorio je Holidej ne obazirući se na gomilu koja se počela okupljati na ulici. — Na žalost, nisam mogao da ga dovedem živog.

Jedna osoba odevena u strogo građansko odelo izdvojila se iz gomile i prišla ukrućenom lešu. Na licu Džemsa Pointera ukazao se izraz gadenja i prezira kada je najpre osmotrio leš, a onda čoveka koji ga je doneo.

— Izgleda da ste i ovaj put zaradili vaš prljavi novac, Holideje.

— Koliko znam, za to vas je malo briga ukoliko taj novac stavim u vašu banku, Pointere — odgovorio je Holidej.

Pointer je nabrao čelo i rekao. — Holideje, trebalo bi nešto da znate.

— A šta to? — zapitao je Holidej gledajući namerno na drugu stranu.

— Prošle noći gradski odbor je održao sednicu — rekao je bankar.

— Gradski odbor? — osmehnulo se Dok. — To znači vi, presvetli Kartju i Tom Hol.

— Tačno — potvrdio je Pointer.

I svi mi imamo na srcu dobrobit ovog grada.

— Odlično — dočekao je Holidej njegove reči sa ciničnim osmehom.

— Razgovarali smo o vama, Holideje.

Holidej je izvadio iz džepa pošalicu za Metom Hendrijem i dao je šerifu Rezleru. Namerno nije obraćao pažnju na Pointerove reči.

— Tu piše hiljadu dolara, Rezler — primetio je Dok Holidej. — Pošaljite telegram još u toku dana.

— Zar niste čuli šta sam vam rekao, Holideje? — zapitao je bankar. — Rekao sam da smo razgovarali o vama!

Holidej se okrenuo prema njemu. Direktor stočarske banke bio je ćelav, kao i bandit koga je Holidej upravo doneo, okruglog lica, sa dugačkim čupavim bakenbardi-
ma.

— I?

Pointer se upola okrenuo, kao da se obraća celom skupu. — Mi smo našli da se ovaj grad u poslednje vreme promenio i da treba i dalje da se menja. Hoću da kažem, Alkali Vels je možda mali, ali je sada zapisan na mapi. Ovaj grad je postao stočarski centar, dole u dolini otvoreni su i cvetaju rudnici, a kompanija „Union pacifik“ razmatra mogućnost da izgradi prugu od Dodž Sitija dovdle.

— Zašto ne pređete na stvar? — zapitao je Holidej.

Pointer se razdraženo trgao zbog prekidanja njegovog monologa. Kao kandidat za gradonačelnika, hteo je da iskoristi svaku priliku da na svoje sugrađane ostavi snažan utisak.

— Suština je u ovome, Holideje — nastavio je Pointer bez oklijevanja. — Mi smo zaključili da je Alkali Vels višeg nivoa od vas. Ukratko rečeno, Holideje, mi smatramo da ste ovde nepoželjni.

— A da li sam ikad bio poželjan? — zapitao je Dok.

— Činjenica je — nastavio je Pointer pompezno — da mi ovde u gradu ne želimo više prizore kao što je ovaj — pri tome je pokazao leš na sedlu. — Šta mislite, kako će o ovom gradu suditi poslovni ljudi sa Istoka ako vide da kroz glavnu ulicu jašu lovci učenjenih sa prebačenim mrtvim razbojnicima preko sedla. Na šta mislite da to liči?

— Zaboravljate da je Met Hendri bandit koji je zaslužio smrt, a da ja nisam lovac učenjenih — izustio je Dok resko.

— To niko ne zna — odgovorio je na to Pointer žurno. — Konkretno, to vredi i naše osećanje zakonitosti, jer, Holideje, mi ovde imamo predstavnike zakona. Lens Rezler je šerif i on je odgovoran za Alkali Vels. Ako neko hoće da se bavi lovom na učenjene, široki su mu putevi, pa neka svoje žrtve traži tamo gde ih ima i neka ih nose tamo gde ih žele.

Holideju nije promakao podsmešljiv prizvuk bankarevog glasa, niti odobravajuće klimanje glavom izvesnog broja okupljenih ljudi.

— Ako sam vas dobro razumeo, dakle — rekao je Dok Holidej, — vaše negodovanje okrenuto je protiv lovaca učenjenih i ružnih prizora koje oni donose. To onda sa mnom nema nikakve veze, je li tako? Čemu onda izjava da sam nepoželjan?

— Miko mi je što ste razumeli suštinu stvari, Holideje — osmehnuo se Pointer. — Ipak, moram da vas podsetim, što se vas lično tiče, da ste ranije napravili neke incidente zbog kojih niste omiljeni. Hoću da kažem da nemamo ništa protiv što ponekad krišom prodete kroz grad, ali ne želimo da se duže u njemu zadržavate. Znate i sa-

mi da ne uživajte baš dobar glas.

Holidej je značajno klimnuo glavom i okrenuo se šerifu.

— Biću kod „Zlatnog anđela“, Režlere. Pošaljite telegram i tražite novac za ucenu... kad već uživam zao glas, onda i da ga naplatim.

— Hvala na saradnji, Holideje — rekao je bankar skrivajući podmu-kao osmeh.

Holidej je na sebi osetio seriju hladnih pogleda.

— Ja još nisam rekao poslednju reč — kazao je. — Pošto vidim da to očekujete, onda vam mogu reći da ni na šta nisam pristao.

— Šta? — zacvileo je bankar.

— Vi ste održali vaš izborni govor, Pointere — nastavio je pustolov. — A sad da ja kažem svoju reč. Ja ovom gradu ne dugujem ništa. Ovo je slobodna zemlja, a ja sam slobodan građanin i neću dozvoliti da me neko gura bez razloga. Fućkam ja na ugled vašeg grada. Šta znači to da mogu krišom ući i otići? Zar sam ja lupez? Ako vi tako mislite, ja ne mislim, a ima još ljudi koji znaju ko sam i šta sam u životu učinio. Znaite šta ću vam odgovoriti na vašu sugestiju? Idite do đavola! Ići ću tamo kuda hoću i radiću ono što ja hoću!

Rekavši to, Holidej je dignute glave prošao pored gomile i uputio se na drugu stranu glavne ulice. Iza njega ostao je Pointer cepteći od besa, a nekolicina njegovih istomišljenika navalili su na šerifa da Doka Holideja izгна iz grada. Pustolov se nije osvrnuo za sobom. Zakoračivši na drveni trotoar, ras-krililo je rukama leptir vrata i ušao u salun.

IV

— Popiću jedan viski, Flejn, za promenu — rekao je Dok jednoj simpatičnoj devojci, koja je zastała pored njegovog stola očekujući da Dok naruči šta želi. — I jedan takode za tebe.

R dokosa zabavljačica je pružila otvorenu šaku i Dok je u nju spustio zlatnik od pet dolara.

Zavalivši se na stolicu, Holidej je izvađio cigaru iz tabakere gledajući visoku dugonogu zabavljačicu koja se udaljila prema šanku. Normaino je vlasnik saluna Tom Hol lično služio piće kada je Džejk Inklton bio odsutan, ali danas vlasnik saluna nije bio tu. No, to nije bilo važno. Sem Holideja u salunu su sedela još samo četvorica gostiju i oni su igrali poker. Dok je gledao devojkę dok mu je prilazila noseći piće, Flejn Dikson je bila svakako nešto starija od dvadeset šest godina, koliko je govorila da ima, i nije bila najlepša devojkа u gradu, ali bez obzira na to, ona je za vreme ranijeg Dekovog boravka uvek pokazivala da joj je simpatičan. Iz usta cinika Holidej je i tada čuo da je razlog njene ljubaznosti novac za koji se verovalo da ga Dok ima u izobilju, ali on je znao da to nije tačno. Svakako, ona je želela da zaradi novac, ali Dok je smatrao da među njima postoji i neka druga veza, zasnovana možda na izvesnoj sličnosti pogleda na život.

Ona je sela i kolenima dodirnula njegova ispod stola.

— Onaj mali odbor za doček — promrmљala je nalivajući mu viski u čašu — bio je unapred planiran.

— Tako sam i mislio.

Holidej je skinuo gutljaj viskija, a devojkа je vrhovima prstiju nežno dodirnula modricu na njegovom obrazu.

— To se desilo prvi put kad sam sklopio oči — objasnio je Holidej. — Sad shvatam zašto lovci učenjenih obično odmah ubiju svoje žrtve. Hendri se pravio da spava, ali je u stvari vrebao priliku. Morao sam da ga ubijem.

— Ali niste ga ubili pre nego što vas je napao?

— Ne, možete biti sigurni u to — rekao je Dok i ispivši do kraja svoju čašu viskija pružio ruku da dohvati bocu.

— Mister Holideje — rekla je ona odjednom — radujem se što ste danas došli. Znae, danas je poslednji dan mog rada u ovoj krčmi.

Pustolov je digao čašu i prinevdao. — Zaista?

— Večeras napuštam posao — dodala je. — Zauvek napuštam rad u salunima. To je svršeno za svagda.

— Hoćete da kažete...

— Udajem se.

Holidej se sumorno osmehnuo. — Moja čestitanja, Flejn. Je li to neko koga poznajem?

— Ed Voler.

Osmeh je nestao sa Holidejevog lica. — Do đavola — izustio je.

Pustolov je digao čašu i prinevši je usnama, ispio sadržinu jednim jedinim gutljajem.

— Znam šta mislite — rekla je Flejn Dikson napuivši usne. — Ed je mlad. Ima samo devetnaest godina i ljudi su već počeli da ogovaraju. Ali, on je dobar prema ženi, mister Holideje, i ponudio mi je dom. Trebalo mi je mnogo muke da ubedim velečasnog Kartjua da nas venča, ali kada sam obećala da ću prekinuti dosadašnji način života i kada mu je Ed dao još dodatnih pet dolara, on je pristao.

— Nisam mislio na njegove godine — rekao je Dok slegnuvši ramenima. — Mislio sam o samom Voleru.

— Čujte, znam da ste vi imali reči s njim...

— Reći ću vam moje mišljenje o Voleru — kazao je Dok Holidej. — On je uvek priželjkivao da prikači šerifsku značku i otuda je uvek želeo da na ljude ostavi utisak čvrstine i odlučnosti. Ali u stvari, on je jedva nešto više nego odrastao dečak... dečak koji želi da stekne ime. Mislim da on još mora da odraste.

Flejn je oborila pogled.

— Vi ga u stvari ne znate, mister Holideje — rekla je nežno. — On je vrlo fini, dobar i mio... i pošten. Možda želi da impresionira ljude, kao što ste rekli, ali mislim da će naučiti...

Zastala je u pola rečenice i odjednom ga ispod stola gurnula kolonom.

— U čemu je stvar? — zapitao je pustolov.

— Ed — šapnula je ona gledajući preko Holidejevog ramena. — Ed je na ulazu!

— Pa šta? — Holidej je počeo sipati piće sebi u čašu.

— Izgleda mi da je ljut i da je spreman za kavgu! — prošaputala je ona. — Mister Holideje... molim vas... obećajte mi... da ćete biti strpljivi s njim...

— Holideje!

Holidej se lagano okrenuo na stolici, a Flejn je žurno odlepršala od stola. Holidejeve oči zadržale su se na mršavom neuglednom mladiću, koji je stajao na ulazu u salun, pored leptir vrata koja su se još ljuljala.

— Šta želite od mene, dečko? — zapitao je Dok.

Voleroava desna ruka njihala se pored futrole za revolver, ali Dok nije obraćao pažnju na ruku. Dokerove oči bile su usredsređene na Volerove oči.

— Zar vam niko ništa nije re-

kao, Holideje — prasnuo je Ed Voler. — Flejn je moja verenica.

— To mi je Flejn i čeno rekla — naglasio je Dok. — Pa šta onda?

— To znači da niko ne sme da joj se udvara, Holideje!

— Mi smo samo hteli da zajedno nešto popijemo, dečko — rekao je Dok kratko. — Prestani da se ponašaš kao ljubomorni dačić, pa ću tebe i Flejn častiti po jednim pićem.

— Zar da pijem sa lovcem učenjenih? — upitao je Voler podrugljivo. — Hoću vraga!

Holidej je lagano ustao i igrači pokera za stolom u uglu počeli su šaputati. Pustolov je prišao momku.

— Dopusti mi da pogodim šta se dogodilo, Volere — rekao je Dok Holidej u grobnoj tišini. — Pre nekoliko minuta neki građanin ti je nešto došapnuo. Znaš, ima ovde ljudi koji žele da me se otarase, jer navodno prljam njihov lep divan i pošten grad. Mislim da bih mogao od reči do reči ponoviti šta su ti rekli. Sigurno su kazali da će jedan vašljivi lovac učenjenih da se spanda sa tvojom devojkom i pripitali te šta ćeš ti povodom toga da uradiš! Je li tako, Volere?

Mladićevo čutenje potvrdilo je Holideju da je pogodio istinu.

— Pretpostavljam, pored toga, da su ti još nešto nagovestili — nastavio je Dok. — Nagovestili su da će Rezleru uskoro biti potreban zamenik i da ima malo ljudi u ovom gradu koji bi bili nezahvalni prema čoveku koji bi Alkali Vels oslobodio prisustva jednog Holideja. Naprotiv, zahvalni ljudi takvom čoveku prikačili bi na prsa šerifsku zvezdu.

Voler je progutao pijavacku. — Ovaj grad može bez ljudi vašeg soja, Holideje.

— I ti si spreman da svoje reči podupreš i oružjem.

Holidej je spustio ruku do drške revolvera.

— Ede! — zavapila je Flejn. — Za ime božje... odstupi!

— Ona je u pravu, momče — rekao je promuklim glasom jedan od četvorice igrača pokera. — Meni se ne sviđa prisustvo Doka Holideja u Alkali Velsu, ali nemoj dopustiti da pogineš zbog obećanja da ćeš postati šerifov pomoćnik!

— Čuo si, dečko — rekao je Dok blago. — Ni ja ne želim da te ubijem i mislim da nema razloga da se ljutiš na mene. Sve je ovo bilo vrlo časno i naivno. A sad da ispijemo po jedno piće i da se razide-mo.

Voler je zamišljeno nabrao čelo. Uglom oka mogao je da vidi grupu ljudi koji su zvirili kroz prozor u unutrašnjost saluna, ljudi koji su ga nagovorili da se sukobi sa pustolovom. Njegov pogled se odmah zatim vratio na Doka Holideja.

— Vreme je da neko smogne hrabrosti da grad očisti od kopekakvog šljama — rekao je promuklo.

Holidej je osetio da ga podilazi jeza, ona jeza koja je nagoveštavala blisko prisustvo smrti. Čuo je jecanje devojke Flejn i upozorenja koja su Edu dolazila od kockarskog stola.

— Mladiću, ne izazivaj sudbinu — pokušao je Dok poslednji put. — Ne želim svađu s tobom.

Holidejeve reči delovale su iskreno i kao da su ponovo pokolebale Volera. No odmah zatim, Dok je na Volerovom licu zapazio kratak blesak nade i očekivanja da će u očima grada postati heroj. Tada je Holidej već znao da ne može izbeći dvoboj. Ipak je sačekao da Volerovi prsti zgrabe dršku revolvera i potegnu ga uvis, a onda je i sam potegao. Opalio je sa visine kuka

i tane se zarilo u mladićevu desnu podlakticu. Voler je jauknuo, spustio revolver i levom rukom pritisknuo ranu. Skoro onesvešćen od bola, srušio se na stolicu i Dok mu je prišao još uvek držeći u ruci naperen revolver.

— Ne, mister Holideje! — krikнула je Flejn. — Ne, molim vas!

— Ne bojte se, Flejn — umirio ju je pustolov. — Da sam namera-vao da ga ubijem, on bi već ležao na podu prosvirane glave. Ovaj put ciljao sam samo u ruku... rizikovao sam, ali samo ovoga puta.

Volerovo lice grčila je maska bola i Dok se nadneo nad njega.

— Ali sledeći put, dečko — upozorio ga je — neću ništa rizikovati.

Leptir vrata su se naglo otvorila i unutra je pohrlila gomila ljudi na čelu sa Džemsom Pointerom.

— Očekivao sam da ćete se već pojaviti — primetio je Dok Holidej. — U stvari, malo ste zakasnili.

Gradani Alkali Velsa zurili su u pustolova, koji je mirno vratio svoj „kolt“ u futrolu, a onda su kao po komandi pogledali Flejn, koja je previjala ranu svom vereniku.

— Svi su videli šta se desilo — rekao je Holidej. — Voler je prvi potegao. Ranio sam ga u samoodbrani.

Pointer nije obratio pažnju na potvrdno klimanje glavom igrača pokera. Umesto toga, zažmirio je očima punim mržnje i okrenuo se Doku Holideju.

— Upravo onako kao što sam očekivao, Holideje! Vi uživate u potezanju oružja!

— Da li me vi to izazivate, Pointer? — Holidejev glas odzvanjao je kao odjek sa ledenih santi i ru-ka mu se spustila blizu drške revolvera.

Bankar je posiveo u licu. — Ču-

jete li ga, ljudi! — graknuo je Pointer. — Još mu nije dosta krvi!

— On je zver! — šapnuo je neko iz pozadine.

— Odlazite iz ovog grada! — zarežao je Pointer. — Odlazite i nemojte se vraćati!

— Moj odgovor na to već ste čuli, Pointere — odgovorio je Dok Holidej. — Idite do đavola!

Rekavši to, uputio se ka izlazu.

U prvom momentu gnevna gomila preprečila mu je put. Ali, Dok se nije zaustavio. Jednostavno je prodornim pogledom netremice gledao one pred sobom, nastavljajući i dalje da hoda, i u poslednjem momentu Džems Pointer se sklonio u stranu, a gomila se razmakla.

Dok Holidej je odgurnuo leptir vrata i izašao na ulicu. Ne obraćajući pažnju na posmatrače, uputio se ka beloj fasadi obližnje trgovine. Njegove rezerve cigara bile su utrošene i morao ih je obnoviti.

Posle dugog napornog jahanja žudeo je za udobnom posteljom i odmorom. U svojoj hotelskoj sobi biće sam sa uspomenama i bar neko kratko vreme neće gledati neprijateljska lica oko sebe. Posle toga vi-deće kuda će poći.

Podnevno sunce bilo je u zenitu i grejalo četvoricu konjanika koji su sedeli u sedlima na dugačkom niskom brdskom prevoju, sa kojeg se pružao pogled na Alkali Vels. Pojavili su se iz divlje prerije, kao sablasti, ljudi zarasli u višednevnu bradu, očnih kapaka crvenih od pića i nespavanja, ljudi na konjima zapušanim od znoja. Pojavili su se i dojahali do prevoja u tišini, a predvodio ih je visok, snažno građen čovek na sivom pastuvu. Kada je grupa stigla na ivicu pre-

voja, snažni predvodnik digao je levu ruku.

Ostali su se odmah zaustavili iza njega i četiri para izbuljenih očiju zaustavilo se na gradu ispred njih.

— Stigli smo suviše kasno — rekao je Emos Mini. — Onaj lovac učenjenih stigao je u grad pre nas.

Njegov brat Lejn dohvatio je čuturicu i odšrafio zapušač. Potegao je dobar gutljaj viskija.

— Bilo je vraški teško pratiti njegov trag po onom terenu — primetio je Lejn Mini. — Tamo smo izgubili silno vreme.

— I šta će sada biti? — promumlao je Rejk Elis. Rejk Elis je bio žgoljav mali čovek sa povezom preko desnog oka.

Emos Mini je žustro uzeo čuturicu od svog brata i prineo je ispućalim usnama. Viski je pljusnuo preko njegove crne brade i on je opsovao. — Kako ja vidim stvar — izustio je vođa bande tišim glasom — Met je ili u ćeliji ili u mrtvačkom sanduku. U ovom momentu ne znamo tačno šta je s njim.

— Znaš ti dobro šta je s njim — prasnuo je razdraženo Džeson Pauel. — Margo je rekla da čovek koji je uhvatio Meta nije nosio šerifsku značku, a u svakom slučaju nijedan pametan šerif ne bi išao toliko daleko. Sigurno je da je Meta uhvatio neki prijavi lovac učenjenih, a to znači da je on već davno lešina. Nijedan lovac učenjenih ne bi rizikovao da toliki put vodi Meta živog!

To je u toku celog puta bilo Pauelovo mišljenje, a i ostali su bili skloni da se sa tim mišljenjem slože. Margo Navares je tvrdila da je čovek koji je uhvatio Hendrija nekada svraćao u „Redrok” i to je pojačalo njihovo strahovanje. „Redrok” salun nije bio stecište policajaca, ali su tamo povremeno

svraćali lovci učenjenih u nadi da će naći nekoga koga traže.

— Možda je Met mrtav — rekao je Emos i slegao ramenima. — No, i u tom slučaju čeka nas jedan malj posao.

Lejn Mini je pogledom obuhvatio grad. Izgledao mu je isti kao i stotine drugih gradova na granici. Jedna glavna ulica i desetak uličica koje su se od nje odvajale. Čak i sa tog rastojanja mogao je da razabere fasadu saluna i toranj crkve, a činilo mu se da na ulici ima prilično sveta.

— Pre svega — javio se Lejn Mini — moramo tačno saznati šta je sa Metom. Možda je taj lovac drukčiji... možda je Met u zatvoru.

Pauel je ljutito šmrknuo, ali su se ostali složili sa Lejnom. Mada je ta mogućnost bila mala, morali su je ipak proveriti.

— Pa ne možemo jednostavno ujahati i pitati šerifa! — izustio je Elis žustro.

— A zašto da ne? — promrmljao je Emos.

— Do vraga, gazda! — graknuo je Pauel. — Želiš li da svi budemo oduvani puškama sa konja? Naše slike su sigurno istaknute na šerifovoj stanici i svako u gradu će nas lako prepoznati. Za tren oka svi će postati lovci učenjenih!

— E, tu se varaš — rekao je Emos Mini.

— Šta hoćeš time da kažeš?

Vođa bandita okrenuo se u sedlu i prešao pogledom po svojoj umornoj, obeshrabrenoj grupi. Nije im se često događalo da osete ukus poraza.

— Znae šta? — predložio je Mini zavijajući cigaretu. — Mislim da je ovaj grad kao i većina drugih. On ima šerifa koji se šepuri sa sjajnom metalnom zvezdom na košulji i misli da je bog bogova! Gra-

dani u takvom gradu oslanjaju se na šerifovu zaštitu i ako njega uklonimo, onda će ceo grad biti bespomoćan.

— Do davola! — zastenjao je Pael. — Zar da ubijemo šerifa?

— Možda neće biti potrebno — nastavio je Emos Mini. — U stvari, ako se bude pokorio i sarađivao sa nama, to će biti primer za ostale; prema tome, bio bi nam korisniji živ.

Elis ga je pogledao otvorenih usta.

— Zar... zar predlažeš da jednostavno odjašemo u grad i upadnemo u šerifovu kancelariju?

— Aha — Emos Mini je nonšalantno stavio cigaretu u usta. — Ali još ne. Ako je živ, Metu za izvesno vreme ne preči opasnost. Treba vremena da se organizuje oružana pratnja za sprovod u oblasno sedište. Ne, sačekaćemo. Dosta ćemo sačekati. U stvari, ostaćemo ovde sve dok se grad ne umiri, a to će biti tek negde posle ponoći.

— Emos je u pravu — složio se Lejn Mini podupirući svog brata. — Mogli bismo, naravno, i sada odjahati u grad, ali svi bi nas videli. Možda ne bi imali hrabrosti da nas pobiju, ali u nekim gradovima zadesi se i po koji suludi heroj, pa bi se i ovde mogao naći neko ko bi pao u iskušenje da pripuca iz zaklona pre nego što ubedimo šerifa da sarađuje sa nama. I u tom slučaju mi bismo preuzeli grad, ali mislim da će to ići mnogo lakše ako pokušaj ostavimo za kasnije.

Do tada je Emos već sjahao, pa su i ostali sišli sa svojih konja. Pael se odmah prostro po čebetu i zaspao. Braća Mini ostali su na ivici prevoja, očiju uprtih u mali oblak prašine koji se dizao na istoku. Malo po malo crna tačka se uobličila u diližansu koju je vuklo šest konja. Diližansa se dokotrija-

la skoro do prevoja i banditi su jasno razabrali vozara kako žustro puca bičem. Očigledno da je diližansa kasnila. Dok su banditi posmatrali, diližansa je krenula niz put ka predgradima grada. Malo zatim kola su usporila i konačno se zaustavila pred poštanskom stanicom u glavnoj ulici.

— Pogledaj ti to, Lejne — rekao je Emos. — Gledaj kolika se masa ljudi okuplja. Kao da im je u posetu došao lično predsednik Sjedinjenih Država!

Lejn se prigušeno nasmejao i zapalio cigaretu.

V

Dok Holidej je stavio paklo cigara u džep i izašavši na ulicu, zastao da sa širokim osmehom na licu propusti tuce žena koje su prošle pored njega odevene u dugačke haljine i sa kapama na glavi. Žene u prolazu nisu obratile pažnju na pustolova ispred trgovine, jer je diližansa upravo donela nekoga koga su one smatrale daleko opasnijim od tog čoveka.

Razapet preko cele ulice, u blizini poštanske stanice visio je jedan transparent. Džuli Rezler i velečasni smislili su njegov sadržaj... „Kurvo vavilonska idi kući“. Drugi transparent nosila je grupa žena i dva muškarca, koji su u horu pevali. Na tom transparentu je pisalo:

„Alkali Vels je uzoran grad.“

Holidej je za trenutak ostao posmatrajući manifestante i već je hteo da se okrene i pođe ka svom hotelu kada je zbrka glasova i povika nadjačala pesmu pevača. Tek tada odlučio je da bolje pogleda. Gomila svetlo brzo se povećavala. Neki od novopridošlih bili su samo radoznali, ali većina drugih nastu-

pala je sa ciljem da podupre kampanju velečasnog Kartjua i greh odagna iz grada.

Na licu vozara dilihanske ukazao se izraz krajnjeg čuđenja kada je hor zapevao novu himnu:

„O nesrećna dušo kuda si
naumila,
daleko od boga i njegovog
krila?”

Stari vozar se skamenio, ne usuđujući se da siđe sa svog mesta jer se hor očigledno približavao upravo dilihansi. Kartju je odjednom digao ruku i njegova pastva je začutala. Gradski propovednik i sveštenik bio je visok i naočit čovek, koji se u svojim pridikama mnogo češće obrušavao na grehe nego na bilo šta drugo. Njegovo lice bilo je crveno, a stisnuta pesnica preteći dignuta uvis.

— Veneto Maršal! — razlegao se ulicom Kartjuov gromki glas
Pokaži se!

Holidej je prišao do mesta odakle je video vrata dilihanse, koja su se lagano otvorila. Kao i mnogi drugi koji su pošli za gomilom, i puistolov je bio radoznao da vidi lice žene čije je prisustvo u Alkali Velsu izazvalo toliko gneva i ogorčenja.

Konačno se Veneta Maršal pojavila i njena odeća naterala je gomilu da zamukne. Svi su očekivali da će videti haljinu sa dubokim dekolteom, koji će otkriti obnažene grudi u svoj njihovoj izazovnoj bujnosti. Umesto toga, Veneta je na sebi imala klasičnu putnu haljinu sa zakopčanom visokom kragom, višom od one u kojoj se pojavila supruga velečasnog Kartjua. Sem toga, na Venetinom licu nije bilo ni pudera ni ruža. To joj nije ni trebalo, pomislio je Dok. Veneta je obuhvatila pogledom gomilu sa transparentima i lagano odvezala mašnicu njene kape. Duga plava kosa rasula joj se po

ramenima i na licima nekolicine ljudi izazvala oduševljen osmeh, a na drugoj strani zavidljive poglede većine njihovih žena.

— Nisam očekivala ovakvu... dobrodošlicu — rekla je Veneta uzdržano.

— Mis Maršal — grmnuo je velečasni — ne želimo da sidete iz te dilihanse!

— Šta mogu — nasmejala se Veneta — platila sam kartu samo do Alkali Velsa.

Jedna od gopoda iz gomile izvadila je iz torbice pregršt novčanica.

— Mi ćemo vam platiti kartu do sledećeg grada — doviknula je ona, što je praćeno žagorom odobravanja.

— Naravno! — povikao je muški član Kartjuove kongregacije Abraham Kumas. — Činjenica je, mis Maršal, da u svom gradu ne želimo takve osobe kao što ste vi!

— Oh? — Veneti je zastao dah. — A kakve su to osobe kao ja?

— Čuli smo sve o vama — rekla je Džuli Rezler, još uvek držeći svoj transparent.

— A od koga ste čuli? — zapitala je Veneta. — Od vaših muževa?

Iz grla prisutnih žena oteo se krik gneva i počele su padati reči kakve Holidej nije verovao da može čuti sa usana Kartjuove pastve. Jedna žena je poskakivala i divlje pretila stisnutom pesnicom, a ostale su jur-nule napred pokušavajući da ščepaju drsku došljakinju.

— Konačno — nastavila je Veneta — neki od njih me poznaju iz prve ruke.

Nastala je grobna tišina.

— Zdravo, Džejk — doviknula je Veneta mahnuvši rukom jednom punačkom rančeru, koji je stajao u poslednjim redovima gomile.

Lice Džejka Mesendžera planulo je rumenilom i on je zaplćući jezikom, promućao da je jedan jedini

put video ovu damu na vrlo uvaženoj funkciji u Kara Beli. Njegova supruga izgleda da nije bila naročito zadovoljna tim promucanim objašnjenjem i uz manir krajnje nedostojan za jednu damu, ona se okrenula i ostavila ga da se i dalje pravda.

— Zdravo i ti, Kejne — pozdravila je Veneta Maršal Kejna Lamberta, vlasnika trgovine i jednog od pevača u horu.

— Ja ću vam reći šta ste vi! — zagrmio je Kartju pritičući Lambertu u pomoć. — Vi ste prostitutka! Da, prostitutka, mis Maršal! Niste vi obična salunska zabavljačica, koja se može naći u svakom gradu, već poslednja drolja, opštepoznata daleko van granica Kara Bele. Vi ste, mis Maršal, žena na zlom glasu!

Tri gospođe su srdačno zapljeska-le na ovaj govor velečasnog i mnogi optužujući pogledi digli su se do putnice. Duboka tišina je nastala kada je Veneta progovorila.

— To što ste rekli istina je — potvrdila je.

— Šta sam vam rekao? — Kartju je pobednički pogledao svoje sugrađane. — To je žena iz Sodome i Gomore!

— Ali, ima nešto što ste izostavili da kažete — dodala je Veneta.

— Još neki greh? — zapitao je propovednik.

— Ne — rekla je ona. — Očigledno da se niste potrudili da saznate zašto sam otišla iz Kara Bele. Optuovala sam zbog toga što mi je bilo dosta takvog života i došla sam ovamo da počnem nov život.

Veneta je pogledala prisutne i dugo vremena niko nije progovorio. No konačno je neka žena dugačkog povijenog nosa istupila napred mašući molitvenikom.

— Znam ja zašto si ti došla ovamo, mis Maršal! Došla si da zavedeš

naše ljude! E. zato mi želimo da ne silaziš iz diližanse i nastaviš put.

— To je i moja želja — odjeknuo je nečiji glas iz pozadine.

Holidej je pogledao Džemsa Pointera i pomislio da tog dana ban- kar zaista ima mnogo šta da kaže. Kandidat za gradonačelnika istupio je napred i pridružio se demonstran- tima sa transparentima.

— Hvala vam, mister Pointere — rekao je velečasni Kartju zahvalno. — Prijatno je videti čoveka vašeg ranga u društvu onih koji se bore za čast i poštenje.

— Za mene, ovo je isti problem, kao i problem mister Holideja — iz- javio je Pointer i pokretom glave pokazao ka mestu gde je stajao Ho- lidej. — Lovci učenjenih, drolje... i drugi slični... nisu poželjni u ovom gradu!

— Meni se čini — rekla je Vene- ta Maršal sa suzama u očima — da ste vi pobožne gospođe zaboravile šta piše u svetoj knjizi koju ste či- tale. Tamo piše nešto o opraštanju.

— Ali takode piše i o tome da treba greh odstraniti iz naroda — upozorio ih je Kartju. Velečasni se osvrnuo oko sebe — Gde je Lens Rezler? Trebalo bi da je ovde!

— Lens Rezler? — uzviknula je Veneta. — Zar je on šerif u ovom gradu?

— Vi... vi ga poznajete? — pro- šaputala je Džuli Rezler bleđa kao kreč.

Venetin odgovor zaglušilo je pe- vanje. Podsticana Kartjuom i Poin- terom, gomila je nagnula ka dili- žansi. Većina demonstiranata bile su žene, ali sada su im se pridružili i njihovi muževi. Bilo je malo onih koji su hteli da budu optuženi za simpatije prenia toj ozloglašenoj že- ni i jedan kauboj gurnuo je Venetu nazad u diližansu i zalupio vrata za njom. Neko je naperio revolver na vozara i naredio mu da ošine konje.

U tom trenutku opšte konfuzije još jedan revolver je stupio u dejstvo. Holidej je uperio revolver ka nebu i pritisnuo okidač. Od gromkog pucnja gomila je začutala i ljutita lica okrenula su se prema Doku.

Holidej je cev pištolja uperio prema gomili.

Neka žena je vrisnula i izraz ljutnje razlio se na Pointerevom licu.

— Mis Maršal je građanka ove zemlje — prevaljao je Dok Holidej preko usana. — Ona ima pravo da živi tamo gde izabere. A sada otvorite ta vrata.

— Holidej! — uzviknuo je Pointer. — Ne mešajte se u ovo!

Holidej je lagano okrenuo cev revolvera i nanišanio na bankara. — Ja sam maločas zapitao, Pointere... da li vi to mene izazivate?

Pointer je otvorio usta da se usprotivi, ali se brzo predomislio.

— Otvorite vrata! — naredio je Dok.

Poslušao je niko drugi nego velečasni Kartju. Bivša kraljica saluna izašla je iz dilijanse i njene plave oči zadržale su se na Doku Holideju.

— Gospođo — rekao je Dok — dobrodošli u Alkali Vels!

— Hvala — izgovorila je ona svečano.

— Mis Maršal — nastavio je Dok — ovde ima ljudi koji nisu baš mnogo gostoljubivi, ali ako želite da se smestite negde dok ne nađete stan za duži boravak, moja soba u pensionu vam je na raspolaganju.

Veneta se dugo zagledala u njega. Konačno je njene usne razvukao usiljen osmeh. — Ja... ja vas, u stvari, ne poznajem.

— Ja sam Džon Holidej — predstavio se Dok.

— I vas dvoje bićete savršeno skladan par — iscerio se Pointer, ali mu se osmeh sledio na usnama

kad ga je Holidej presekao pogledom.

U nekoliko koraka Holidej se našao pored gradonačelnika i zgrabio ga rukom za prsa. — Ovo je već previše, mister Pointere. Ako izgovorite još samo jednu gadost, zaboraviću se i sravniću vas sa zemljom. Ne želite valida da pred vašim biračima dobijete šamare kao neki dačić. A ako to ne bi vredelo, moglo bi se desiti i nešto gore.

Pointer je zamucuo i uplašeno iskolačio oči. U tom trenutku mrzeo je Holideja toliko da bi ga mogao poslati u najcrnji ponor pakla, ali mogao je samo nemoćno da učuti. Holidej ga je pustio i prišao Veneti.

— Šta se to događa ovde, mister Holideje? Zar su ovi ljudi i protiv vas? Zašto?

— Stari računi, mis Maršal.

— Nije me briga za to. Znam da u vama ima više časti i čovečnosti nego u svima njima zajedno.

— Imate li prtljaga, mis Maršal? — zapitao je Dok prelazeći na drugu temu.

— Samo jedan mali kofer. Prodala sam sve haljine u Kara Beli i sa sobom ponela samo jedan kofer. Sve što sada imam je ovo na meni i još nekoliko haljina.

Holidej je mahnulo rukom vozaču dilijanse.

— Dodaj mi kofer mis Maršal.

Stari vozar se popeo na krov kola i spustio Venetin koferčić, koji je Dok prihvatio. Ne osvrnuvši se da pogleda zabezegnuta lica oko sebe, Holidej je ponudio ruku Veneti, koju je ona prihvatila. Idući ruku pod ruku, uputili su se ka pensionu sa zvučnim nazivom „hotel“, gde ih je čekalo novo iznenađenje. Izbegavajući da je pogleda u oči, portir je devojci saopštio da su sve sobe zauzete.

Holidej je prišao pultu i lupnuv-

ši o glatku ploču, presekao portira pogledom. — Ne laži, nitkove, znam da je soba do mene prazna. Daj mi ključ i reci da se pripremi kupatilo — uzimajući ključ, okrenuo se da podi i zastao — I da znaš, od sada ćeš svaki zahtev mis Maršal smatraći kao moj. Jesi li me razumeo?

Portir je uplašeno zatrepao očima i promućao. — Da, mister Holideje, odmah.

— Hajdemo gore, mis Maršal — pozvao je Dok. — Dok oni pripreme kupatilo, bićete moj gost. Imam u sobi flašu prvoklasnog viskija.

*

Holidejeva soba ničim se nije razlikovala od drugih soba u trećerazrednim hotelima na Divljem zapadu, ali je ulaskom Venete Maršal dobila neku nesvakidašnju čar. Da li je tome doprineo njen nenaglašen koketan osmeh ili toplina njenog glasa, Holidej nije mogao reći, ali je već posle desetak minuta i čašice ispijenog viskija nestalo mučne atmosfere neprijatnog dočeka. Veneta se ponašala slobodno, kao prava kraljica saluna.

— Niste me ništa pitali, Holideje — rekla je gledajući ga preko ivice čaše.

— Smatrao sam da ću to već čuti onda kad budete zaželeli da mi nešto kažete — kazao je Dok.

Veneta je srknula viski. Imala je divne, pune čulne usne i prefinjeno izvajan nos. Oči su joj nosile neku melanholičnu poruku kada se njen pogled sreo sa njegovim.

— Ako vas interesuje, ja nisam oduvek bila salunska zabavljačica — rekla je.

— Zaista?

— Nekada — nastavila je — či-

ni mi se kao da je to bilo dosta davno, bila sam udata.

Holidej je jedva primetno podigao obrvu. — Vi vezani brakom?

— Da, za jednog kockara, ali ne vašeg kalibra — odgovorila je. — On se zvao Džulius Frederik Maršal, možda ste ga znali?

— Da, čuo sam to ime — rekao je Dok prisećajući se.

— Ja sam ga iskreno volela. No vremenom, on je zapao u dugove .. preko dve hiljade dolara. Naravno, on je i dalje govorio da će se sreća okrenuti i nastavio je da se kocka i zadužuje na priznanice. Jedne noći zatraženo mu je da plati dugove. Većinu novca dugovao je čoveku koji se zvao Migel Šart i naravno, nije mogao da mu plati. I tako... iskoristio je mene kao plaćeno sredstvo.

— Vas?

— Šart me je oduvek priželjkivao — prošaputala je Veneta. — Znala sam da je položaj mog muža očajan i pristala sam na njegov dogovor sa Šartom. Podala sam se Šartu i otišla da radim u njegovom salunu. Ali, dok sam ja zarađivala novac za otplatu duga, Džulius se utapao u piću i na kraju od toga umro. U stvari, sahranjen je pre pet godina.

Holidej je srknuo viski. — I onda?

— Tada sam završila sa plaćanjem Šartu — rekla je. — Smislila sam, da, ako već radim tako nešto, mogu novac zarađivati za sebe. Našla sam čoveka voljnog da me finansira i otvorila sam najveći salun u državi. Tada sam stekla ono ime za koje su ovdašnje dame čule.

— Ali, vi rekoste da ste napustili taj posao?

Zučkasti odsjaj lampe blesnuo je u njenoj divnoj zlatnožutoj kosi.

— Da — rekla je ona. — Smučili su mi se ljudi, njihove prljave

ručerde i znojjava tela, i njihove dosadne i lažne priče o tome kako ih žene zanemaruju. Jednog dana jednostavno sam napustila sve. Poželela sam da se opet osetim čistom i mislila sam da će mi dolazak na Zapad, u neki grad kao što je Alkali Vels, pomoći da sve to zaboravim.

— I kakvi su vaši planovi?

Ona je spustila čašicu na stočić.

— Želim da živim kao obična žena, Holideje. Želim da imam svoj dom, poštovanog muža, decu. Na žalost, to će verovatno ostati samo mojoj san. Ma kuda da odem, uvek će se naći neko ko je za mene čuo i neće biti ni jednog poštenog čoveka koji će hteti da me uzme.

Dok je spustio čašu sa pićem na sto i u tom momentu portir je zakucacao na vrata.

— Kupatilo za mis Maršal je spremno, mister Holideje.

— Vreme je za spavanje — kazao je Dok. — Ako vam nešto bude trebalo, ja sam tu — pokazao je rukom vrata između njegove i njene sobe. — Ne morate ići kroz hodnik, jer postoje ova vrata.

Holidej je prišao vratima, izvadio ključ iz ključaonice i stavio ga u bravu sa druge strane. — Radi vašeg obezbeđenja — dodao je sa osmehom — možete ih zaključati.

Bivša kraljica saluna sedela je na sofi i gledala Holideja sa izrazom čuđenja na licu.

— Mister Holideje... — promucala je — mislila sam... da ćete svoju uslugu, to što ste mi pružili zaštitu, iskoristiti kao i većina drugih ljudi...

— Videćemo se ujutru — rekao je Dok. — Ja sam vas samo doveo ovamo i nemate prema meni nikakvih obaveza.

Njen osmeh nije skrivao zahvalnost. — Ovo je... nešto novo, kao da sam ponovo rođena — promrm-ljala je. — Prvi put posle toliko go-

dina neko postupa prema meni kao prema dami. Možda je to otuda što sam prvi put naišla na pravog džentlmena.

Rekavši to, pošla je u svoju spavaću sobu i zatvorila vrata. Dok nije čuo okretanje ključa u bravi.

Napolju je vetar počeo jače da duva njišući šumno granje starog pamukovog drveta. Dok je kroz prozor pogledao pun, avetijski bled mesec i navukao teške zavesu. Svukao se, legao u krevet i zapalivši cigaru, stavio ruku pod glavu i zamislio se.

Kratko vreme u Venetinoj sobi vladala je tišina. Verovatno je Veneta u kupatilu, misho je Dok Holidej. Nešto kasnije u njenoj sobi začulo se kretanje, škripanje kreveta i najzad opet tišina.

Holidej je nastavio da puši. Razmišljao je o tome šta da počne sutra ili prekosutra, kada dobije novac za učenjenog Hendrija. Može se odmoriti još dan ili dva, a dotle će Veneta verovatno naći neku kuću u kojoj će se trajno smestiti. Posle toga on više neće imati nikakvog posla u Alkali Velsu.

Cigara je dogorela i Holidej se nagnuo da je ugasi u pepeljari.

Kada je posle toga digao glavu, vrata Venetine sobe bila su otvorena i pri srebrnastoj mesečini koja je obasjavala njenu sobu, u otvoru vrata ugledao je Venetu u providnoj spavaćici koja je jedva zaklanjala njeno jedro, raskošno, belo telo.

— Znae šta, Holideje? — izgovorila je čudno dubokim šapatom. — Prilično se osećam usamljena u mojoj sobi.

VI

Bilo je oko dva časa posle ponoći. U to vreme grad je bio potpuno pust. Samo je neki pijanac ležao na

trotoaru ispred „Zlatnog anđela“, a jedan konjanik nestajao je u mraku ulice na putu ka svom domu. Još nekoliko svetiljki mutno je obasjavalo ulicu. Jedna je gorela na ulazu u jedini gradski pansion za prenoćište, salun je bleštao od svetlosti, a kroz zatvorene kapke na zgradi zatvora probijale su se uzane trake svetlosti koja je još gorela u šerifovoj kancelariji.

U gradu je vladala potpuna tišina. Muzika u salunu davno je prestala i poslednji gosti pili su u tišini. Četvorica konjanika dojahali su sa prevoja u koloni. Prošli su pored puta i presekli preko bujnog pašnjaka koji se pružao sve do prvih gradskih kuća. Visoka vlažna trava šuštalala je pod nogama njihovih konja i prigušivala topot kopita. Konjanici su se pojavili iz tame na početku sporedne ulice, iz koje se ulazilo u glavnu ulicu.

Emos Mini ih je poveo uličicom. Jedan pas je žustro zalajao, ali su konjanici prošli ne haijući za njega. Jahali su ka svetlostima „Zlatnog anđela“.

Na kraju ulice zategli su vođice. Emos je mahnulo rukom i njegov brat Lein je priterao konja do njegovog. Njihove uvežbane oči preletele su duž glavne ulice, da bi se konačno zaustavile na fasadi zgrade na kojoj je bio istaknut za njih interesantan natpis:

„Šerifska stanica — šerif Lens Rezler“.

— Jesi li čuo za njega? — zapitao je Emos.

— Ne — Lein je odmahnuo glavom. — To će biti opet neki šerif malog grada.

Emos se okrenuo u sedlu.

— Odavde jašemo uz ulicu — rekao je tiho. — Mirno i u tišini. Rejk... ti i Džeson preuzmite zad-

nja vrata. Nas dvojica ćemo ići na glavni ulaz i kucaćemo... kao ljudi kojima je potrebna pomoć.

Voda bandita poterao je svog konja u ulicu, a ostali su pošli za njim posmatrajući opreznim očima zamračene trotoare. Prilazeći zgradi zatvora, banditi su usporili, a Paul i Elis skrenuli su u sporednu ulicu.

Pred šerifovom kancelarijom braća Mini su zaustavili konje. Lein je nabrao čelo. — Do đavola! Unutra je još neko s njim. Zar ne čuješ glasove?

— To je neka žena — rekao je Emos Mini.

Banditi su sjahali i izvadivši revolver, Emos Mini je zakoračio na trem. Banditski voda je prišao prozoru i oslušnuo odlomke razgovora koji je dopirao iz unutrašnjosti.

— ... ali ona tebe poznaje. Lense! — čuo se uporan ženski glas.

— Pa šta, Džuli? — odgovorio je muškarac resko. — Mora da je negde čula moje ime?

— Ne, Lense — nastalo je duže ćutanje. — Rekla je to kao da te lično poznaje.

Lein se pridružio svom bratu na tremu.

— Lense... poslednji put kad si išao u Kara Belu... nisi me vođio sa sobom... išao si sam, sećaš se?

— Aha.

Emos se prišunjavao vratima.

— Tada si se upoznao sa Venetom Maršal, zar ne? — začuo se optužujući ženski glas.

— U redu! U redu! — na žestinu šerifovog glasa osmeh je razvukao usne Emosa Minija. — Upoznao sam se sa njom! Pa šta?

— To znači da si me lagao — čuo se ženski glas kao šibanje biča.

Emos je pokretom ruke pozvao svog brata. — Lejne... izgleda da

ćemo se umešati u bračnu svadu. Izgleda da je naš šerifčić švrljao oko-
lo sa drugim ženama!

Emos je zalupao pesnicom po vratima i šerif i njegova žena su začu-
tali.

— Ko bi to mogao biti u ovo do-
ba noći? — izustio je šerif Rezler
umorno.

— Šerife... otvorite! — povikao
je Emos.

— Ko je to? — zapitao je šerif.

— Putnici, šerife. Gde se, do da-
vola, u ovom gradu mogu dobiti
sobe za prenoćište?

Začulo se vučenje čizama po po-
du i reza na vratima je kliznula.
Vrata su se lagano otvorila i šerif
se pojavio sa rukama na kukovima.

— Sobe za prenoćište? Do vrata!
Zar vi, ljudi, nemate oči? Pansion
je tamo dole na kraju ulice... po-
dite... — šerif Rezler se skame-
nio, jer je odjednom prepoznao po-
setioce. — Vi ste... vi ste...

Cev banditovog revolvera utisnu-
la se u mekani trbuh Lensa Rezle-
ra.

— Ja sam Mini! — glas Emosa
Minija bio je tih ali otrovan. —
Ako samo pisneš, samo jednom, ot-
voriću ti rupu na trbuhu!

Bandit je gurnuo zaprepašćenog
šerifa nazad u njegovu kancelariju
i Džuli je prigušila vrisak kada je
Lejn uperio na nju revolver. Ble-
dog lica, šerifova žena je stajala
skamenjena kada su banditi ušli i
zalupili vrata za sobom.

— Gospodo — rekao je Emos —
naša dva prijatelja čekaju napolju
na zimi. Mislim da bi trebalo da
im pokažete svoje gostoljublje i da
otvorite zadnja vrata.

Oslonjena ledima na zid, Džuli
je jedva smogla snage da progovori.
— Lense!

— Učini kao što ti kaže, Džuli —
promrmljao je šerif.

— Čuli ste vašeg prijateljski ras-

položenog muža, gospodo — osmeh-
nuo se Lejn Mini. — Otvorite ta
vrata našim prijateljima.

Džuli je prišla vratima koja su
vodila u sporednu ulicu. Bacila je
kratak pogled prema Lejnu i uzdrh-
tala od načina kako su je njegove
oči gutale. Zatim je digla gvozdeni
zasun. Bandit joj se prijazno os-
mehnulo kada je otvorila vrata. Elis
je ušao unutra, a Pael je najpre sum-
njičavo obuhvatio pogledom odaju,
pa je tek onda ušao. Lejn je čiz-
mom odgurnuo vrata, koja su se uz
tresak zatvorila.

— Šta hoćete? — Lens Rezler je
držao ruke dignute i gledao Lejna,
čiji su snažni prsti čvrsto držali Džu-
linu mišicu.

— Došli smo po Meta Hendrija —
rekao je Emos Mini kratko.

Elis je zategao obarač revolvera
i metalni zvuk sablasno je odjeknuo
u gluvoj tišini.

— Prešli smo veliki put, šerifči-
ću! — prosiktao je Elis. — I nismo
raspoloženi za zavatlavanje.

Rezler je progutao pljuvačku,
prestrašen činjenicom da mora ot-
kriti istinu banditima.

— Ako ste došli zbog Hendrija —
uspeo je konačno Rezler da kaže —
onda ste došli na pogrešno mesto.
Znate, on nije ovde. On je kod uko-
pnika u mrtvačkom kovčegu.

Za trenutak niko ništa nije re-
kao, a onda je odjednom iz Emosa
Minija izbila sva nakupljena raz-
draženost koja se gomilala tokom
puta. Besnim pogledom odmerio je
šerifa, a vene na slepoočnicama su
mu nabrekle.

— Kopile! — dreknuo je razjare-
ni bandit.

Gvozdena pesnica Emosa Minija
pogodila je kao čekić Rezlera po us-
tima. Šerif se zateturao unazad,
grunuo u policu sa oružjem i od-
bivši se, naleteo na drugi Minijev
udarac. Ogromna Lejnova ruka sklo-

pila se oko Džulinih usana i prigušila njen histeričan vrisak. Šerif se srušio preko pisačeg stola i gomila poternica naslaganih na njemu kliznula je i rasula se po podu.

— Do đavola, gazda — rekao je Elis veselo. — On je samo šerif, a ne lovac učenjenih koga tražimo!

Emos Mini je digao Rezlera sa stola i izubijani šerif se naslonio na zid.

— Da — rekao je Mini otežući. — Možda sam bio previše grub prema njemu. Šerife, gde je taj ukopnik?

— Rekao sam vam istinu! — izustio je Rezler bez daha. — On je preko puta!

— Hoću da ga vidim — zabrundao je Mini. Pritisnuo je ponovo cev revolvera Rezleru u pleksus. — Odvedi nas tamo!

Rezler je bacio pogled do Lejna Minija, koji je držao njegovu ženu. Jedna banditova ruka još uvek je pritiskala njena usta, ali je druga počivala obavijena oko njenog struka, upravo ispod uzvišenja njenih grudi. Lejn Mini se nasmejao i pomerio ruku naviše.

— Lejn će pričuvati tvoju ženu — procedio je Emos.

— Za ime božije! — rekao je Rezler promuklo. — Ako je bude taknuo...

— Po onome što smo čuli pre nego što smo upali ovamo, ti i tvoja gospoda se ne volite baš previše — prasnuo je Emos Mini. — A sad, povedi nas do tog ukopnika.

Elis je otvorio ulazna vrata. Privučeni neobičnim šumovima iz zatvora, dvojica ljudi stajali su na sredini glavne ulice i radoznalo gledali prema šerifovoj kancelariji. Zinuli su uplašeno kada je Elis upeorio revolver na njih i prišli do trocara.

— Ruke uvis! — zarežao je bandit.

Obojica građana digli su ruke.

Emos je izgurao šerifa napolje i poterao ga ulicom. Ostavivši Elisa da drži na oku dvojicu zaprepašćenih građana, Pael je pošao za Emosom. Rezler je koračao pred njima sve dok se nije zaustavio pred malom drvenom zgradom sa crnim zavesama na prozorima. Natpis nad ulazom bio je svečano siv i glasio je: „Džon Tatford, ukopnik“.

— On živi ovde? — zapitao je Emos.

Rezler je klimnuo glavom. — Sa dvorišne strane kuće.

Bandit se okrenuo Paelu. — Kućni mu i probudi ga.

Džeson Pael je prišao ulaznim vratima i besno zalupao. Vrata su se počela tresti na šarkama, ali je Pael nastavio da lupa sve dok se između zavesu nije probila svetlost. Vrata su se otvorila i Tatford je pogledao šerifa sa neskrivenim izrazom razdraženosti na licu.

— Do đavola, šerife, zar čovek ovde ne može imati malo mira... — tek tada je ukopnik primetio revolver u Emosovoj ruci. — Oh! ovaj... vidim...

Ukopnik je bio sićušan čovek i izgledao je još sićušniji u dugačkoj spavaćici i kapi za spavanje.

— Došli smo zbog Meta Hendrija — rekao je Emos.

— Oh, tako.

Banditi su ga gurnuli unutra i Tatford je seo na jedan mrtvački kovčeg. Oda je bila puna mrtvačkih sanduka, kamenih krstova i nadgrobničkih spomenika. Na jednom stočiću stajala je caskupusana Biblija.

— Gde je on? — hteo je Mini da zna.

Tatford je šumno progutao vazduh i pokazao jedan mrtvački kovčeg... — On je... u onom sanduku.

— Proveri — glavom je dao znak Emos Paelu.

Bradat bandit je prošao između

mrtvačkih kovčega i prišao onome o kojem je reč da bi digao poklopac. Za trenutak Pael je zurio u mrtvačko lice, a onda se okrenuo, i pogledao ostale.

— To je Met — rekao je.

— I ti si ga smestio u najjeftiniji kovčeg — optužio je Mini ukopnika, koji se tresao od straha.

— Pa... tako je uobičajeno — branio se Tatford. — Banditi se normalno sahranjuju kao siromasi. Znae, niko ne plaća ni meni ni svešteniku... a mi moramo da izvršimo ukop. To je tako.

Mini je dograbio patuljka za spavačicu i digao ga uvis. — Čuj me dobro, ukopniče — dreknuo je Mini. — Otvori dobro uši. Hoću da se Hendriju priredi pogreb kakav još niko u gradu nije video! Hoću da bude sveštenik, hor, ožalošćeni građani i sve ostalo, a uz to i najskuplji kovčeg koji imaš. Hoću sve najbolje! Je li jasno?

Mini je izvadio novčanicu od deset dolara i gurnuo je Džonu Tatfordu u džepić noćne košulje.

— Da li ćemo mi biti tu ili ne, to nema značaja! Hoću najveličanstveniji pogreb koji je grad ikada video!

— Da da, razumem — promucalo je Tatford.

— Ti ćeš se za to postarati — dodao je Pael. — Ili ćeš postati kandidat za jedan od ovih tvojih mrtvačkih kovčega.

Banditi su izašli ostavljajući ukopnika zagrcnutog kao da je doživeo srčani napad.

Za to vreme još jedan građanin pridružio se dvojici koji su stajali pred Elisovim revolverom i lice tog poslednjeg bilo je blede od straha. Na taj prizor Emos Mini se osmehnuo. Bio je u pravu. Alkali Vels je ličio na sve ostale gradove. Bez šerifa bio je bespomoćan i uplašen, grad bez srca. Emos Mini je raču-

nao da će i ostali građani biti isti kao oni koje je do tada video.

— Šta sada? — zapitao je Rezler kada su ga pred cevima revolvera vratili nazad u njegovu kancelariju.

— Trebaju nam neka obaveštenja od tebe — rekao je Mini.

— Šta ćemo sa ovim zečevima? — Elis je pokazao rukom na trojicu sužnjava na ulici.

— Pošalji ih njihovim ženama — odvratio je Emos Mini.

Elis je mahnulo pištoljem. — Čuli ste!

Trojici građana nije trebalo ponavljati. Nagli su u beg i jedan se u žurbi okliznuo i pao u blato. Elis se glasno zasmejao i počeo pljeskati po butinama od oduševljenja, pokazujući nesrećnog građanina koji se digao sav zamazan blatom.

Uguran u njegovu kancelariju Rezler je u uglu zatekao gušanje i sa njegovih usana sletela je kletva. Prednji deo Džuline haljine visio je u komadima, a Lejn Mini je desnom rukom gnječio njene nežno bele dojke. Ona se otimala i preklinjala, ali bez uspeha. Rezler je potrčao prema njoj, ali ga je Emos lupio revolverom po potiljku i oborio na pod.

— Lejne! — izdrao se Emos na svog brata. — Nemamo vremena za tu vrstu zabave! Imamo drugog posla, seti se!

Lejn je pustio Džuli i ona se srušila pored svog onesvešćenog muža. Navlačeći ostatke pocepane haljine preko obnaženih grudi, pogledala je bandite očima ispunjenim strahom i mržnjom.

— Dobro, Emose — rekao je Lejn napućeno. — Znam da je lovac na prvom mestu!

Emos Mini je prišao Džuli.

— Jedan lovac učenjenih doneo je ovamo Meta Hendrija, gospođo. Njega tražimo!

Džuli je uzdrhtala. Dok Holidej

joj je sada bio stran, možda čak i mrzak, ali sve to bilo je daleko od mržnje koju je osećala prema banditima. Ni na kraj pameti joj nije bilo da ga izda.

— U tom slučaju — progovorila je tiho — moraćete da ga potražite.

— Gospodo! — Lejnove svinjske oči još uvek su pohlepno zurile u njena prsa. — Ne pokušavajte da mudrujete...

— Jesam li dobro čuo da tražite lovca učenjenih?

Bandit se okrenuo, a u odaju je ušao jedan ćelav čovek. Odeven u kućni ogrtač, sa fenjerom u ruci, Džems Pointer je predvodio četvoricu ljudi, takođe obučenih u noćne odore. Elis ih je video da dolaze, ali su mu izgledali bezopasni, pa ih je pustio da prođu do zatvora.

Emos Mini je pogledom obuhvatio grupu.

— Odakle ste vi, do vraga, iskrsnuli?

Pointer je progutao pljuvačku, s mukom prikrivajući činjenicu da mu kolena podrhtavaju.

— Video sam vas kad ste išli kod Tatforda — rekao je Džems Pointer. — Prepoznao sam vas sa... ovaj... poternica koje naš dobri šerif povremeno ističe na tabli ispred zatvora. Pretpostavio sam zašto ste ovde... i koga biste želeli da nadete!

— Onog lovca učenjenih — objasnio je Emos.

— Tačno — osmehnuo se Pointer. — Kao član gradskog odbora, došao sam ovde da sa vama sklopim jedan sporazum.

— Šta? Kakav sporazum?

— Mi ćemo vam reći ime tog čoveka, reći ćemo vam čak i gde se nalazi. Zauzvrat, očekujemo da ćete odjahati iz grada i da nikome ništa nećete učiniti.

Pauel se osmehnuo. — Meni ovo izgleda kao dobar predlog, gazda.

Emos Mini je vratio revolver u futrolu.

— Vi, izgleda, žarko želite da uhvatimo tog lešinara — rekao je banditski vođa sumnjičavo.

— Da budem sasvim otvoren, gospodo — priznao je bankar — taj čovek je poguban za ovo društvo. On je prava zver u ljudskom obliku!

— To je u pogledu lovaca učenjenih i moje mišljenje — složio se Lejn Mini i nasmejao se.

— U redu — rekao je Emos. — Smatrajte da ste postigli sporazum. Mi ćemo odjahati i ostaviti vas da živite u miru i spokoju, a vi ćete nama reći sve što je potrebno o tom lovcu učenjenih.

— On se zove Dok Holidej — kazao je Pointer žurno.

— Ne, mister Pointere! — uzviknula je Džuli Rezler molećivo. — Nećete ga valjda izdati ovim... ovim ubicama!

— Zaveži! — zaurao je Lejn Mini na nju.

— Dete moje — rekao je Pointer očinski — kada kasnije budete o ovome razmišljali, shvatićete da sam učinio ono što je bilo najbolje za ovaj grad i za sve nas.

— Hajde, ne gnjavi, reci šta imaš — žurio ga je Emos.

— Holidej ima sobu u pansionu na kraju grada — nastavio je Pointer. — To je jedna kuća na sprat, sa natpisom i fenjerom ispred vrata. Na uglu četvrte uličice desno. Šteta što je još mrak, po danu biste ga lako našli.

Emos je zavrteo glavom. — Sačekaćemo malo. Zora je najpogodniji momenat za iznenadni napad — ali onda se okrenuo i pogledao Džuli Rezler. — Samo se plašim da u međuvremenu ova luda žena ne ode tamo da ga obavesti.

— Mister Mini — osmehnuo se Pointer — misis Rezler nikuda neće otići. Pre svega, ona mora da se

pobrine za svog muža, a sem toga, garantujem vam da će jedan od nas ostati sa misis Rezler da joj pomogne da smesti i previje Lensa... i da se u isto vreme postara da do kraja ostane razumna. A ostali građani u gradu? Čujte, niko neće otići da upozori Holideja. Mi ga se grozimo, mister Mini.

Emos Mini je u glavi odmerio Pointerove razloge i konačno klimnuo glavom u znak da se slaže.

— O kej — rekao je. — Neka bude tako. Rekoste li četvrta ulica desno, na uglu?

— Da, tačno tako. U predvorju će sigurno biti portir, koji će vam tačno pokazati Holidejevu sobu. Ne bih želeo da neko od nas ide tamo sa vama. Uostalom, to nije ni potrebno.

— Hajdemo — promrmljao je Emos Mini.

Voda bandita uputio se vratima i građani su mu otvorili put do konja koji je čekao na privezištu. Ostali članovi bande pošli su za njim i u roku od jednog minuta svi su jahali glavnom ulicom udaljavajući se od zatvora.

— Ovo je sramota, stvarno sramota — žalio se Lejn Mini. — Samo to mogu da kažem.

— Šta si time mislio? — zapitao je njegov brat Emos dok su prolazili ispred „Zlatnog anđela”.

— Znaš ti đavolski dobro šta mislim — presekao ga je Lejn Mini. — Baš kad sam počeo da se igram sa onom ženskom, ti si rekao da pođemo. Istina je da se ona koprcala, ali da sam imao još neki minut vremena, tvrdim ti da bi joj se moj stil dopao.

— Sumnjam — zakikotao se Emos prigušeno. — Ni jednoj ženi ne sviđa se tvoj stil, Lejne!

— Ova je stvarno vatrena ženica — promrmljao je Lejn.

— Dobro — rekao je Emos Mini dok su skretali iz glavne ulice u sporednu — može biti da ćeš imati prilike da nastaviš tamo gde si prekinuo kada je sutra budeš video.

— Šta?

— Naravno, pošto prethodno raščistimo račun sa Holidejom — dodao je banditski vođa.

— Gazda! — zinuo je Elis. — Hoćeš li da kažeš da ostajemo ovde?

— Zašto da ne? — Emos Mini je slegnuo ramenima. — Treba da prisustvujemo pogrebu, a sem toga, izgleda mi da je ovo grad vrlo pogodan za uzimanje vlasti. Trgovine su pune robe, nekim ljudima očigledno ne nedostaje novac, a koliko smo videli, šerif nam neće praviti nikakve smetnje. Alkali Vels je grad kao stvoren za nas.

Lejn se iscerio od uha do uha i kada su zaustavili konje nedaleko od dvorišta pansiona, Elis je tiho progovorio.

— Ali, gazda — upitao je Elis mršteći se — zar nismo sa građanima sklopili neku vrstu sporazuma?

Lice Emosa Minija nije otkrivalo ni trunku osećanja kada se okrenuo prema Rejku Elis.

— Sporazum? — ponovio je banditski vođa začuđeno. — Kakav sporazum? Ne sećam se da smo razgovarali o bilo kakvom sporazumu.

*

Dok Holidej se pridigao na jastuku i oslušnuo. Kroz prozor se probijala prva svetlost zore i u sobi je bilo već dosta vidno. Čudno, pomislio je Dok, u to vreme svi su još spavali, a njega je iz sna probudio neki šum u hodniku. Možda se neki kasnj gost tek u to vreme vratio iz saluna. No, za to je bilo kasno jer je salun već davno bio zatvoren. Možda je sanjao, pomislio je? Seo

je na ivicu kreveta, navukao košulju, pantalone i cipele, i ponovo oslušnuo. U celom pansionu vladala je potpuna tišina, kao na groblju. Možda se ipak prevario.

Pomišljajući da se vrati u postelju, Dok se okrenuo i pogledao ka uzglavlju kreveta, na kojem je rasute plave kose počivala Venetina glava. Uspavana i rumena od sna izgledala je bajno i Holideja su obuzele misli o slatkim trenucima doživljenim prošle noći. To sećanje bilo je toliko živo da je skoro osetio topli dodir njenog nežnog tela. Povinovao se trenutnoj neodoljivoj želji i nagnuvši se preko kreveta, poljubio nežno Venetu u rumene poluotvorene usne. Ona se promeškotala i mazno zastenjala.

U tom trenutku u hodniku je nešto ponovo šušnulo i začuo se udar nečeg teškog, prigušen debelom zastirkom, Dok je ustao i pogledao ukrasnu graviru na uglu kreveta, gde je obično visio njegov opasač sa revolverom. Vraga, ovo je bio Venetin krevet i Venetina soba, a revolver je ostao na krevetu u njegovoj sobi. Kako je mogao da napravi takvu glupost? Sinoć kada ju je u otvoru vrata video zamamljivu i podatnu, nije mislio na opasnost. Strepeo je da mu se to sada može osvetiti. Instinkt mu je govorio da se nešto događa i da šum koji ga je probudio nije bio iluzija. Hodajući na prstima, prišao je vratima svoje sobe i oslušnuo. Sve je bilo tiho. Pazeći da ne pričini nikakav šum, pritisnuo je kvaku i otvorio vrata. U sobi sa navučanim zavesama dočekao ga je potpun mrak. U želji da se što pre dočepa spasonosnog revolvera, Dok je zakoračio u sobu i pošao ka postelji.

Prvo upozorenje na opasnost bilo je zvonko zapinjanje obarača na revolveru. Dok se trgao i instinktivno

se mašio bedra, ali mu je ruka napipala samo pantalone. Istog trenutka teške zavese su se razmakle i u odaju je prodrla siva maglovita svetlost. Holidej se ispravio do pune visine i osvrnuo se oko sebe. Pored vrata koja su vodila u hodnik ugledao je siluete dvojice ljudi, a pored prozora i trećeg. Svi su u rukama držali revolvare. Onaj koji je stajao pored prozora, progovorio je dubokim glasom.

— Ti si Dok Holidej? — upitao je i širom razgrnuo zavese. Holidej se našao pred ljudima čija je lica dobro poznavao sa poternica.

— Daleko si od svoje teritorije, Mini — obratio se Dok banditskom vođi.

— Taj velik put smo prevalili da nađemo tebe, Holideje — odgovorio je Emos Mini.

Holidej se osećao kao u klopci. Bio je sam, bespomoćan, bez oružja, i četvorica bandita približavali su mu se kao vukovi koji se prikrađaju plenu. Na njihovim licima ogledala se mržnja, mržnja rođena u ljudima koji stalno žive u strahu od zakona i u strahu da ih s leđa može pogoditi kuršum nekog lovca na ucenjene.

— Ima nešto što bi možda trebalo da znaš pre nego što te ubijemo — izjavio je Emos Mini. — Jedan tvoj odličan prijatelj iz Alkali Velsa pokazao nam je kako da te nađemo. Mislim da je to neki član gradskog odbora, jedan mali debeljko.

— Pointer — rekao je Dok.

— Da — osmehnuo se Lejn — tako ga je nazvala ona žena. Pointer.

— U stvari, on nam je kazao ko je udesio Hendrija i pokazao nam kako da te nađemo. Došao je sam i ponudio se, a to mu niko nije tražio — naglasio je Emos podrugljivo. — Tako ti je to, Holideje, sa

varošanima, u njih se nikada ne možeš pouzdati.

— I šta sada? — zapitao je Dok Holidej.

— Ja mislim da treba da ga obesimo — graknuo je Pael. — Tamo napolju pored potoka video sam jedno pamukovo drvo koje bi divno moglo da posluži za vešanje.

U tom trenutku iz Venetine sobe začuo se sanjiv glas.

— Dok! Kakav je to razgovor? Ko je to?

Emos Mini je preteći mahnio revolverom prema Holideju. — Reci joj da je sve u redu i da smo mi tvoji prijatelji — naredio mu je bandit.

Holidej je poslušao i mirnim glasom rekao. — Sve je u redu, Veneta! Mirno spavaj.

Dok je to govorio, pošao je ka vratima između njegove i Venetine sobe, tobož sa ciljem da ih zatvori. Kada je već dohvatio kvaku, Emos je osetio njegovu nameru i priskočio. Dok Holidej se munjevito okrenuo i zamahom ruke odbio Emosovu ruku sa revolverom. Mini je zastenjao i zamahnuo nogom. Vrh čizme pogodio je Doka u predeo bubrega i ovaj je jeknuo i previo se od bola. U istom momentu Pael mu je svom snagom spustio dršku revolvera na zadnji deo vrata. Holidej je osetio kao da pada u mračan ponor i srušio se na zemlju zatvarajući pri tome težinom svog tela vrata pred sobom.

Snažne ruke su ga zgrabile i ponеле iz sobe kroz hodnik niz stepenice. U portirskoj loži uplašeni portir ih je dočekao razrogačenim očima, nesposoban da progovori makar jednu reč od straha. Mada mu se u glavi jako vrtelo, Dok je počeo dolaziti sebi i kada su ga primeli već blizu drvetu za vešanje, on se trgao i stao na noge. Uspeo je da zada

snažan udarac Elis u bradu, a onda su se opet sva četvorica obrušila na njega. Elis ga je zgrabio za jednu ruku, Pael za drugu, a dva brata počeli su da ga tuku po telu i licu kao da tuku divlju zver.

Skoro natčovečanskim naporom Holidej se otrgao od Pauela i zadao strahovit udarac Lejnu Miniju u lice. Izustivši gadnu psovku, Lejn je nasrnuo na njega i udarcima ga bacio na stablo drveta. Sva četvorica nastavili su da ga osvetnički tuku i konačno, Dok Holidej je kliznuo niz deblo i ostao da leži pored njihovih nogu.

— A sada da ga obesimo — predložio je Džeson Pael zadihano. — Hoću da vidim ovog lupeža kako se koprca na konopcu.

— Doneću moje uže — rekao je Elis i udaljio se.

Opružen na zemlji, Holidej je bio toliko svestan da ih je čuo. Čula su mu otupela, u glavi mu se vrtelo, a svaki mišić tela boleo ga je do agonije. Očajnički se trudio da duboko udahne vazduh i povрати dah i kada su se banditi nadneli nad njega u očekivanju konopca kojim će ga obesiti, mutan pogled njegovih očiju digao se do revolvera Lejna Minija. U trenutku kada je Emos pogledao uvis da odabere granu za vešanje i kada se Lejn okrenuo da nešto kaže svom bratu, Holidej je pružio ruku ka Lejnovom revolveru. Pael je povikao u znak upozorenja, ali Dokova ruka već je držala dršku revolvera. Emos Mini se okrenuo i zgrabio šestometak u trenutku kada je Dok već izvlačio revolver njegovog brata.

Paelov revolver grmnuo je prvi.

Metak se zario Holideju u rame i pustolov se zateturio poprskan krvlju koja je pljusnula iz rane. Revolver u Holidejevoj ruci je planulo, ali se tane zarilo u zemlju. Uzmiču-

či ka obali potoka, Dok Holidej se mučio sa revolverom pokušavajući da nanišani na bandite koji su jurili ka njemu kao psi prema ranjenoj zveri.

U tim sudbonosnim delićima sekunde iz cevi Emosovog revolvera planuo je hitac. Holideja je zasleo blesak i istog trenutka obavio ga je potpun mrak.

Ponet udarom kuršuma Holidej je nauznak pao u potok. Lejn Mini je skočio za njim u plićak i nanišanio u glavu koja se pojavila na površini, ali mu je, videvši Dokovo lice, zastao dah. Čak ni za oči bandita to nije bio prijatan prizor. Sem udaraca koje je dobio u tuči, na Dokovom licu bila se otvorila rana od nagorele cepanice, a iz rane na siepočnici krv se slivala u oči. Dok ga je matica polako nosila niz vodu, Holidej se nije ni pokrenuo.

Stojeći na obali, Pael je digao pištolj i nanišanio u telo, ali ga je razbojnički vođa zadržao pokretom ruke.

— Ne troši metke, Džesone — rekao je Mini. — Do sada još nikada nisam promašio. Holidej je mrtav i Metov račun je izravnat.

Pael je vratio revolver u futrolu.

— Šta ćemo sad? Da se vratimo po njegovu žensku? — zapitao je Elis.

— Sa njom nemamo ništa, a sem toga, ona je verovatno toliko uplašena da je već daleko — kazao je Emos Mini. — U svakom slučaju, u gradu ima dovoljno žena.

— Da — Lejn je pomišljao na Džuli Rezler. — U gradu ima dosta žena. U stvari, u gradu ima svega i svačega, samo treba pružiti ruku i uzeti.

— Da, treba pružiti ruku i uzeti — ponovio je Emos Mini. — Ali, pre toga treba se odmoriti. Ovaj pansion je dušu dao za to. Smestićemo se

kao gospoda i ispavati, a niko ne mora znati šta nam je namera. Radi svake sigurnosti pustićemo građane da misle kako ćemo posle kraćeg odmora napustiti grad.

Veseli u očekivanju zadovoljstava, banditi su se vratili u pansion i razbaškarili se po udobnim krevetima. Pre nego što su pošli na spavanje, Emos je pozvao portira i lupkajući ga prstom po nosu, naredio da ih probudi pred podne.

— Pred nama je dugačak put, momče. I ne zaboravi da nam iz restorana doneseš obilan ručak... i dosta viskija.

Banditi su se popeli u svoje sobe, a nedaleko od njih nastavio je da teče potok i spira kamenje i korenje drveća koje je raslo na obali. Matice potoka nastavila je da nosi sve dalje Holidejevo telo, da bi ga posle dva kilometra izbacila na jedan šljunkoviti sprud.

VII

— Održali ste finu propoved, velečasni Kartju — Pohvalio je Džems Pointer sveštenika kada je ovaj završio i sklopio ruke. — Naročito je lep onaj deo u kome ste govorili o našem gradu. Kao da ste mi čitali misli.

Kartju je samo pogledao prema nebu dok su Pointer i ostali izlazili na trem ispred crkve.

— Kako je vaša glava, šerife? — zapitao je sveštenik kada su Lens i Džuli Rezler izašli iz crkve i prišli da se pozdrave.

Lens Rezler je napravio grimasu lica, koja je otprilike odrazila šta oseća. — Još uvek me malo tišti.

— Ovaj, uzgred rečeno, šerife — nastavio je sveštenik — zaboravio sam da pitam kako je onaj mladi čovek koji želi da postane vaš po-

moćnik? Znaite onoga koji se suprotstavio Doku Holideju.

— Ed Voler?

— Da, tako mu je ime — prisetio se Kartju.

— On se oporavlja — obavestio ga je Rezler. — Doktor Hensen mu je izvadio kuršum i on se odmara.

Bračni par Rezler prešao je preko trema i pridružio se ostalima na kasnom prepodnevnom suncu. Vernici su u grupama razgovarali dok su deca u prazničnim odelima trčkala tamo-amo oko crkve. Bio je to tih miran dan u Alkali Velsu i malo ljudi govorilo je o događajima koji su se desili u subotu. Kao da su svi želeli da operu ruke od Venete Maršal i pustolova Holideja, i da zaborave incident koji se te noći odigrao.

Kao obično, Pointer je nastojao da se svakom dodvori i svakog zadovolji. Još otkako je objavio svoju kandidaturu za gradonačelnika, redovno je prisustvovao svakoj nedeljnoj službi i svake srede sastanku vernika. Vernici su konačno ipak predstavljali značajno glasačko telo, pa ih je trebalo pridobiti.

— Šta mislite, mister Pointere — zapitala je jedna starija gospođa — da li ćemo ikada više videti onog strašnog Holideja?

— Misis Ulman — rekao je Pointer i blagonaklono joj stavio ruku na rame — uveravam vas da nećemo.

— Naravno da nećemo! — ponovila je Džuli Rezler oštro, što je ostale nateralo da začute. — Zbog toga što se mister Pointer nagodio sa nekim ubicama! On im je rekao gde je Dok Holidej u zamenu za bezbednost ovog grada.

— Moram tome da dodam — umešao se velečasni Kartju — da je mister Pointer učinio ono što treba. Ono su bili opasni ljudi i ko zna

šta bi se sve moglo desiti da ih mister Pointer u interesu grada nije uputio kuda treba. Oni su, doduše, još tu, ali će otici, kako nas je vlasnik pansiona obavestio.

— To znači da cilj opravdava sredstva? — planula je Džuli.

— Ponekad da — promrmljao je Kartju.

— Uostalom — zapitala je jedna od žena — zašto ste vi toliko zainteresovani za čoveka kao što je Holidej?

— Zar se ne sećaš? — šapnula je jedna druga gospođa. — Ona je nekad bila Holidejeva devojka!

Čuvši šapat, Džuli je žustro zgrabila svog muža za mišicu.

— Lense — kazala je nestrpljivo — hoću kući.

Ali, šerif je nije čuo. On je netremice zurio niz ulicu i kada ga je ona pogledala, zapazila je da mu je lice blede kao nadgrobni spomenik.

— Gospode bože! — jedva je izustio Rezler. — Zašto dolaze ovamo!

Vernici pred crkvom su zastali kao skamenjeni i senka zle slutnje nadvila se nad sve kada je Rezler izustio.

— Minijeva banda! Šta ih sada dovodi ovamo? — Pointer se probio u prve redove i zakačio palac za revere svog kaputa. — Velečasni — zapitao je — hoćete li vi razgovarati sa njima ili ja?

Sveštenik se zagledao u Bibliju koju je držao u ruci.

— Vi ste se pogadali sa njima, mister Pointere — odvratio je Kartju. — Mislim da bi bilo na mestu da im se vi obratite.

Pointer je jezikom ovlažio suve usne i pruživši ruku, stisnuo Rezlera za mišicu.

— Šerife! — izustio je molećivo. — Mi vas plaćamo zato da nosite šerifsku zvezdu?

— Možda — rekao je šerif Rezler suvo. — Ali, ja sam bio u nesvesti kada je postignut taj dogovor sa Minijem.

— Za ime božije, šerife! — zava-pio je Pointer.

— U redu, Pointere — rekao je Rezler — dočekaćemo ih zajedno.

Bankar i šerif su kolebljivo pošli do sredine ulice u očekivanju četvorice ljudi koji su im se lagano približavali. Rezler je niz kičmu oselio hladnu jezu kada je na usnama Lejna Minija zapazio prezriv osmeh.

— Gle, gle! — prevaljao je otežući Emos Mini preko usana. — Gledajte ko je to! Naš prijatelj šerif bez svoje značke... i bez revolvera!

— Ovično nikad ne nosim revolver u crkvi — odgovorio je Rezler kratko.

— Bili ste, dakle, u crkvi, šerife — podsmehnuo mu se Lejn. — Nadam se da ste se iskreno molili za ovaj grad, jer će mu molitve sigurno biti potrebne kada mi odemo odavde.

Elis se prigušeno nasmejjao.

— Čuo sam da se mister Pointer sporazumeo sa vama u ime svih građana ovog grada — izjavio je Lens Rezler.

Emos Mini je pogledao Pointera sa bezdušnim osmehom.

— Da, rekao nam je gde se Holidej smestio — kazao je Emos. — I da bih vas umirio, mogu vam reći da je taj grešnik mrtav. Da, narode, taj lupež, lovac ucenjenih, otplivao je niz potok sa prosviranom lobanjom što verovatno već znate.

Iz grla Džuli Rezler oteo se kratak prigušen krik.

— A što se tiče sporazuma koji kažete da smo postigli — Emos je raširio ruke. — Ja se ne sećam o čemu smo se to dogovorili!

— Ali... — zabrzao je muckajući Pointer — mi smo se dogovorili!

Rekli ste da ćete otići iz grada u miru ako vam kažemo gde se Holidej skriva...

— Gazda — Lejn Mini je nabrao obrve — čini mi se da ova vreća masti kaže da si lažov.

Pointer je šumno progutao pljuvačku.

— Ti me nazivaš lažovom? — šapnuo je Emos, ali je njegov šapat ličio na siktanje zmiје otrovnice.

Pointeru se odgovor sledio u grlu, jer je Emos Mini lagano izvukao revolver i počeo odmeravati njegovu težinu.

— Vreća masti — rekao je Emos Mini nezainteresovano — hoću da se okreneš i da potcrpiš kući.

— Mislite da se okrenem... da se okrenem? — zamucuo je preplašeni bankar.

— Tako sam rekao — osmehnuo se Emos.

Pointer je dršćući okrenuo leđa četvorici bandita.

— A sada trči do kuće — naredio je Mini oštro.

Komično-patetičnog izgleda, Pointer se izmigoljio iz gomile. Potrčao je i povećao brzinu koliko je mogao, a Emos Mini je digao revolver. Neka žena je vrisnula kada je prasak revolvera prolomio, nedeljnu tišinu i tane se zarilo u blato pored Pointerovih cipela.

Prestavljeni bankar je poskočio, na veliko zadovoljstvo bandita, a onda se punom dužinom pružio u žitko blato. Zaslepljen žitkom tečnošću koja mu se cedila sa lica i odela, Pointer je bauljajući ustao. Emos je ponovo opalio i tane je zviznulo samo nekoliko santimetara od leve Pointerove štikle. Bankar je očajnički potrčao i skrenuo u najbližu ulicu tek pošto je Emos Mini ispraznio revolver pucajući pored njegovih nogu. Tresući se od smeha, banditski vođa je tek tada

svoju pažnju skrenuo na okupljene vernike.

— Da li još neko želi da se poigra ove igre? — zapitao je.

— Sta nameravate da učinite sa ovim gradom? — zaželeo je da zna sveštenik.

— Za prvi momenat svešteniče — rekao je Emos Mini — mi smo ovde zbog sahrane. Zna, da odamo poslednju poštu Metu Hendriju.

— A onda? — zapitao je šerif Rezler hladno.

— Pa — promrmlija je Lejn — možda ćemo se zadržati neko vreme. Grad izgleda vrlo pogodan za odmor. Zna, šta mislim, šerife. Ima dobar salun, predusretljive trgovce i poneku ženu koju bismo možda poželeli da bolje upoznamo.

Pogled Lejna Minija skrenuo je do Džuli Rezler i ona je uzdrhtala i stisnula ruku svog muža.

— Kako ja vidim stvar, šerife — rekao je Emos Mini igrajući se svojim šestometkom — vi možete ili da igrate ulogu junaka, u kojem slučaju ćemo vas sahraniti sa Metom Hendrijem, ili se možete ponašati kao razuman čovek, u kojem slučaju ćete ostati živi. Izbor je vaš, šerife.

Rezler nije rekao ništa. Bio je svestan da su ljudi oko njega krajnje preplašeni i da od njega, njihovog izabranog šerifa, očekuju da u takvoj situaciji nešto učini. Ali, bez svog revolvera on je bio kao nag. Čak i da je imao oružje pri sebi, šta je mogao da učini protiv četvorice bezobzirnih ubica?

— Ovaj, samo još nešto, šerife — rekao je Emos kao da mu čita misli. — Ne računajte na to da među građanima prikupite neku vrstu potere ili grupe. To bi bilo isto kao da te ljude pozivate da izvrše samoubistvo!

Banditi su prošli pored zaprepas-

ćene grupe građana i uputila se niz blatnjavu neravnu ulicu prema „Zlatnom anđelu“. Vernici su ih ispratili pogledima u stravičnom ćutanju, ali konačno je velečasni Kartju ipak progovorio.

— Večeras ćemo održati posebnu, specijalnu molitvu — rekao je promuklim glasom.

— Biće nam potrebno nešto mnogo više od molitve — dobacio je šerif Rezler.

— Serife — obratila mu se misis Meti Lambert. — Vi ste šerif! Vaša je dužnost da preduzmete nešto protiv ovih strašnih ljudi!

— Šta, na primer? — prasnuo je Rezler. — Da pripašem revolver i da im se sam suprotstavim?

— Ne predlažemo vam to, Rezler — požurio je da doda Kejn Lambert. — Ali bez obzira na ovo što je bandit rekao, mogli biste da organizujete grupu pomoćnika.

— Pretpostavljam da biste vi bili prvi dobrovoljac, Kejne — upitao je Lens Rezler kiselo.

Horovoda je obesio nos.

— Da li se još neko dobrovoljno javlja? — zapitao je Rezler.

Niko nije progovorio ni reč. Muški članovi verske sekte premeštali su se s noge na nogu i izbegavali šerifov ispitivački pogled.

— Ja ću zaista pozvati dobrovoljce — rekao je Rezler ogorčeno — i vrlo dobro znam ko se neće javiti.

Šćućurena ćutljiva grupa ispratila je pogledom Rezlera i njegovu ženu do njihovih kola. Šerif je pomogao Džuli da sedne na sedište, a onda se i sam popeo. Ošinuivši kobilu po ledina, poterao je kola pored prisutnih. Vernici su zažagorili čim se on udalio i Kejn Lambert je u nekoliko reči sažeo njeno mišljenje.

— Do vraga — zacvileo je horo-

voda — mi nismo revolveraši. Ne može se od nas očekivati da se suprotstavimo ljudima kao što je Miti!

Posetioци crkve ubrzo su se razišli idući svako na svoju stranu. Ubrzo su sva kola otisla i poslednja gospoda iz hora skupila je pesmarice sa pobožnim pesmama na gomilu. Samo jedan čovek stajao je pred crkvom, očima okrenut ka vratima „Zlatnog anđela“. Velečasni Kartju držao je Bibliju u rukama, razmišljajući o tome da bi taj dan mogao biti najernja nedelja od kako Alkali Vels postoji.

Vrh noža grejao se na plamenu, a para se dizala iz lonca sa kipućom vodom. Veneta Maršal pogledala je telo položeno na jastuke i proklinjala slabu vatru jer je vreme proticalo.

Kleknula je pored tog tela i rukom opipala puls. Puls se još slabo osećao, ali sasvim slabo. Žurno je pokrila Doka Holideja još jednim čebetom i slobodnom rukom obrisala kapljice znoja sa nabranog čela. Holidej je bio prilično krupan i težak čovek, i trebalo joj je mnogo snage da ga izvuče iz vode i dovuče do ove kućice, koja se srećom našla u blizini.

U prvom trenutku pomislila je da će odmah morati da kopa grob za tog čoveka koji joj se pokazao kao prijatelj, ali kada je pristonila uho na njegova prsa, učinilo joj se da čuje jedva primetno kucanje srca. Svukla ga je do pojasa i oprala krv sa čela i ramena, i tek tada procenila prirodu rane koju je poslednji metak napravio. Krv je skrivajla ranu koja je zbog toga grozno izgledala, a u stvari, Dok Holidej je bio samo okrznut po levoj slepooč-

nici, zbog čega je izgubio svest i izgledao kao mrtav. Prvi metak, međutim, ostao je duboko u ramenu i Veneta je znala da će morati da ga izvadi pre nego što nastupi gangrena. Pored te dve rane, Holidej je bio i pretučen, a udarci koje je primio bili bi dovoljni da usmrte nekog slabijeg čoveka. No, Veneta je verovala da je Dok Holidej čvršći i otporniji od većine ljudi.

Uspravila se i prišla peći.

Vrh noža bio je usijan i ona ga je zagnjurila u vodu. Oblak pare digao se šisteći iz posude.

Nije postojala mogućnost da ga odveze u grad, gde bi dobio lekarsku negu. Čak i ako bi preživeo put do grada, to bi značilo ići pravo u smrt. Sa mesta gde se sakrila čula je hvalisanje bandita da će ostati u Alkali Velsu i ako bi saznali da je njihov smrtni neprijatelj živ, oni bi se odmah postarali da i tu slabu iskru života, koja je još tinjala u njemu, brzo ugase kuršumom. Oni se ne bi libili da upadnu u doktorovu ordinaciju ako bi mislili da će tako njihova osveta biti dovedena do kraja.

Ne, to je bio posao koji je Veneta morala sama da izvede.

Uzela je nož. Više puta videla je kako se kuršum vadi iz tela. U salunima Kara Bele često su praštali revolveri i ona je prisustvovala nekolikim operacijama kada gradski lekar nije bio tu da operaciju izvede na profesionalan način. Kleknula je i rasekla meso oko rane na ramenu. Videla je taman obris olovnog kuršuma i oprezno zarila nož u dubinu.

Holidej se pomerio i slab uzdah oteo se sa njegovih usana. No ona je gurnula vrh noža dublje i njegove grudi spontano su se napele. Bivša salunska kraljica osećala je olovo pod vrhom noža i duboko dišući, ona je još malo zarila vrh i poduhvatila kuršum. Mada nije bila

pobožna, Veneta je u tom času počela šapatom da se moli bogu i da preklinje za njegovu pomoć, dok je lagano izvlačila kuršum ka izlazu rane. Kuršum se pojavio i Veneta ga je prihvatila tankim prstima. Iz rane je odmah kuljnula krv.

Veštim pokretima Veneta je zatvorila ranu komadom zavoja, a kada je preko toga pritegla oko rame na drugi zavoj, nagla se nad ranjenikom i prislonila uho na njegove grudi. U prvom momentu nije čula ništa. Holidejevo srce kao da nije kucalo i ona se zaplakala.

A onda je osetila lako podrhtavanje u njegovim grudima, praćeno sasvim slabašnim otkucajima. Ne gubeći vreme, pokrila ga je ćebadi-ma i podigla mu glavu na jastuk. Uspravivši se, devojka je osetila iznenadnu slabost i morala se nasloniti na zid da ne bi pala.

*

Prvo čega je postao svestan bilo je lepršanje zavesa na prozoru. Bilo mu je teško da usredsredi pogled i u prvom momentu zavesa mu se činila kao nejasno sivilo. Osećao je tup bol u glavi i grudima, i tištanje mišića i kostiju celog tela.

Posle izvesnog vremena zavesa mu je izgledala jasnija i on je ugledao poslednje rumene odbleske zalazećeg sunca na zapadu. Pogled mu je prešao do crvenih zidova sobe, a onda do otvorenih vrata. Razabrao je tamo ležaj od jastuka na jednoj prostirci, na kojem ga je Veneta verovatno previjala pre nego što ga je smestila u postelju.

Pod rukom je osetio mekanu toplotu ćebadi i osetivši odjednom plimu bola u telu, on je zastenjao. Na njegovo stenjanje, iz susedne prostorije dotrčala je Veneta sa izrazom iščekivanja na brižnom licu.

No kada ga je pogledala, ona se osmehnula.

— Dok! — prošaputala je. — Osvestio si se!

Holdej ju je pogledao i uspeo da se s naporom osmehne.

— Mislio sam... da si pobjegla — rekao je pustolov s mukom prevajujući reči.

Veneta je sela na postelju pored njega i povukla naniže ćebad na njegovim prsima. Nežnim rukama odmotala je zavoj sa njegovog rame.

— Sve što mogu da kažem, Džone Holideje — promrmljala je — to je da mi nije ni na kraj pameti padalo da pobeegnem i da si imao davaljski mnogo sreće!

Odmotala je zavoj do kraja i osmotrila ranu.

— Treba je očistiti — konstatovala je.

Veneta se vratila u drugu odaju i donela otuda zdelu sa toplom vodom i nekoliko komada čistog platna koje je našla u ormaru. Holidej je bio zadovoljan što može samo tako da leži bez pokreta i da je posmatra.

— Nije mi ni na kraj pameti bilo da napustim jedinog pravog džentlmena na koga sam naišla u toku poslednjih godina — zastala je sa čišćenjem rane i nastavila. — U stvari, verovao ti ili ne, nameravala sam da ti nekako pomognem. U prvom momentu kada sam čula gužvu u tvojoj sobi, ja sam se sakrila. Oni me, naravno, nisu ni tražili, već su odvukli tebe da te obese. Kada su mi njihove reči došle do svesti, ja sam skupila hrabrost, ušunjala se u tvoju sobu i uzela tvoj revolver. Ali, dok sam se ja odlučila, napolju je već sve bilo gotovo. Čula sam pucnje, videla kako padaš u vodu i pomislila da si mrtav. Nije imalo smisla suprotstavljati se četvorici okorelih zlikovaca, pa sam se

sakrila dok oni nisu otišli, a posle toga pošla sam niz potok da te pronadem. Htela sam, ako već ništa drugo nisam uspela, da te bar pristojno sahranim. Na sreću, ti si bio živ i ja sam te izvukla na obalu i dovukla u ovu kuću, koju sam videla u blizini. Eto, to je cela priča.

Holidej je pogledao po odaji, a onda bacio pogled kroz prozor i slab osmeh zaigrao mu je na usnama. — Čudno kako se sudbina igra sa ljudima. Čini mi se da je ovo kuća bivšeg šerifa Hamonda. To je nekih dva kilometara nizvodno od grada.

Veneta je klimnula glavom.

Holidej je začutao, a Veneta je nastavila da čisti ranu. Kada je završila, premazala ju je nečim masnim i onda opet stavila nov zavoj.

— A banditi? Šta je bilo sa njima? — zapitao je Dok.

— Čula sam ih kako su pričali da će neko vreme ostati u Alkali Velsu — rekla je.

— Zbog čega? — Dok je nabrao čelo.

— Čula sam ih kako pominju neke žene — slegla je ramenima Veneta. — Do sada su se verovatno zadovoljili i pretpostavljam da su već na putu ka svom skrovištu.

Rekavši to, nadnela se nad njega i nežno ga poljubila.

— Izgubio si mnogo krvi, Dok — rekla je nežno. — Proći će dve nedelje pre nego što budeš dovoljno jak da ustaneš.

— Dve nedelje! — uzviknuo je.

— A kao tvoja negovateljica — rekla je ona — pokušaću da ti taj boravak u postelji bude što interesantniji.

VIII

— Potpuno su preuzeli grad — rekao je šerif Lens Rezler jadno zureći u svoju šolju sa kafom. — Jednostavno su ujahali i preuzeli grad.

Džuli ga je posmatrala sa vrata. Čula je sumorni rezime svog muža o bandi u gradu i nije sumnjala da je taj rezime tačan. Ona je celo posle podne ostala kod kuće, kao i mnogi drugi, ali je iz glavne ulice povremeno čula pucnjavu i zveket razbijenog stakla. Jednom su dvojica bandita prošli njihovom ulicom pucajući obesno iz pištolja i Džuli je žurno navukla zastore na prozore.

— Najpre, je na redu bio salun — prošaputao je Rezler. — Ubili su Toma Hola jer je odbio da im besplatno natoči piće, ubili su ga za primer svima ostalima u gradu. A onda su podivljali, porazbijali su prozore, flaše, dočepali su salunske devojkice.

— I niko nije pokušao da ih spreči? — zapitala je Džuli sa nevericom.

— Ja sam pokušao da skupim grupu — Rezler je digao glavu. — Sam bog zna koliko sam se trudio! Išao sam od kuće do kuće, molio, negde čak i pretio.

— I niko u Alkali Velsu nema hrabrosti da spasava sopstveni grad — zaključila je ona.

— Imao sam samo jednog dobrovoljca — rekao je Lens Rezler svojoj ženi. — Bolesnog čoveka. Jedini se javio Ed Voler, zbog toga što je smatrao da će mu to pomoći da postane moj zamenik.

— Dvojica ljudi protiv četvorice ubica — kazala je Džuli tiho.

Lens Rezler je odmahnuo glavom.

— Ne, rekao je on — ja ostajem po strani. Ako u ovom gradu niko nema hrabrosti da pomogne, onda ni

ja neću da izigravam heroja. Neka svi idu do đavola!

— Lense — planula je Džuli — reći ću ti šta su građani ovog grada: oni su kukavice. Može biti da im je potreban neko ko će im to reći i možda taj neko mora da bude žena... to jest ja.

— Šta?

— Idem na tu večernju molitvu — objasnila je — ali neću ići da se molim. Na toj večernjoj misi biće i muškarci, i ja ću im izgovoriti najoštriju pridiku koju su ikada čuli.

— Džuli! Za ime božije...

— Ne pokušavaj da me zaustaviš — upozorila ga je ona.

Džuli Rezler se kao oluja stuštila i zalupila vrata za sobom. Najljući bes naterao ju je u trk i ona se uputila kroz mrak pored štale. Otvorila je vrata i ušla unutra. S nešto muke upregla je konja u jednopreg i povel ga napolje. Pošto se popela na sedišta, švičnula je bičem i jednopreg je jurnuo u ulicu. U tom trenutku u glavnoj ulici sve je bilo mirno i ona je došla do kraja uličice. Kada je skrenula u glavnu ulicu, zastao joj je dah od prizora uništenja.

U poslovnom delu grada jedva da je koji prozor ostao ceo. Polomljeni natpisi i panoi bili su razbacani po ulici. Izrog puškareve radnje bio je razbijen i opljačkan. U trgovini nije ostalo nimalo hrane, a obešni banditi pocepali su džakove sa brašnom i sadržaj prosuli po blatu, koje se belelo kao sneg. Grad je ližio na džunglu. Jedan bandit preterao je u trku svog konja kroz izlog trgovine, a polomljeno staklo, vaze i posude ležalo je po podu.

Džuli je brzo preterala kola pored „Zlatnog anđela“. Prigiblen promukao smeh odjeknuo je za njom i kroz polomljene prozore ona je za

šankom videla dvojicu bandita. Oko njin je stajalo nekoliko građana koji su se častni bespramnim picem i Džuli je među njima prepoznala lica poznatih gradskih ništarija... lenština, pijanica i sitnih lopova. Očigledno da je ova situacija odgovarala tom ološu, koji se priključio uljezinima.

Dovezila je jednopreg do crkve. Za večernju misu bilo je još rano, pa je morala da priček. Sišla je iz kola i privezala konja za stub između crkve i gradske štale. Mrak se brzo spuštao i ostatak dana zamirao je na zapadu. Na ulici ispred saluna gorela je samo jedna svetiljka.

Džuli je pošla nazad prema ulazu crkve.

— Gle, gle! — na tih smeh Džuli je zastala kao ukopana. — Pa to je moja devojčica od juče!

Na putu joj je stajao isprečen ogromni Lejn Mini, koji se odjednom pojavio iza stabla pamukovog drveta. Džuli se očajnički okrenula da pobegne, ali je bandit brzo kao zmijsa pružio ruku i uhvatio je za mišicu. Džuli je zamahnula slobodnom rukom i njeni nokti zagrebali su ga po licu. Ali, on je bio suviše jak za nju. Uz raskalašan smeh privukao ju je sebi i čvrsto je pritisnuo uz svoje telo.

— Video sam te iz saluna, gospodo — rekao je smeškajući se na svoj plen. — Pomislio sam da bi bilo zgodno da nastavimo ono što smo juče prekinuli.

Jednim pokretom on ju je digao u naručje. Otimajući se očajnički kao uhvaćena zverka. Džuli je počela vrištati koliko je grlo nosi. Udarala je, grebla, koprcala se i grizla, ali bez uspeha. Ako je neko i video njeno stradanje, niko joj nije pružio pomoć i Lejn je svoju žrtvu koja se uvijala i otimala, ponio pored ograde crkve ka štali.

Teškom čizmom odgurnuo je vrata i spustio je na seno.

Prestrašena i iscrpena, Džuli je ostala da leži. U štali je vladao potpun mrak, mrak na njenu sreću, jer nije želela da vidi trijumf na njegovom požudnom licu. Zaplakala je kada su joj njegove pohlepne ruke razderale haljinu. Čula je njegovo teško disanje dok je cepao rublje na njoj i zalazio rukama do skrivenih kutova njenog tela. Onda su je njegove strašne ruke zgrabile, privukle sebi i ona je osećila mučnu, gadnu težinu njegovog tela na sebi. I tada je pokušala da se odupre, ali pošto je njen otpor budio u njemu još veću strast i uživanje, ona se predala i klonuvši sklopila oči. Kada je sve bilo završeno, Lejn Mini je ustao, a ona je plačući ostala da leži. Tek tada je čula neki glas, neki udaljen, jedva čujan glas koji je dopirao sa ulice.

— Unutra, šerife! — glas je porhtavao. — Odnecio ju je unutra u štalu.

Vrata štale su se uz tresak otvorila.

U unutrašnjost je poteklo večernje polusvetlo i osvetlilo nago telo Džuli Rezler. Ona je viknula da upozori svog muža na Lejnu, koji je stajao sa revolverom u ruci. Revolveri su istovremeno grunuli i šerifove oči, iskolačene od gneva, trgao je grč agonije kada ga je Mini jev kuršum kao užareno gvožđe pogodio u stomak. Rezler je opalio dva puta i drugi metak otkinuo je komad kože sa banditovog lica. Ali, šerif je koraknuo samo jednom pre nego što je Mini jev revolver ispalio hitac koji ga je pogodio u srce. Šerif se srušio mrtav pre nego što je stigao do tla.

Lejn je stajao stiskajući ogrebotinu na licu, ne pokušavajući da za-

drži Džuli, koja se bacila preko tela svog muža. Umesto toga on je uzeo Rezlerov revolver, zatakao ga sebi za pojas i posrćući izašao u noć.

— Otrovnna zmijol! — kriknula je Džuli za banditom. — Podla zločinačka životinja!

Zaronivši lice na nepomične Lensove grudi, Džuli je briznula u neobuzdan plač.

Posle neprijateljskog dočeka na stanici dilažanse, Veneti Maršal nije se milio odlazak u grad, ali bez obzira nato, posle četiri dana nestalo im je namirnica. Konzerve nadene u Hamondovoj kući bile su potrošene i trebalo je nabaviti nove, a sem toga, nedostajalo im je i brašna za hleb.

Bila je zadovoljna poboljšanjem fizičkog stanja njenog pacijenta, a prošle večeri on je čak ustao iz kreveta i napravio nekoliko nesigurnih koraka. Toga jutra Holidej je praktično odbio da ostane u postelji i skoro sve vreme se šetao oko kuće. Veneta je i pre toga upoznala dosta čvrstih ljudi, ali Dok Holidej ih je sve nadmašio svojom žilavošću. Imao je gvozdenu volju i nesalomiv duh, i ona se pomirila sa činjenicom da ga neće moći zadržati u postelji. U stvari, Veneta je sa smeškom u duši prihvatila da je Dok isprati do ograde dvorišta kada je pošla u grad.

Uputila se odmerenim hodom puteljkom koji je pored potoka vodio kroz kanjon i prastare stenovite litice bacale su senku na put. Slab vetar poigravao se nienom kosom, duvajući sve jače što se više bližila uzvišici sa koje se, kao sa niskog

balkona, pružao pogled prema gradu.

Veneta je bacila kratak pogled na grad koji ju je odbacio. Možda je suviše mnogo tražila od ljudi kada je pretpostavljala da će zaboraviti šta je nekada bila. Konačno, po Holidejevim rečima, oni i njemu ništa nisu zaboravili i mrzeli su ga zbog greške koju je učinio.

Konačno je put zaronio u more trave.

Grad je ležao skoro pred njom i u dušu su joj se ponovo uvukle seni strahovanja. Nije se bojala bandita jer je do tada uverila sebe da su oni već davno otišli, ali nije joj se dopadalo da se suoči sa gomilom zagriženih bogomoljaca. Odlučila je stoga da se ušunja u grad uz što manje reklame, ako to bude moguće, da kupi što joj treba i brzo se vrati kući, gde ju je Dok čekao.

U skladu sa tim ušla je u grad sporednom ulicom. Prošla je pored niza niskih bednih udžerica i koliba, i konačno se sporedna ulica ulila u glavnu.

Kada je ušla u glavnu ulicu, zastao joj je dah od čuđenja i taj osećaj pratio ju je sve vreme dok je koračala po sasušenom blatu. Grad je izgledao kao da je njime prošao tornado. Prozori polupanih okana slepo su zurili u nju i kada se osvrnula da začudeno osmotri oko sebe, ugledala je nepočišćene komade razbijenog stakla, komade veša i isprljanog odela na ulici, i trag brašna ispred trgovine. A onda je ugledala i lica građana. Bila su to lica prestrašenih ljudi i žena. Dok je išla trotoarom, niko je nije zaustavio da joj kaže kako su drolje nepoželjne u Alkali Velsu. U stvari, građani jedva da su je pogledali.

Uprkos razbijenom izlogu, trgovina mešovitom robom bila je otvorena i Veneta je ušla unutra i naišla odmah na trgovačkog pomoćnika,

koji je sedeo na jednom praznom buretu i igrao se kartončićima na kojima su bile ispisane cene artikala.

— Time! — opomenuo je bradati trgovac svog pomoćnika. — Usluži kupca.

Tim Grout je umorno ustao sa bureta.

— Izvolite, gospođo?

— Poććemo od kvasca — rekla je Veneta.

Trgovac Lindersman je šumno progutao vazduh i pažljivije pogledao svoju mušteriju. Namestio je naočari da bi proverio ono što je posumnjao i onda klimnuo glavom sam za sebe. U stvari, zažalio je što je svog pomoćnika prekinuo u lenstvovanju umesto da se sam potrudio da usluži ovu toliko poznatu i slavljenju osobu!

— Kad sam već tu, uzetu i malo krompira — nastavila je.

— Ovaj, gospodo — prišao je Lindersman ozarenog lica, sa jednim od onih ljigavih osmeha kojih se Veneta sećala da je viđala kod ljudi koji su joj prilazili u Kara Beli. — Dopustite mi da se predstavim. Ja sam Džastin Lindersman, vlasnik ove trgovine.

Pružio je mekanu ruku, ali se Veneta napravila da je ne vidi.

— Ja sam mis Maršal — rekla je ona.

— Znam — rekao je Lindersman i namignuo. — Dopustite mi da vas uverim, gospođo, da dame kao vi imaju u mojoj trgovini neograničen kredit. Računi se plaćaju krajem meseca u gotovom ili... na neki drugi način prihvatljiv za obe strane.

Veneta je na njegovom licu zapazila žudan pogled i shvatila smisao njegove poslednje izjave.

Ne treba da se trudite, mister Lindersmane — kazala je žubore-

ćim glasom. — Ja uvek plaćam u gotovom ono što kupim.

— Oh — Džastin Lindersman je razočarano klonuo.

— Malo soli, molim vas — naručila je Veneta pomoćniku.

— Ovaj, gospodo — usudio se Lindersman da nastavi — nisam čuo gde ste se smestili u gradu.

— I nisam u gradu — bio je kratak odgovor.

Lindersman je nabrao čelo. — Tako? Ako smem da pitam, a gde ste se onda smestili?

Veneta je u prvom momentu pomislila da ništa ne kaže, ali je odmah shvatila da bi to bilo iluzorno i da bi se istina vrlo brzo otkrila. — U jednoj kući na dva kilometra od grada.

— To će biti kuća bivšeg šerifa Hamonda — primetio je Lindersman iznenađeno i došavši opet na prljavu pomisao, zažmirio očima. — Pretpostavljam da je teško biti usamljen na takvom jednom mestu.

— Nisam usamljena — odgovorila je ona kratko.

— Ali, pošto je Holidej mrtav... — Lindersmanov glas je zamro na polovini rečenice.

Veneta je prekinula dalji razgovor. Nije direktno postavila pitanje, ali ostaci razbijenog stakla i ništenog grada verovatno su značili da su banditi još uvek u gradu. Nije želela da glas o Holidejevom ozdravljenju dođe do njih. Pokupila je namirnice i stavila ih u korpu, a onda, plativši račun, izašla. Vlasnik trgovine i njegov pomoćnik ispratili su je pogledom kada je zašla u sporednu ulicu.

— Time — rekao je Džastin Lindersman tiho. — Pazi na radnju dok sam ja odsutan. Moram nešto da uradim.

Trgovac je otpasao svoju čistu

kecelju, bacio je preko bureta i potrčao trotoarom.

Predvorje crkve nije bilo idealno mesto za sastanak, ali tamo su građani konačno našli velečasnog Kartjua. Velečasni Kartju je pripremao besedu za sledeću nedeljnu službu i kada su mu trojica ljudi prišli, on je nabranog čela digao glavu.

Ed Voler je zatvorio vrata. Voler je pozvan na taj sastanak jer je smatran za nezvaničnog šerifovog pomoćnika. Na njegovim prsimu doduše nije blistala šerifska zvezda, ali je njegovo ranije interesovanje za mesto šerifovog pomoćnika bila dovoljna kvalifikacija da ovoga puta bude pozvan. Ruka mu je još uvek visila u zavoju, ali on se sada kretao lakše nego ranije.

— Velečasni, ovo je sastanak gradskog odbora — rekao je Džems Pointer. — Treba da razgovaramo.

Kartju je slegnuo ramenima. — A šta to treba da razgovaramo?

— Mogući način da se otarasimo bandita koji još uvek drže ovaj grad pod stegom terora — objasnio mu je Ed Voler.

— Kao, na primer, skupljanje grupe koja bi ih pobila? — upitao je Kartju cinično.

Sveštenik je ustao. Bio je umoran i razdražen. Kao i drugi građani, i on je trpeo muke gledajući kako četvorica ubica demoliraju Alkali Vels. Gledao je kako pljačkaju trgovine i usred bela dana sramno postupaju sa ženama, a prethodne noći jedan od bandita provalio je čak i u crkvu i sa oltara ukrao zlatan krst. Izgledalo je da tim divljacima, koji su se pod-

smevali poštenju i ignorisali zakon i pravila ponašanja društva u koje su se našli, ništa nije bilo sveto. Elijas Kartju je sada bio na kraju strpljenja, što je bio razlog da se podsmehne građanima zbog njihovog neuspeha da nasilju bandita stanu na put.

— Nije to u pitanju — rekao je Pointer.

— Slušam vas — prihvatio je Kartju.

Tri revolverska pucnja začula su se iz pravca saluna, praćena vikom i novim pucnjima.

Pointer je pobledo. — Već su pijani, a do zalaska sunca je još vrlo, vrlo daleko. Mislim da će ovo biti težak dan i paklena noć.

— Kao i dve prethodne noći — složio se sveštenik.

— Čujte, velečasni — rekao je Pointer — hteo bih da saslušate ovo što će Džastin reći. On će vam ispričati nešto vrlo interesantno, što se desilo pre jedan čas.

Džastin Lindersman je izvadio cigaru iz debelih usana i primakao stolicu nasuprot stola velečasnog Kartjua.

— Dolazila je mis Maršal i kupila nešto namirnica — izjavio je trgovac. — I nagovestila mi je da u Hamondovoj kući ne živi sama.

— Pa šta? — Kartju je nabrao obrve. — Hamond je davno otišao iz grada, kuća je prazna i svako se mogao useliti u nju... možda je pozvala neku skitnicu da živi sa njom. Konačno, to je njen stil!

— Ali, zašto bi išla da živi van grada kad je već bila tu? Zaboravljate da je iz pansiona nestala iste noći kada i Holidej. Zar vam se ne čini da se ona u Hamondovoj kući skriva? — umešao se Voler.

— To me ne bi čudilo obzirom na prijem koji smo joj priredili — primetio je Kartju kratko.

— Možda, ali obzirom da su žene njenog kova vrlo drske, to ne mora biti tačno. Meni to pre ukazuje na nešto drugo — rekao je Voler zagonetno.

— Na šta to ciljaš?

— Na mogućnost da u Hamondovoj kući stanuje sa Holidejem izbacio je Voler.

— Ali, Holidej je mrtav, mrtav i ohlađen! — izustio je sveštenik sa gorčinom. — Zar niste čuli kako se Emos Mini hvalisao šta su mu učinili?

— Ljudi kao što je Holidej ne umiru lako — rekao je Voler — a sem toga, Holidejevo telo nije nađeno.

Velečasni Kartju je poskočio.

— Pa šta ako je Holidej i živ? — zapitao je. — Šta će nam to pomoći, nama u Alkali Velsu.

Pointer je pogledao sveštenika u oči. — Znaite, velečasni, ne treba da vas podsećam kako mrzim Holidejev soj. On je belosvetska proćuva i ubica najgore vrste. On je nešto što kalja ljudski rod. Ali, u ovom momentu, velečasni, on je baš ono što nam treba.

— On nije samo pustolov i lovac učenjenih — rekao je Voler. — Priča se da je on čovek koji najbolje barata revolverom na celom Divljem zapadu... a ja vam garantujem da je tako! I još nešto. On ima srca. Hrabar je kao lav!

— Rezler je mrtav — podsetio je Džems Pointer Kartjua. — U ovom gradu niko sada ne nosi šerifsku značku. Ed se prijavio, ali čak i on priznaje da nema nikakve izgleda protiv bande ovakvih ubica. Postoji samo jedan čovek, samo jedan koji je dovoljno sposoban da se s njima uhvati ukoštac. Dok Holidej!

— Vi ste polude! — zavapio je Elijas Kartju. — Pričate i kujete

planove, a Holidej je mrtav. Sigurno je mrtav.

— Naš trgovac računa da postoje velike šanse da je živ — rekao je bankar. — Niko nije našao njegov leš. Banditi kažu da ga je potok odneo, ali nigde nismo videli kruženje lešinara koji bi sigurno našli leš. Tu nešto ima, velečasni, i u svakom slučaju mi smo dužni da to ispitamo. Voler je pristao da odjaše do Hamondove kuće i ako se vi slažete, da Holideju ponudi šerifsku značku.

— Šerifsku značku! — Kartju je bio zaprepašćen. — Da jednom lovcu učenjenih ponudite šerifsku vlast.

— Ne zaboravite, velečasni, kakve je podvige Holidej izveo sa Vajatom Erpom. On i nije baš običan ubica i lovac učenjenih, i zato smo spremni da mu ponudimo šerifsku značku i pet stotina dolara — dodao je Džems Pointer. — Dve stotine dolara daje moja banka, a ostale tri stotine skupiće gradski poslovni ljudi sa kojima smo razgovarali. Smatram da će to za Doka Holideja biti dovoljno.

— On je naša jedina šansa — umešao se Voler. — Još samo dva dana i dve noći, i grad će biti potpuno uništen. Građani se kriju u svojim domovima iza zatvorenih vrata i mislim da neće dugo proći pre nego što te životinje počnu pljačkati privatne domove. Do sada su ispraznili većinu trgovina. Lindersman nam je rekao da će noćas sigurno ponovo doći kod njega. Danas su ga ostavili na miru, ali kad se napiju, upašće da uzmu šta im treba. Verujem da će ponovo obesvetiti i crkvu.

Kartju je dobovao prstima po stolu.

— Dobro — rekao je tiho. — Imate moju saglasnost, ali mislim

da Ed Voler ide na sastanak sa nepostojećim čovekom. Vaša razmišljanja u vezi sa Venetom Maršal ne znače apsolutno ništa. U stvari, čini mi se da se hvatate za slamku.

— Velečasni Kartju — upitao je Pointer kratko — možda se hvatamo za slamku, ali za šta drugo da se uhvatimo?

U tom trenutku Pointer je očekivao Kartjuovu pridiku o veri u boga, ali pridika je izostala. Umesto toga, sveštenik se nagnuo preko stola i pokupio svoje papire. Zatim ih je bez reči pocepao.

— Gospodo — priznao je promuklim glasom. — Moram nešto da vam priznam. I ja se hvatam za slamku. Prošle nedelje nisam mogao da održim onu propoved o veri u svevišnjeg jer... jer... jer je i meni samom vere ponestalo.

— Ede — rekao je Pointer — jaši dole do kanjona, sa novcem i šerifskom zvezdom. Idi do Hamondove kuće i traži od Holideja da nam pomogne. On zna da ga ovaj grad nije zadužio, ali svejedno... zatraži da dođe.

A ako je Holidej mrtav? — izustio je Voler i dah mu je zastao.

— Onda neka nam je bog u pomoći — prošaputao je Pointer.

Ed Voler je prošao kroz crkvu i izašavši na trem, produžio do glavne ulice. Dan se bližio kraju i sivilo predvečerja senčilo je ulice dok je on išao ka mestu gde je ostavio konja. Vinuo se u sedlo i instinktivno, ruka mu je pošla do nabubrelog džepa u kojem se nalazilo pet stotina dolara i šerifska zvezda... sve to za krajnje nedostojnog čoveka, za skitnicu i probisveta! Baš kad je poterao konja, u „Zlatnom anđelu” začulo se neko komešanje. Leptir vrata su se širom otvorila i ~~na~~ stariji čovek

glavačke je poleteo preko trotoara i pao na ulicu. Momenat kasnije preko leptir vrata za njim je pogledao Emos Mini.

— Prokleti kockar — podsmehnuo se Emos. — Znaš li ti šta mi gradimo kockarima koji podvaljuju?

— Mister Mini — zavapio je nesrećnik. — Nisam vas varao! Časna reč nisam!

— Podelio si karte sa donjeg kraja špila, stari jarče! — optužio ga je Mini.

— Časna reč nisam!

— Zar ti to meni kažeš da lažem? — zarežao je bandit.

Ustajući lagano na noge, stariji čovek je neodlučno odmahnuo glavom. Na to je Emos Mini izašao na trotoar.

— Matori jarče! — prasnuo je Mini. — Ne želim da u ovom kraju steknem rđav glas, naročito sada kad smo odlučili da ovde izvesno vreme ostanemo, i zato ti neću prosvirati kuršum kroz glavu. Dopustiću ti da prvi potegneš oružje... na taj način sve će biti po zakonu.

Stari kockar je uzdrhtao i pogledao bandita u lice. Zatim se osvrnuo oko sebe kao da je hteo da potraži pomoć, ali se niko od posmatrača nije ni pomakao. Samo je Ed Voler spustio ruku do revolvera, ali ni on nije potegao. Umešati se u ovom trenutku, pomislio je, bilo bi isto što i izvršiti samoubistvo. Dužnost mu je bila da obavi posao koji je bio mnogo važniji.

Stari kockar se iznenada mašio futrole. Mini mu je dopustio da izvuče revolver pre nego što je njegova desna ruka munjevito potegla oružje. Začuo se samo jedan pucanj i stari kockar je odbačen unazad udarom kuršuma u grudi. Kockar se zaljuljao na petama, a onda koliko je dugačak pao nauznak, mr-

tav pre nego što je dodirnuo zemlju.

Emos Mini se osmehnuo i pogledao one koji su prisustvovali ubistvu.

— Čini mi se da ovo treba proslaviti — dobacio je prestrašenim građanima. — Hoću da kažem, mislim da sam ovom gradu učinio uslugu. Imaćete jednog pokvarenog kockara manje na vratu. Piće je i ovog puta na račun saluna.

Mini im je okrenuo leđa i u deseti sekunde Ed Voler je pozeleo da izvadi revolver i prosvira metak banditu kroz leđa. Ali taj trenutak je prošao i Emos Mini je uz glasan smeh ušao nazad u salon.

Voler je poterao konja niz ulicu i dok je prolazio pored grupe zaprepasčenih svedoka, njegov pogled je zapazio dve ruke koje su počivale na drškama revolvera. Bar još dva građana delila su njegovu želju! Ali odmah zatim ruke su se spustile pored tela i dva hrabra građana pridružila su se ostalima u bespomoćnom zurenju u teio na sredini ulice. Ed Voler je jahao gonjen nadom. Te dve ruke pokazale su mu da u sumraku Alkali Velsa još uvek tinja iskra hrabrosti i da je možda potrebno samo prisustvo jednog hrabrog čoveka da tu iskru zapali i pretvori je u požar.

IX

— Jedno je sigurno — rekla je Veneta Maršal sipajući kafu. — To se nas ništa ne tiče.

Holidej je izgledao zamišljen. Na njegov zahtev, ona je još jednom ponovila svoje utiske o izgledu Alkali Velsa i pustolov je na osnovu njenog pričanja stvorio sebi dosta tačnu sliku o uništenom i opljačkanom gradu.

— Ti misliš da su oni još uvek tamo? — zapitao je.

Ona mu je dodala šolju sa kafom. Iza nje na vatrištu poigravali su veseli plamenovi.

— Verovatno — rekla je. — Da su benditi otišli, građani bi već dosada počeli da vrše opravke.

Pustolov je srknuo vrelu kafu. — Pitam se kako se Rezler poneo.

— Ni to nije naša briga — podsetila ga je Veneta još jednom. — Posle onoga što nam je taj grad priredio, nisam mnogo zabrinuta ni za koga od građana Alkali Veisa.

— Možda si u pravu — složio se Dok, ali mu je u dubini duše ostao crv neslaganja sa pobedom zla.

Ona je promenila temu razgovora i kada su završili večeru, Veneta je odlučila da mu ponovo očisti i previje ranu. Plitku brazgotinu na čelu nije trebalo previjati. Zrno je samo očešalo čelo i na jednom mestu otkinulo komad kože, što je kosa već pokrila, ali je rana na ramenu zahtevala višć pažnje. Ivica rane počela se nadimati. Ona mu je otkopčala košulju i donela zdelu tople vode. Venetine nežne ruke pažljivo su očistile ranu, a zatim opet preko ramena utegle čist zavoj.

— Bila si mi đavolski dobra bolničarka — rekao je Dok osmehujući se i pružio ruku da uzme cigaru.

— Dok — promrmljala je ona — kada si me uzeo u zaštitu, rekao si da će to biti samo dotle dok se ne snađem... dok ne nađem stalan smeštaj.

On je klimnuo glavom. — Da, tako sam rekao.

— Dok... — Veneta je stajala blizu vatre i svetlost plamena jasno je ocrtavala liniju njenog tela.

— Možda ćeš misliti da sam šenula što ovo kažem, ali... ja bih htela da ostanem s tobom... ako me ti hoćeš.

Holidej je ustao. Svaki deo tela ga je bolelo, a rana na ramenu ga je ritmički štrećala. Ali ne obazirući se na to, on joj je prišao i uzeo je u naručje. Njena usta, sočna, mekana i puna vatre, kao da su ga čekala.

— Draga moja, od tih reči nema ničeg što je prijatnije čuti, ali to je nemoguće — Holidej ju je pomilovao po kosi. — Ti si se opredelila za miran život, a ja sam osuđen na lutanje. To je nemoguće.

U tom trenutku začuo se topot kopita. Dok ju je pustio i prišao prozoru. Razgrnuo je zavesu i zažmirio da bi bolje razaznao siluetu koja se pojavila iz mraka.

— Do đavola! — uzviknuo je. — Pa to je Ed Voler!

Veneta se odmah našla pored njega, sa njegovim revolverom u ruci.

— Ko je taj? — šapnula je.

— Jedan šašavi nedorasli momak, koga sam pre nekoliko dana ranio — promrmljao je Dok uzimajući od nje revolver.

Konjanik je zategao vodice i osmotrio kuću. — Holideje! — doviknuo je. — Jeste li unutra, Holideje?

Holidej je ćutke motrio Volera, koji je sjahao iz sedla. Voler je nosio pripasan revolver, ali je ruke držao daleko od pištolja. Prišao je toliko da se mogao razabrati u tami i sa rukama na kukovima još jednom doviknuo.

— Holideje!

— Dečko — odgovorio mu je sada Dok — odjaši. Prošli put sam te samo ranio, ali ovog puta bićeš ubijen!

— Mister Holideje! — oči Eda Volera oduševijeno su blesnule. — Hvala gospodu bogu što ste živili!

Pustolov je nabrao obrve i dao znak Veneti da otvori vrata.

— Momče — doviknuo je Dok, — otpaši opasač sa revolverom i uđi unutra.

Dok Holidej nije hteo ništa da rizikuje i sačekao je da Volerovi drhtavi prsti otkopčaju predicu opasača. Opasač sa revolverom kliznuo je niz njegove butine i pao na tlo.

— Otvori vrata — rekao je Dok devojci.

Veneta je otključala i Voler je ušao unutra. Mladić je zastao na ulazu, lica ozarenog osmehom, kao da ne primećuje da Dok Holidej drži revolver uperen u njega.

— Tačno smo, dakle, procenili — rekao je Voler. — Vi ste živi i zdravi!

Holidej je vratio šestometak u futrolu. — Pa, duh nisam, ali kao što vidiš, dosta sam izbušen.

— Svejedno — rekao je Voler oduševljeno. — Vi ste svejedno ipak Dok Holidej!

Veneta je zatvorila vrata.

— Poslednji put kad smo se sreli, momče — podsetio ga je Dok — gledali smo se preko nišana.

— Bio sam budala — odgovorio je brzo Ed Voler. — Poslednja budala. Budala među masom istih kao ja. Ali, kod mene se nešto promenilo, mister Holideje. U stvari, u Alkali Velsu mnogo šta se promenilo.

— A šta je sa Rezlerom? u gradu?

— Oni su preuzeli vlast, mislim na bandite — kazao je Voler. — Pljačkaju dućane, siluju žene, hladnokrvno ubijaju ljude, pa su čak i crkvu obesvetili. Sve to se nastavlja. Banditi su kod „Zlatnog

andela” i ne trezne se. Za noćas spremaju još jedan talas nasilja.

— A šta je sa Rezlerom?

— Mrtav je — rekao je Voler.

— Ubio ga je Lejn Mini pošto ga je šerif našao sa svojom ženom. Lejn Mini ju je silovao.

— Do đavola! — izustio je Dok sebi u bradu.

— Mister Holideje — prošaputao je mladić — svestan sam da vam je grad okrenuo leđa i izdao vas Minijevoj bandi, ali ja sam ipak došao da vas molim. Potrebni ste nam!

Holidej ga je iskosa pogledao. Na njegovim usnama lebdeo je prezriv osmeh.

— Potreban sam Alkali Velsu? — upitao je. — Zar ja, skitnica i lovac ucenjenih?

— Tako je — priznao je Ed Voler iskreno. — Gradski odbor se sastao i poslao me ovamo da vas potražim... ako ste živi, jer samo vi možete spasti Alkali Vels.

Holidej je odbio gust dim, a Veneta Maršal je ljutito dunula kroz nos na bezobrazluk gradskog odbora. Dok Holidej u stvari nije bio ljut, već samo zaokupljen ironijom sudbine. Grad koji se pre samo nekoliko dana odnosio prema njemu kao prema dubretu, sada ga je molio za pomoć.

— Pre nekoliko dana rečeno mi je da Alkali Velsu nisu potrebni ljudi mog kova i da moje prisustvo ruži grad — podsetio ga je Dok otresajući pepeo sa cigare.

— Kao što sam rekao, svi smo bili budale.

Dok Holidej se spustio na stolicu. Voler je uzbuđeno prišao do stola i pored Holidejeve šolje za kafu spustio svežanj novčanica.

— Gradski odbor me nije poslao praznih ruku — rekao je Ed Voler. — Ovo je nešto za vas.

— Nešto za mene? A šta je to?
— zapitao je Dok.

Voler je zavukao prste u džepić košulje. — Grad želi da to primite na ime nagrade, kao pr.vremeni šerif — izjavio je. — Evo vaše značke.

Metalna zvezda zasijala je na svetlosti svetiljke i mladić ju je spustio na sto.

Dok Holidej je odbio nekoliko kolutova dima i dimni prstenovi su zaplivali oko njegove glave. Bila je to moralna satisfakcija za neprijatnosti koje je doživio, ali u ovom trenutku to nije bilo dovoljno. Trebalo je kazniti one ljude kojima je cena šerifa Hamonda bila previsoka, trebalo je čifte kazniti jedinom kaznom koju su razumeli: novcem. Neka sada stotruko plate mir koji su jeftino prodali.

— Dečko — rekao je Dok tiho — vrati se u grad.

— Ali, mister Holideje... hoćete li nam pomoći?

— Da, ali ne za ovu cenu. Recite vašem gradskom odboru da je cena četiri hiljade dolara. Za svakog bandita po hiljadu. Za jedan sat doći ću u grad da čujem njihov odgovor.

Ed je oborio glavu. — Ostaviću novac i značku.

— Kako hoćeš.

Voler je prišao vratima, pritisnuo kvaku i okrenuo se. — Pre nego što odem, želim da nešto znate. Ako odlučite da nam pomognete, možete računati na mene.

Zatim je izašao. Čulo se škripanje sedla praćeno pljuskanjem vode dok je prelazio potok. Veneta je prišla Doku i stavila mu ruku na mišicu.

— Ti ljudi su se gadno poneli prema tebi — rekla je. — Ne duguješ im ništa.

Holidej je ugasio opušak cigare u pepeljari i ustao. — Ali, dugujem svojoj savesti, dugujem deci koja zaslužuju da žive u miru i bez straha. To je ono što svako od nas duguje, Veneta. Daj mi moj ogrtač — rekao je stavljajući zvezdu na rever sakoa.

— Dok, nemoj — zavapila je Veneta. — Samo pre dva dana ležao si bez svesti. Nisi u stanju da jašeš.

— Moj ogrtač i šešir — ponovio je Dok.

Suze su joj potekle iz očiju, ali je poslušala. Zatim je izašla do štale da mu osedla konja. Dok je navlačio ogrtač, Holidej je čuo njeno jecanje i šum vetra u kanjonu. Nekoliko minuta je prošlo pre nego što je čuo tupkanje kopita pred kućom.

Izašao je i ugledao Venetu. Njeni obrazi su sada bili suvi i kada joj je prišao, usne joj je krasio osmeh.

— Dok — rekla je grleći ga. — Ako već moraš da ideš, onda znaj da te volim. Molim te, vrati mi se, Dok.

Poljubio ju je pre nego što se vinuo u sedlo.

— Vратиću se, čekaј me — obećao je.

Grad je ležao pred njim, obasjan svetiljkama koje su žmirkale na vetru. U jednom momentu čuo je pucanj revolvera, koji je odjeknuo u preriји, ali to je bilo sve. Pušćei cigaru, poјahao je niz padinu i stigavši do prvih kuća, skrenuo u dobro poznatu sporednu ulicu. Senke utihnulih kuća zaklanjale su ga dok je jahao ka glavnoj ulici.

Džuli je svakako čula frktanje njegovog konja, jer su se zavese na prozoru njene kuće razmakle i Dok je ugledao njeno bledo lice. Ona je potrčala prema vratima i kada ih je otvorila, val svetlosti obasjao je uličicu. Vetar je do Dokovog uha doneo njene reči izgovorene sa nevericom.

— Džone! Mislila sam da si mrtav — pošla je prema njemu i široko razrogačenim očima zagledala se u zvezdu na njegovim prsima. — Ti si... došao da nam pomogneš.

Holidej ju je zamišljeno pogledao, a onda skrenuo pogled prema gradu — Vрати se u kuću, Džuli — rekao je monotonim glasom — i zaključaj vrata.

Držeći se senki, poterao je konja u sitan kas. Na kraju ulice ugledao je zgradu zatvora. Novi šerif Alkali Velsa ljutito je osmotrio svoje poslovno sedište. Kuršumima izrešetana vrata visila su na jednoj šarci, a stakla na prozoru bila su razbijena. Natpis na zgradi bio je otkinut i izgažen na ulici. Ceo grad davao je sliku pustoši.

Holidej je zategao vođice pred zatvorom i sjahavši zakoračio na trotoar. Otvorio je vrata i zapalio svetiljku koja je visila na zidu. Žućkasta svetlost obasjala je prizor haosa i varvarstva. Stolice su ležale polomljene, sto prevrnut, a poternice razbacane po podu. Čelije su bile otvorene i ležaji polomljeni.

Holidej je ispravio sto i vratio ga na mesto.

— Holideje!

Bio je to Volerov glas. — Uđi, momče — pozvao ga je Dok.

Ed Voler se ušunjao kroz vrata, praćen pokajnički pogruženim sveštenikom i Pointerom. Holidej se vratio do svog stola.

— Holideje — progovorio je Po-

inter skrhanu — želim da znate da sam...

— Jeste li doneli novac? — prekinuo ga je Dok. — Pet hiljada dolara?

— Jesam, ali sem toga, hteo bih da znate...

— Da ste svesni svoje greške i da se kajete? — dovršio je Holidej njegovu misao i prezrivo ga pogledao. — Znam sve i nije potrebno da mi objašnjavate. Novac! — dodao je i pružio ruku.

Pointer mu je pružio svežanj novčanica i Holidej ga je stavio u džep. — Momče... rekao si da mogu računati na tebe. Da li to još uvek važi?

Voler se potapšao po revolveru. — Spreman sam, šerife.

— A šta je sa vama? — Dok Holidej se obratio bankaru i svešteniku.

— Mi... ovaj... — ušeptrljao se Pointer.

— Ako nećete da pomognete, onda se čistite — naredio je Dok dvojici odbornika, koji su se na te reči brzo udaljili. — Znači, sad nas je dvojica protiv cele bande — dodao je Dok.

— Za sada.

Holidej je izvukao revolver. — Momče, ti sad idi u salun i objavi da je gradski odbor imenovao novog šerifa. Nemoj reći da sam to ja, ali pazi da bandite uveriš kako to nisi ni ti. Reci im da je novi šerif u svojoj stanici.

— Do đavola! Oni će odmah dojuriti ovamo — predočio je Voler.

— Šta ćemo onda?

Dok Holidej je zavrteo cilindrični magacin revolvera. — Videćemo. Zavisi kako će karte pasti.

— O kej, šerife, idem — Voler je izašao i pohitao ulicom. Dok se približavao salunu, do njegovih ušiju su dopirali glasovi i zveket čaša. Zakoračio je na trem pred salun i prošavši pored razbijenog prozora, raskrilo leptir vrata.

— Gle, gle, pa to je naš hrabri momak! — podsmehnuo mu se Hogan. — Momak koji je želeo da postane šerif.

— To je bilo i prošlo — rekao je Voler ubedljivo.

— Dobro — složio se Emos Mini glasno. — Možeš da nam se pridružiš, momče.

— U stvari, gradski odbor me šalje da nešto objavim.

— Gradski odbor! — Lejn se kratko nasmejao. — Propovednik i vreća masti.

— Gradski odbor je održao sednicu — Volerov glas je odjeknuo salunom — i imenovao novog šerifa.

Emos Mini je veseo zabacio glavu i neobuzdano se nasmejao. — Ko je taj srećnik? Ti, momče?!

— Ne, mister Mini...

— Ko onda?

— Nisu mi rekli, ali to lako možete utvrditi. Šerif je već u svojoj kancelariji.

Smeh se naglo utišao. Banditi su sa nevericom zurili u Eda, a Emos Mini je sjurio ostatak viskija iz čaše u grlo.

— Rejk — rekao je Elis. — Proveri.

Elis je ustao i prišao vratima. Ugledao je svetlost u šerifovoj kancelariji.

— Tamo ima nekoga — konstatovao je Elis kratko.

— Misliš li da bi se popešanja i

masna vreća usudili da naprave grupost i postave šerifa? — zapitao je Lejn.

Emos Mini je ustao. — Ima samo jedan način da to saznamo — odgovorio je i pošao.

X

Sa revolverom u ruci Dok Holidej je čučao skriven u sporednoj ulici pored zatvora. Čuo je gromoglasan smeh iz saluna, a zatim mrtvu tišinu. Znao je da posle toga neće morati dugo da čeka.

Emos Mini je širom otvorio vrata saluna, pogledao brižno duž ulice, a onda mahnio rukom ostalima. Za njim je došao Lejn sa revolverom u ruci. Sledili su ga Elis i Pauel, a za ovima Salis i Hogan, dvojica gradskih lupeža koji su prišli banditima.

Sva šestorica su se uputili ka zatvoru. Emos je koračao nešto ispred ostalih. Prošli su pored Doka i uputili se zatvoru. Holidej je ustao, zategao obarač i njegov glas je odjeknuo ulicom.

— Stanite!

Banditi su stali kao po komandi, nesigurni odakle se glas čuo.

— Ruke uvis — odsekao je Dok. — Svi!

— Do đavola, gazda — promrm-ljao je Rejk Elis bojažljivo. — Taj... glas! Zvuči mi kao...

Vrlo lagano, Emos Mini je okrenuo glavu i svetlost iz zatvora obasjala je njegovo blede lice. Iskolačilo je oči kada je Holidej izašao iz senke.

— Nisi se prevario — rekao je Dok hladno. — Ja sam Dok Holidej... šerif Alkali Velsa.

— Gospode bože! — zastenjao je Lejn Mini prestravljeno. — Mi smo ga ubili! To je avet!

Emos Mini se prvi pribrao. Ostali su odmah digli ruke, ali Emos ih je digao samo upola.

— Ne, nije avet — procedio je kroz zube. — Revolver u ruci može držati samo čovek od krvi i mesa.

— Tako je — osmehnuo se Dok. — Kad naredim, vi ćete skinuti opasače. Jedan po jedan. Najpre ti Lejne.

— Holideje — osmelio se Emos Mini — do sada si imao mnogo sreće... i nemoj je previše iskušavati.

Holidej je pokretom pištolja dao znak Lejnu. — Otkopčaj opasač.

— Dobro znaš da nemaš šanse, Holideje — rekao je banditski vođa napeto. — Treba samo da kažem reč i ti si mrtav. Šestorica protiv jednog! Čak i ako pogodiš jednog, ipak ćeš dobiti pet kuršuma.

— Čini mi se da nisi dobro odmerio odnos snaga — obavestio ga je Dok Holidej. — Pogledaj malo iza vas!

Lik Hogan je bacio kratak pogled preko ramena. — Tu je i hrvati momak, gazda — konstatovao je Hogan podsmešljivo kada je video Eda Volera.

Voler se pojavio iza „Zlatnog anđela“ i idući trotoarom, zaklonio se iza ugla zatvorske zgrade sa napravljenim revolverom.

— Pa šta? — izustio je Emos

Mini nadmeno. — Još uvek je nas šestorica protiv vas dvojice. Holideje, ne verujem da ćeš poživeti duže od deset sekundi.

— A možda nas ima više od dvojice — uzviknuo je Holidej izazovno i njegove reči odbile su se od zatvorenih šalona i vrata obližnjih zgrada. — Možda ima više hrabrih ljudi nego što mislite.

Odjek njegovih reči je zamro i nastala je duboka tišina. Emos se kratko, prigušeno nasmejao. — Žalim, Holideje, čuo si odgovor. Na njih, momci!

Dva šestometka su planula kao jedan.

Holidejev kuršum otvorio je treće oko između Paelovih obrva i pogođeni bandit je posrnuo u stranu i izbacivši Emosa Minija iz ravnoteže, pao na zemlju. Salis je pokleknuo i jauknuo od bola pogođen Volerovim metkom u grudi. Holidej je istovremeno skočio u sporednu ulicu. Dva kuršuma su odvalila komade iverki od drvene ograde iza koje se zaklonio, a onda je njegov revolver planuo iz mraka.

Rejk Elis je zamlatarao rukama i zavrteo se kao čigra. Treći šerifov hitac pogodio ga je u prsa i on se srušio u blato.

Iz svog zaklona Holidej je ugledao Eda Volera. Mladić je čučao upola naslonjen na ugao zgrade, i Hogan ga je ugledao i nanišanio na njega. Hogan je dva puta pritisnuo okidač i drugi kuršum je pogodio Volera u vrat. Voler je pao na zid i trojica preostalih bandita okrenuli su se na Holideja.

— Hogane — naredio je Emos Mini promuklo — obidi do one sporedne ulice. Hoću da Holideja uhvatimo u unakrsnu vatru.

Holidej se povukao dublje u mrak. Čuo je tup odjek Hoganovih čizama po trotoaru i shvatio šta taj nitkov smjera. Hteo je da prođe između crkve i štale i preskoči ogradu niže u ulici. Tako bi se Dok našao između njega i Emosa.

— Za ime božije, požuri! — povikao je Emos Hoganu.

Braća Mini su se oprezno ušunjali u ulicu. Holidej je pripucao i banditi su se razdvojili. Emos se pružio po zemlji, a Lejn je uzmakao nazad.

Onda je Holidej začuo udar čizama o tlo iza sebe i iz mraka se začuo Hoganov glas. — Emose, stigao sam!

Još uvek ležeći na zemlji, banditski vođa je pozvao brata. — Tvoj je, Lejne. Ja te štitim!

Kuršumi su zazviždali oko Holideja i dva metka su se zabila u drvo pored njegove glave. Dok je morao da napuni revolver i Lejn Mini je to iskoristio da slobodno potrči ka njemu.

U tom trenutku se otvorio jedan prozor. Lejn Mini se okrenuo i ugledao cev puške. Odjeknuo je prasak i Lejn se zateturao sa kuršumom između rebara. Lejn je pokušao da pobegne, ali puška je ponovo grunula i udar kuršuma ga je bacio na ogradu. Bandit je kliznuo i ostao da leži nepomičan.

Kroz otvoren prozor provirilo je lice Džuli Rezler, a duž ulice počeli su se otvarati i drugi prozori. Kao

da je Džulin postupak ohrabrio i podstakao druge građane. Sepajući glavnom ulicom, Džeb Salis je upao u baražnu vatru iz pola tuceta pušaka i pao izrešetan.

Mik Hogan je zaključio da mu je dosta svega. Lupež je ustao i počeo da beži prema predgrađu. Možda bi i pobegao da ga nije dočekao metak jednog građanina, koji ga je oborio na tlo.

Holidej se okrenuo Emosu Mini ju. Poslednji bandit se povlačio pucajući iz revolvera. Protrčao je pored crkve i ramenom odgurnuo vrata štale. Holidej je pošao za njim i prošao pored crkve. Obišao je iza ugla i pogledao do otvorenih štalskih vrata. Pucnjava je prestala i Dok je iz štale začuo njiskanje konja praćenog psovkama. Zatim je do njegovog uha dopro tup udar sedla po konjskim leđima. Holidej je nogom odgurnuo vrata i Emos Mini je silovito pripucao. Holidej se bacio unutra i otkotrljao se u mrak. Odatle je video Minija kako se bori da osedla nemirnog konja.

— Gotov si, Mini — povikao je. — Baci revolver i digni ruke.

— Znaš dobro da ne mogu — razdrao se Emos. — Nikada neću dozvoliti da mi namaknu omču na vrat.

Mini je jurnuo pored zida štale. Njegov revolver je grunao iza konja i životinja se propela na zadnje noge. Revolver je ponovo grmnuo i konj je otkinuo ular i jurnuo iz boksa kroz štalu. Ostavši odjednom bez zaklona, Mini je očajnički pripucao. Holidej je opa-

lio jedan hitac i tane je pogodilo Emosa Minija u grudi. Bandit je usporeno pao na lice i ostao da leži raširenih ruku i nogu.

Svi su odjednom povrveli na ulicu. Građani su čestitali Holideju, zahvaljivali mu, govorili mu da je spasao Alkali Vels. Dopratili su ga do glavne ulice, gde se Džems Pointer spremao da održi još jedan govor koji je trebao da mu donese nove glasove. Velečasni Kartju je svečanim glasom objavio da će se sledeće nedelje održati specijalna misa blagodarnosti, na koju je pozvao sve građane.

Bio je to sada veseo, razdragan grad, a građani su govorili o tome kako će ponovo izgraditi sve što je porušeno, uključujući i salun. Naravno da će ime Doka Holideja zlatnim slovima biti upisano u istoriju grada. Konačno, nije li on postao živa legenda?

— Šerife Holideje — počeo je Pointer govor zauzimajući svoju karakterističnu pozu — želim da vam zahvalim u ime građana Alkali Velsa i da vam kažem kako će vam od danas gradski odbor dati dvostruko veću platu nego što je dobijao šerif Hamond. Da, ser, mi moramo dobro da platimo najboljeg šerifa koji je ikada postojao... Što smo već i učinili — dodao je i napravio kiselu grimasu lica.

Upravo u tom momentu na kraju ulice pojavila se zadihana Veneta Maršal.

— Naravno, postaraćemo se i za... ovaj... damu našeg šerifa — nastavio je Pointer. — Omogućićemo joj da izgradi kuću na najlepšem mestu u gradu... ako to želi.

Nekoliko gospođa iz lige žena usiljeno su se osmehnule kada je Veneta ušla u krug okupljenih građana.

— Moje je mišljenje da smo o mis Maršal pogrešno sudili — rekao je velečasni Kartju. I na njegovim usnama lebdeo je usiljen osmeh. — Spreman sam da mis Maršal uključim u crkveni hor... naravno, ako izrazi želju.

Tišina je zavládala kada je Veneta Maršal žurno prišla Holideju i uhvatila ga za mišicu. Lice joj je sijalo ozareno srećom što ga vidi živog i nepovređenog. Izgledalo je da nije čula ništa od onoga što su Pointer i Kartju rekli.

I Holidej je bio zadovoljan ishodom, mada se to na njemu nije videlo. Razlog tome bila su srećna i osmehnuta lica, sasvim drukčija od onih koja su ga godinu dana ranije gledala. Za te ljude on više nije bio ukleti revolveraš, već spasitelj, čovek vredan divljenja i poštovanja. Zbog toga mu život nije izgledao lišen smisla kao onda posle nesrećne smrti malog Toma Sinklera.

— Kako bi bilo da nam šerif nešto kaže — povikao je Pointer.

— Da, hoćemo govor — začula se graja.

Dok Holidej je prešao pogledom po vedrim licima i zažalio što će ih razočarati. Laganim pokretom skinuo je šerifsku zvezdu sa revera i pružio je Pointeru. — Vaš izbor mi čini čast, gospodo, ali mislim da ja nisam najpogodnija ličnost za gradskog čuvara reda. Ja sam ipak... samo Dok Holidej, pustolov i lutalica. No, toplo vam preporučujem mis Venetu Maršal, koja je žena dostojna poštovanja i kojoj lično dugujem život. A sada

bih vam predložio da ovaj dan
proslavimo. Nadam se da je u salu-
nu ostalo još dovoljno pića za
sve... i to na račun Doka Holide-
ja! — dodao je Dok i šeretski po-
gledao Pointera. Zatim je uzeo Ve-
netu za ruku. — Hajdemo, Veneta,
i nama će prijati čaša viskija.

KRAJ

čitajte sledeći broj **DOKA HOLIDEJA**

BROJ 186

izlazi 7. septembra 1986.

IZDAJE I ŠTAMPA NIŠRO FORUM OOUR MARKETPRINT, 21000 NOVI SAD V. MIŠIĆA 1.